

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije)
Tlx 460270

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 700 lir - Leto XLIII. št. 48 (12.680)

Trst, četrtek, 26. februarja 1987

Stopnjujejo se napovedi skorajšnje vladne krize

Jutrišnji vrh petstrankarske koalicije odločilen za bodočnost Craxijeve vlade

Mrzlični pogovori med predstavniki vladnih strank - Pecchioli (KPI): »Ta vlada mora oditi!«

RIM — Srečanje bo torej v petek. Če se danes napetost ne bo še povečala, se bodo jutri srečali tajniki petih strank vladne večine z namenom, da dosežejo »razčiščenje«, ki ga je Krščanska demokracija zahtevala od predsednika vlade Craxija. Vendar že obstajajo nekateri, ki dvomijo o možnosti, da bi do sestanka res prišlo. Franco Nicolazzi, tajnik socialdemokratske stranke, je včeraj, ko je zapustil sedež KD, kjer se je sestal s tajnikom De Mito, spregovoril o vrhu z zelo dvomljivimi besedami: »Čakamo na petkov sestanek, seveda če bo do sestanka sploh prišlo.« Samo nekaj ur prej je Nicolazzi bil drugačnega mnenja, ko je dejal, da zjutraj Craxi sploh ni hotel govoriti o petkovem srečanju, vendar je kasneje pristal, tako da bo do srečanja prišlo.

Potrditve in zanikanja se torej stalno prepletajo, kar že samo po sebi odraža resnost stanja in napetost odnosov med petimi vladnimi strankami. Z namenom, da bi premostili to hudo napetost, so bili nekateri od glavnih protagonistov včeraj angažirani v vrsti pogovorov, stikov in posvetovanj. To velja predvsem za »velikega posrednika«
Arnalda Forlanija, ki je bil protagonist včerajšnjega dneva: sestal se je z vsemi, z vsemi je govoril, in ne samo enkrat. Isto je svetoval Craxiju: pripravil naj bi »vrh«
z vrsto dvostranskih pogovorov s tajniki zavzejških strank. Vendar tajnik socialistične stranke in obenem predsednik vlade ne kaže posebnega zanimanja, da bi sledil nasvetom Arnalda Forlanija. Za to baje nima časa, saj, kot pravi sam Forlani, pripravlja dokument, ki naj bi ga izročil udeležencem tega srečanja. Poleg tega se danes dopoldne sestane tajništvo njegove stranke, popoldan bo seja vlade, jutri, pred sreča-

njem tajnikov strank koalicije, pa direkcija PSI. Craxi želi torej slišati predvsem za mnenje svoje stranke, preden bi se obračal na zaveznike, ki so medtem postali skoraj že nasprotniki. Vsi so torej mnenja, da je odprtje vladne krize že neizbežen dogodek, in tajnik socialistične stranke hoče s svojimi sodelavci razpravljati o strategiji, ki naj se je posluži. Danes se bodo sestanka tajništva udeležili tudi socialistični ministri, kar je dokaj nenavadno in je pospešilo govorice o tem, da namerava Craxi zaigrati predčasno in torej odstopiti z mesta predsednika vlade. Vendar na sedežu vodstva PSI zanikajo, da bi bili že izbrali to strategijo in zagotavljajo, da bodo vse odločitve sprejeli šele jutri. Gre za način, s katerim niso ničesar demantirali, pa tudi potrdili ne.

Zelo živahna je bila včeraj tudi dejavnost Nicolazzija in De Mite. Socialdemokratski tajnik se je prav tako kot Forlani sestal skoraj z vsemi in poskušal izgladiti spore. De Mita pa je hotel predvsem razumeti, kateri so resnični nameni manjših strank, katera naj bodo zaveznikstva in kaj naj v okviru petih strank ukrene, da bo osamil Craxijeve socialiste. Stanje je torej zelo zmedeno, kar je slikovito ponazoril liberalni tajnik Altissimo, ko je dejal, da »ploavimo v megli proti neznanim deželam«. Nicolazzi je bil še bolj črnogled: »Ali Altissimo res vidi meglo? Očitno je optimist. Forlani mi je včeraj dejal, da vidi samo črno luknjo.«

Povsem razumljivo je, da so ob takem stanju reakcije komunistov nadse odločne. »Petstrankarska koalicija je že prekorajčila vse meje dostojnosti. Stranke, predvsem pa demokristjani in socialisti, so si v laseh tudi za vsako malenkost. Večina je sedaj

ena sama napetost,«
je včeraj dejal Pecchioli, ki pa je poudaril, da predstavlja vse to zelo visoko ceno za državo, ki ji dejansko nihče ne vlada. »Ta vlada mora oditi,«
je dejal Pecchioli, kar pa za komunistično partijo ne pomeni, da so predčasne volitve edina rešitev. »V tem parlamentu,«
je še dejal Pecchioli, »je treba najti silo za izvedbo del, ki jih država potrebuje. Seveda, če se ta zmeda nadaljuje in vzamemo na znanje, da tovrstna večina ne more več obstajati, iz česar morajo izhajati nove rešitve izven logike petstrankarske koalicije, le potemtakem bi bile volitve upravičene.«

G. R.

Kako bi danes volili Italijani

RIM — Kakšen bi bil odgovor volivcev, če bi bile junija predčasne parlamentarne volitve v Italiji? Revija Epoca objavlja danes izid ankete, iz katere izhaja, da bi spremembe bile minimalne. Demokristjani bi malenkost pridobili (33,6 odst. namesto sedanjih 32,9), prav tako komunisti (od 29,9 na 30,5 odst.) in socialisti (od 11,4 na 12,4). Malenkost bi izgubile vse manjše stranke, tako vladne kot tudi opozicijske.

Verjetno že danes konec stavke, ki je povzročila veliko težav

Vlada v bistvu sprejela zahteve stanovskih organizacij prevoznikov

Avtomobili pred črpalko, bencina pa ni več: že kar vsakdanja slika na italijanskih cestah (Telefoto AP)

RIM — Stavka avtoprevoznikov se nadaljuje, vendar bi lahko prenehala že danes, ko se bodo sestali stanovski predstavniki avtoprevoznikov, da razpravljajo o predlogih, ki jih je v imenu vlade predložil minister za prevoze Signorile. Vlada je pripravljena sprejeti 10-odstotno podražitev osnovnih tarif in novo formulacijo popustov za prevoz velikih količin, imenovati inšpektorje za nadzorstvo nad cenami in povečati za 10 kilometrov na uro največjo dovoljeno hitrost za tovornjake na avtocestah in na hitrih cestah. Vlada predlaga tudi ustanovitev posebne komisije, ki naj bi odločala o omejitvah v prometu tovornjakov ob prazničnih dneh ter razpravljala o nekaterih drugih tehničnih vprašanjih. Ta vladni predlog v bistvu sprejema večji del zahtev avtoprevoznikov in zato je zelo verjetno, da se bo stavkovno gibanje danes končalo.

Stanje v državi se je medtem znatno poslabšalo, še zlasti na področju dobave goriva in oskrbe s sadjem in zelenjavo. V poprečju razpolagajo bencinske črpalke z zalogami za največ štiri dni, ker pa poprečje še ne pomeni splošnega določila, so zaloge goriva izčrpal prav pri tistih črpalkah, kjer so običajno vrste najdaljše, to je na ključnih prometnih točkah in v največjih mestih. Iz bojazni, da bi ostali brez goriva, si vozniki kupujejo zaloge in ponekod, še zlasti v Neaplju, se je že razpasla črna borza, na kateri je moč za višjo ceno napolniti rezervoar. Tudi tista podjetja, ki sama razpolagajo s cisternami, ne morejo več zajamčiti dobave goriva zaradi številnih sabotaj, med katerimi naj omenimo, da je blizu Savone neznanec streljal na avtocisterno, ki sta jo spremljala dva prometna policista.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Preveč očitno vsiljena jedrska izbira

Energetska konferenca se utaplja v polemikah

SANDOR TENCE

RIM — Državna konferenca o energiji se potaplja v morju polemik in nesoglasij, ki postavljajo v dvom njeno verodostojnost, sam potek zasedanja pa opravičuje glasne proteste ekologov, ki so opozarjali, da so vsa pripravljana dela potekala pod vplivom zagovornikov jedrske izbire. Vsi govorniki, ki so se včeraj vrstili na tribuni rimske kongresne palače, z izjemo nobelovca Rubbie in predsednika ENI Reviglia, so se namreč brez večjih pomislekov in dvomov opredelili za gradnjo novih jedrskih elektrarn, čeprav z različnimi argumentacijami ter utemeljitvami. Slišati je bilo torej dejansko samo eno plat zvona in to kljub temu, da so v torek trije »modrijani«
(Elia, Veronesi in posebno Baffi) ob ugotovitvi, da je »jedska pot«
nujno potrebna za gospodarski in družbeni napredek, izrazili nekatere dvome predvsem glede vprašanja varnosti ter zdravstvenih aspektov take izbire.

Kot najbolj prepričani zagovorniki gradnje novih jedrskih central so se izkazali predsednik ENEA (ustanova

za alternativne energetske vire), Colombo in predsednik IRI Prodi, še posebno pa voditelj ENEL Viezzoli. Slednji je v kar katastrofalnih tonih navedel škodo, ki bi jo utrpela Italija, če bi se slučajno dokončno odrekla nuklearnam ter izjavil nujnost, da se mora država čimprej kar se da otresti energetske odvisnosti od tujine. To je podčrtal tudi Colombo, ki pa je priznal, da se je doslej premalo naredilo za stvarno energetsko varčevanje, pri čemer po njegovem mnenju nosijo del odgovornosti tudi ljudje, ki se nočejo odreči energetskemu blagostanju. Kdaj bo država omejila hitrost vozil na 90 kilometrov na uro in kdaj bo uvedla varčevalne ukrepe pri ogrevanju stanovanj, se je polemično vprašal predsednik ENEA, po katerem ni več časa za oklevanja na področju energetskih izbir.

Zelo zanimiva sta bila nato posega nobelovca za fiziko Rubbie in predsednika ENI Reviglia. Goriški znanstvenik, ki je pred kratkim v nekem intervjuju dejal, da bo v primeru referendumov glasoval proti atomskim

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Irak uspešno odbil iransko ofenzivo

BAGDAD — Tretji iraški armadni korpus je ob podpori topništva in letalstva uničil iranske oddelke, ki so predvčerajšnjim prebili fronto na območju Ribjega jezera vzhodno od Basre. Tudi sedanja ofenziva se je torej izjalovila kot toliko prejšnjih. Iranski napadi na močvirnatem območju ob Šat el Arabu so se do sedaj sprevrgli v prave samomirilske akcije, saj se Iranci spoprijemajo z vprašanjem oskrbovanja svojih sil.

Iran je medtem že tretji dan nadaljeval s topniškim obstreljevanjem Basre, da so v Bagdadu zagrozili, da bodo obnovili letalska bombardiranja iranskih civilnih objektov. Bagdad je namreč pred dnevi enostransko prekinil tako imenovano vojno mest, Teheran je na to premirje nekako pristal, a ga sedaj ruši.

Na včerajšnjih sestankih s Cossigo, Craxijem in Andreottijem

Mitterrand podprl Italijo

RIM — Francoski predsednik Mitterrand je prišel včeraj na zasebni obisk v Italijo ter se že sestal s Cossigo, Craxijem in Andreottijem. To je bil začetek političnega razčiščevanja po nedeljskem incidentu v Parizu, ko je italijanska delegacija bojkotirala posvet »skupine 7«
o stabilizaciji dolarja in pospešitvi svetovnega gospodarstva. Za Američani in Japonci so prek Mitterranda torej tudi Francozi podprli stališče rimske vlade, da je treba spoštovati tokijski dogovor, po katerem se je sedmerica dolžna posvetovati z Italijo vsakokrat, ko gre za monetarne zadeve. Mitterrand je to potrdil, za kar sta se mu Cossiga in Craxi zahvalila, sicer pa bo zadeva dokončno razčiščena na sestanku sedmerice marca v ZDA.

Na sliki (telefoto AP) Mitterrand in Cossiga.

V italijanskem pokalu
Drugoligaši boljši od nogometne elite

□ □ □

Košarka: v Koračevem pokalu
Barcelona boljša od Mobilgirgija

□ □ □

V pokalu prvakov
Drevi igrata Tracer in Zadar

NA 10. STRANI

● Prevozniki

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Težave so tudi v dobavah s povrtni-nami, kar se seveda pozna pri cenah, ki so v povprečju narasle za 10 do 20 odstotkov, ponekod pa tudi za 50 odstotkov. Še najhuje je bilo v Bologni, kjer so včeraj prejeli samo 3.000 stotov povrtnin namesto vsakodnevnih 14 tisoč. Zaradi tega so se na tem trgu, ki je med največjimi v Italiji, cene dvignile za 30 do 60 odstotkov na debelo, na drobno pa tudi za 100 odstotkov. Zaradi nevzdržnega stanja so sinoči nekateri prefekti sklenili, da prisilno vpokličejo prevoznike v službo za dobavo goriv in povrtnin.

● Energetska konferenca

NADALJEVANJE S 1. STRANI

centralam, je podčrtal, da je treba v tem trenutku spodbujati raziskave za radikalno tehnološko preosnovo nukleark. Rubbia je od vedno velik zagovornik znanstvene teorije »spajanja atomskih delcev« in nasprotnik procesa, na katerem sloni danes obratovanje velike večine nukleark in ki po njegovem mnenju predstavlja prevelike nevarnosti za človeštvo. Franco Reviglio pa je v svojem posegu najprej obžaloval, da se je konferenca omejila zgolj na manihejsko dilemo »za ali proti jedrskim centralam« in da položaj narekuje konkretne ukrepe za pospešitev vseh energetskih virov. Treba je stremeti po hitrejšem gospodarskem razvoju, a hkrati ne pozabiti na zaščito človeka in njegovega naravnega okolja.

Konferenca o energiji se bo nadaljevala danes, zaključila pa jutri z replikami treh »modrijanov«, nakar bo odločitev pripadala vladi in predvsem parlamentu, če bo seveda takrat še pravno močen in če bo torej prestal napovedano »politično nevihto«. Politične stranke pa že govorijo o dodatnih advicijah in o potrebi po novih »poglobljenih raziskavah« tako da se mnogi upravičeno sprašujejo zakaj pravzaprav tako pričakovanje za konferenco, ki ji danes malokdo pripisuje resnični pomen.

Abdalah naj ne bi načeloval terorističnemu gibanju FARL

PARIZ — »Georges Ibrahim Abdalah je majhna riba, kvečjemu vodja kakšnega komandosa teroristov, ne pa vodja Libanonskih oboroženih oddelkov za Zahodno Evropo (FARL).« Presenetljivo izjavo je dal včeraj namestnik načelnika francoske protivohun-ske službe DST Raymond Nart.

Abdalah so aretirali 25. oktobra 1984 v Lyonu pod obtožbo sodelovanja pri uboju ameriškega diplomata Charlesa Raya in Izraelca Jakova Barsimantova leta 1982 ter pri spodletlem atentatu na ameriškega konzula v Strasbourg leta 1984. Arabski teroristi so skušali izsiliti njegovo izpustitev z atentati, v katerih je bilo septembra

V zahodnem Bejrutu se položaj ponovno zapleta

Bombni atentat proti sirski vojski prvi odgovor železni roki Damaska

BEJRUT — V zahodnem Bejrutu je na poti proti letališču le sto metrov od nekega sirskega položaja eksplodiral s trotilom natrpan avtomobil. Agencijske vesti navajajo, da je bilo le nekaj ranjenih, ki pa zgovorno dokazujejo, da ne bo prisotnost več kot 7 tisoč sirskih vojakov v muslimanskem delu libanonskega glavnega mesta potekala brez zapletov.

Predsinocnim so namreč sirski vojaki z rafali in bajoneti v nekem stanovanju ubili 20 hezbollahov proiranske Božje stranke. Teheran se je moral pošteno potruditi, da niso njegovi libanonski fundamentalisti prešli v maščevalni napad. Kakšno ozračje vlada od sirskih zavojevalskih ali pomiritvenih silah, se je lahko vsakdo prepričal ob včerajšnjem pogrebu žrtev predsinocnjega pokola, ki se ga je udeležilo več kot 30 tisoč šiitov, med njimi tudi duhovni vodja libanonskih hezbollahov Mohamed Husein Fadlalah.

Hezbollahi obtožujejo sirsko vojsko, da je hladnokrvno in premišljeno ubila 20 ljudi, ki so

molili v zasebnem stanovanju. Sirska opravičevanja so precej neprepričljiva, saj so najprej trdili, da je nekdo segel po orožju, nato pa kategorično navedli, da so se sirski vojaki le branili. Pri tem pa so bili zelo uspešni, saj so iz stanovanja v fundamentalistični četrti Basta odnašali le trupla hezbollahov, ne pa Sircev.

To napetost so takoj izrabili maroniti, njihova združena milicija Libanonske sile in Libanonska fronta, ki združuje vse konservativne krščanske sile, je pozvala vse »nasprotnike sirske okupacije«, naj premostijo ideološka in verska razhajanja, da se enotno uprejo zavojevalcem. Kristjani so obenem ponudili svoje ozemlje kot pribežališče za vse tiste, neglede na njihovo versko in ideološko prepričanje, ki se bodo borili proti sirskim in izraelskim okupatorjem.

Položaj je torej vse prej kot enostaven. Sirci skušajo z železno roko vzpostaviti svoj mir, a s tem se še bolj zapletajo v libanonski živni pesek. (voc)

Sirski vojak na straži v zahodnem Bejrutu

(AP)

Ob današnjem obisku Andreottija v Moskvi

Pismo Gorbačova Craxiju

RIM — Odnosi med Italijo in SZ so v zadnjih dneh sila živahni. Včeraj se je iz Moskve vrnil predsednik senata Fanfani (ob povratku je izjavil, da je »Gorbačov pogumen in stvaren mož«, danes pa je v Moskvo, na povabilo zunanjega ministra SZ Ševardnadzeja, odpotoval zunanji minister Andreotti. Še najpomembnejše v prepletanju stvari med Rimom in Moskvo pa je pismo Gorbačova predsedniku vlade Craxiju. Šef Kremlja v njem obravnava mednarodne in dvostranske odnose med državama, razorožitev, demokratizacijo v SZ in gospodarsko sodelovanje. Pismo vsebuje tudi željo, da bi Andreottijev obisk še bolj okrepil sodelovanje med državama.

Gorbačov se najprej loteva zdaj pogostoma obravnavane teme, kako izboljšati življenjske pogoje v SZ s polnim uveljavljanjem vseh potencialov socialističnega sistema, v katerem morajo prevladati demokracija, javnost delovanja in ozaveščenost v sodelovanje prebivalstva pri sprejemanju odločitev.

Gorbačov je nadalje zaželel dobrodoščilo tudi tistim italijanskim podjetnikom, ki bodo z Andreottijem danes prišli v Moskvo, in jim izrekal priznanje zaradi njihove podjetnosti in pronicljivosti v iskanju novih oblik sodelovanja.

Govor Gorbačova na kongresu sindikatov SZ

Demokracija nima alternative!

MOSKVA — Mihail Gorbačov je včeraj na 18. kongresu sovjetskih sindikatov v dolgem, 47 strani obsegajočem govoru pred 5.000 delegati opredelil osnovne smernice novega kurza sovjetske politike, podrobneje izdelanega na 27. kongresu sovjetske KP točno pred enim letom.

Okoli ene same besede se je sukal večji del govora generalnega tajnika sovjetske KP: okoli besede perestrojka, ki bi ji na kratko lahko rekli reforma, čeprav dejansko pomeni preosnovo, obnovo in reorganizacijo skupaj. S tem pa Gorbačov svojih argumentov še ni izčrpal, ampak je nanizal še druge: »Ali demokracija ali družbena negibnost in konservativizem,« je vzkliknil: »Tretje poti ni!«

Šef Kremlja je svoj govor razdelil na tri dele: govoril je izključno o perestrojki, opredelil je mesto in vlogo sindikatov v njej in obravnaval zunanjo politiko.

»Perestrojka ni več samo zamisel, ampak stvarnost,« je izjavil Gorbačov, čeprav bo več dela in več težav šele prišlo. »SZ hoče odpraviti zamudo v gospodarstvu, toda uspehov ne bo, če ne bodo v temeljih zatrtle sile, ki bi rade obdržale državo v togi negibnosti.«

Reformi se upirajo tisti, je nadalje izjavil, ki so se okoriščali z dosedanjim ohlapnim redom, v katerem je bila možna kraja in bogatenje s ciničnim izigravanjem zakonov, in oni pošteni ljudje, ki so zasidrani v starih konceptih.

Po besedah Gorbačova mora sindikat postati protitež tehnokratskim ambicijam v gospodarstvu, ne sme dopustiti, da so delavci brez zdravstva in s slabimi plačili, ampak mora skrbeti za njihove prejemke, preganjati lenuhe, pijance in neodgovorne. Ne sme se več povezovati z oblastjo in pozabljati na delavske interese.

Glede zunanje politike pa je Gorbačov dejal, da skuša imperialismem prisiliti SZ v vojaško soočanje, da se odpove svojemu programu reform.

Priprave za brionsko ministrsko konferenco

Neuvrščeni iz Sredozemlja o gospodarstvu in varnosti

BEOGRAD — Vladni predstavniki desetih sredozemskih neuvrščenih držav in PLO so včeraj v beograjskem centru Sava nadaljevali priprave za ministrsko srečanje sredozemskih neuvrščenih držav, ki bo prvi teden junija na Brionih.

Vzporedno z razpravo o dnevnem redu ministrskega sestanka je skupina strokovnjakov za gospodarsko načrtovanje neuvrščenih sredozemskih držav obravnavala možnosti za okrepitev gospodarskega sodelovanja med državami tega območja. Ocenili so, da je kljub gospodarskim težavam, s katerimi se soočajo neuvrščene države Sredozemlja in države v razvoju nasploh, še veliko neizkoriščenih možnosti za krepitev njihovega medsebojnega sodelovanja. Pogovorili so se za osem prednostnih področij, v okviru katerih bi sodelovanje lahko uspešno

potekalo. Med drugim so omenili sodelovanje na področju trgovine, kmetijstva, storitev, turizma in financ. Opozorili so tudi na pomen zagotavljanja rednega pretoka informacij med članicami gibanja neuvrščenih z območja Sredozemlja, da bi lahko kar najboljše ugotovili možnosti za nadaljnji razvoj sodelovanja.

Sodelovanje sredozemskih neuvrščenih držav naj bi prispevalo k varnosti v Sredozemlju in okrepilo stike z drugimi sredozemskimi a tudi evropskimi državami. Posebej so poudarili pomen sodelovanja neuvrščenih držav Sredozemlja z EGS.

Sklepna plenarna seja beograjskega pripravljalnega sestanka bo danes dopoldne, zatem pa bodo, kot je napovedano, objavili skupno sporočilo o rezultatih srečanja. (dd)

Predsednik CK ZKJ Renovica na uradnem obisku v Budimpešti

BUDIMPEŠTA — Včeraj je na uradni in prijateljski obisk na Madžarsko dopotovala jugoslovanska partijska delegacija, ki jo vodi predsednik CK ZKJ Milanko Renovica. S tem obiskom se nadaljuje tradicija rednih srečanj najvišjih partijskih in državnih funkcionarjev obeh držav. Danes popoldne se bodo začeli uradni pogovori Milan-ka Renovice in Janosa Kadarja. Pričujekujejo, da bodo v ospredju pozornosti krepitev odnosov med Madžarsko in Jugoslavijo ter aktualna vprašanja v mednarodnem delavskem in komunističnem gibanju. (dd)

Zaradi moratorija pri plačevanju obresti

Brazilija povzroča sive lase ameriškim bančnim zavodom

ki utegne trajati najmanj 90 dni, se bodo po prvih ocenah bistveno zmanjšali profiti nekaterih največjih ameriških bank. Dobitek Citycorpa naj bi v drugem trimesečju padel za približno 20 odstotkov, Chase Manhattan Banca za 24 odstotkov, Manufacturers Hanover za 25 odstotkov itd. V primeru da bi Brazilija ustavila odplačevanje obresti do konca letošnjega leta, utegnejo dobički 6 največjih ameriških bank pasti skoraj za 40 odstotkov.

Ker je rešitev najnovejšega vala dolžniške krize v obojestranskem interesu (Brazilija rabi nove kredite, upnice pa poravnavo obresti, s katerimi bodo ohranile sedanjí nivo dohodka), tukajšnji komentatorji sodijo, da je sedanja kriza samo začasna.

Veliko vprašanje pa je, pod katerimi pogoji bo Brazilija pripravljena obnoviti odplačevanje obresti. Brazilska vlada je namreč doslej kategorično zavračala pogoje, ki jih je Braziliji predpisoval Mednarodni denarni sklad (IMF) s trditvijo, da bi sprejetje izrazilo restriktivne politike,

ki jo terjaja IMF, povzročilo novo recesijo in socialne nemire.

Konzorcij 14 komercialnih bank, ki so največje brazilske upnice, sicer še vedno vztraja pri tem, da se mora Brazilija kot pogoj za odobritev novih posojil najprej sporazumeti z Mednarodnim denarnim skladom. Če v doglednem času ne bo prišlo do kompromisa med brazilsko vlado in IMF, ni izključeno, da utegne Brazilija kot prva država dobiti nova posojila, ne da bi z IMF dosegla nov sporazum oziroma podpisala tako imenovano pismo o namerah. Največje ameriške komercialne banke si namreč ne morejo dovoliti, da bi jim zaradi tega bistveno padli dobički, kar bi utegnilo znova omajati tudi zaupanje v celotni ameriški finančni sistem.

Ameriški bančni in poslovni krogi se bojijo, da bo brazilski sklep povzročil tako imenovani »domino efekt« oziroma da se ji bodo pridružile tudi nekatere druge dolžniške države. Možni kandidatinji za takšen korak sta predvsem Argentina in Mehika. Brazilski finančni minister

Plaz v Zagorju se končno umirja

ZAGORJE — Vse kaže, da se ogromni zagorski plaz jalovine vse bolj umirja, saj hitrost njegovega premikanja merijo v eni uri le še s centimetri. Kljub vsemu pa črpalke za plazom še vedno delujejo s polno paro, prav tako pri Mirni buldožerji nadaljujejo z izdelovanjem brazd za odvodnjavanje, opravljajo pa tudi druga dela v zvezi z zaščito plazu pred meteornimi vodami. Pospešena dela potekajo tudi pri utrjevanju in ravnanju plazu, kar naj bi kar v največji meri zmanjšalo premikanje zemeljske gmote tudi v primeru dolgotrajnejšega deževja.

Strokovnjaki znanstvenih ustanov, ki se ukvarjajo z geomehniko tal in podobnimi vedami, menijo, da se bo plaz v primeru nadaljevanja suhega vremena umiril prve dni marca, do takrat pa naj bi zemeljska gmota napredovala v zgornjem delu do 15 metrov, v srednjem delu do 20 in v spodnjem delu do 50 metrov. Prav tako naj bi v teh dneh prenehali odvažati zarinjeno jalovino ter plaz začeli zravnovati in tlačiti, s čimer bi delno zaprli pot meteornim vodam v gmoto plazu. (dd)

NEW YORK — Ameriški sekretar za finance James Baker in predsednik centralne banke Paul Volcker sta poskušala v govorih pred kongresnimi odbori za finance pomiriti vse bolj nerazno ameriške bančnike, ki se bojijo, da se bodo Braziliji, ki je v petek prenehala odplačevati obresti na svoje dolgove, pridružile tudi druge države, kar bi vodilo v finančno krizo največjih razsežnosti.

Po mnenju predsednika ameriške centralne banke Paula Volckerja Brazilija ni razglasila moratorija na odplačevanje dolgov, temveč je »samo objavila, da so njene devizne rezerve tako majhne, da ji ne dopuščajo več odplačevanja dolgov.«

Brazilija je s 108 milijardami dolarjev največji svetovni dolžnik. Po trditvah tukajšnjih bančnih krogov je Brazilija trenutno prenehala plačevati samo kratkoročna in dolgoročna posojila, ki jih je najela pri komercialnih bankah. Le-ta dosegaajo približno 78 milijard dolarjev. Približno tretjino te vsote so Braziliji posodile ameriške banke.

Vrednost delnic 6 največjih ameriških bank, ki so posodile denar Braziliji, je v ponedeljek, le nekaj ur potem ko so odprli newyorško borzo, začela hitro padati. Vrednost delnic City Corporation, ki je največji brazilski kreditor, je v enem dnevu padla kar za 5 odstotkov. Največje ameriške banke iztržijo v obliki odplačil obresti od Brazilije vsako trimesečje približno 500 milijonov dolarjev. Zaradi tega brazilskega ukrepa,

Dilson Funaro se je na poti v New York, kjer se bodo v naslednjih dneh začela pogajanja med Brazilijo in ameriškimi komercialnimi bankami, na primer ustavil v Buenos Airesu, kjer se je pogovarjal z argentinskim finančnim ministrom Mariom Brodersohnom. Argentina, ki je s približno 53 milijardami dolarjev tretji največji svetovni dolžnik, se bo z IMF in ameriškimi bankami v kratkem začela pogovarjati o novem posojilu v višini 2,3 milijarde dolarjev. Poročila, da bo v primeru neuspeha teh pogovorov tudi argentinska vlada posegla po podobnem ukrepu kot Brazilija, so v newyorških bančnih krogih sprejeli z velikim vznemirjenjem.

Ameriški sekretar za finance James Baker in predsednik centralne banke Paul Volcker sta v zadnjih dneh zastavila ves svoj vpliv, da bi pomirila poslovni svet in odpravila bojazni, da je na vidiku novo zaostrovanje dolžniške krize v trenutku, ko naj bi se po ocenah ameriških finančnih oblasti poskakovanje vrednosti dolarja začelo počasi umirati.

Zadnji brazilski ukrep je bil tudi prva velika preizkušnja trdnosti nedavnega pariškega dogovora šestih zahodnih držav o stabilizaciji dolarja. Omenjeni ukrep brazilske vlade bi namreč lahko povzročil hiter in morda tudi nenadzorovan padec vrednosti dolarja. Po podpisu pariškega sporazuma je njegova vrednost, kljub zadnjim dogodkom, v primerjavi z vsemi najpomembnejšimi valutami malenkost narasla. UROŠ LIPUŠČEK

Predstavili so ga v štirih deželnih središčih

Na graškem sejmu poseben paviljon za F-JK

Posebna pozornost bo namenjena 130-letnici južne železnice

TRST, GORICA — Že v navado je prišlo, da upravitelji graškega sejma istega predstavijo tisku in gospodarstvenikom sosednih dežel. V teh dneh so to veliko avstrijsko sejmsko prireditev predstavili tudi v naši deželi, v terek v Trstu in v Gorici, včeraj pa v Vidmu in v Pordenonu.

Dr. Aleksander Götz je povedal, da bodo na letošnjem spomladanskem graškem sejmu, ki bo od 25. aprila do 1. maja, prvič uredili italijanski paviljon. Gre za paviljon s 700 kv. metri, ki ga bo letos opremila deželna skupnost trgovinskih zbornic Furlanije-Juljske krajine. Na jesenskem sejmu pa bo njegova ureditev domena dežele Veneto.

Graški sejem je najstarejši v Avstriji. Lani so praznovali 80-letnico sejma. Na sejemskem prostoru je 24 paviljonov. Pokrite in odprte sejemске površine je 180.000 kv. metrov. Običajno na tem sejmu beležijo od 2.000 do 2.200 razstavljavcev. Obiskovalcev je 370.000. Na letošnjem spomladanskem sejmu bodo priredili tudi dneve Italije, Jugoslavije in Nemčije. Na sejmu sodeluje tudi sosedna Madžarska. Stikom s to vzhodnoevropsko državo gospodarstveniki posvečajo veliko pozornost.

Gradec in Štajerska nudita tudi veliko možnost kulturnega ter turističnega izživljanja, je poudaril

predsednik tamkajšnje turistične ustanove dr. Norbert Matzka. Orisal je vse kar Gradec nudi turistu v raznih letnih časih. Letos bodo posebno pozornost posvetili 130-letnici južne železnice, ki je središče takratne Avstrije, Dunaj, povezala tudi z našimi kraji: Gradcem, Ljubljano, Trstom in Gorico. V Gradcu bodo s tem v zvezi zanimive razstave, prirejene tudi s pomočjo tržaških zbiralcev ter strokovnjakov.

Kakšna pa je gospodarska menjava med Avstrijo in Italijo? Tudi o tem je bil govor. Dr. Götz je novinarjem nudil zanimive podatke. V letu 1986 je Avstrija izvozila v Italijo blaga v vrednosti 3.600.000.000 lir, uvozila pa nekaj manj, in sicer v vrednosti 3.300.000.000. Tu seveda niso vštet podatki o turistični menjavi.

V predlanskem letu, 1985, je menjava med Avstrijo na splošno in Furlanijo-Juljsko krajno bila v korist Avstrijcev. Ti so v našo deželo izvozili blaga v vrednosti 205 milijard lir, uvozili pa iz F-JK blaga za 120 milijard. V podobnem razmerju je menjava že od leta 1980 dalje pa čeprav, tudi zaradi inflacije, v postopnem denarnem porastu.

V letu 1985 so iz tržaške pokrajine izvozili v Avstrijo blaga v vrednosti skoro 11 milijard, uvozili pa

za 27 milijard in pol. Podoben je razkorak za goriško pokrajino: izvoz v Avstrijo za 3 milijarde in pol, uvoz za več kot 11 milijard lir. Presežek kažeta tudi podatka za videmsko ter pordenonsko pokrajino, pa čeprav ni takega razkoraka kot v prejšnjih dveh primerih. To je tudi znak, da furlanski podjetniki znajo veliko izvažati v Avstrijo.

Tu seveda niso vštet obojestranski dohodki od turizma, ki se seveda gibljejo na italijansko stran, saj je med poletnimi turisti v Gradežu in Lignanu veliko Avstrijcev. Tudi italijanski turisti veliko potujejo v Avstrijo, tako v zimska letovišča, kot na Dunaj in tudi v druge kraje, vendar pa je njihov delež veliko manjši od turistov v obratni smeri.

Prav o tem, kako izenačiti gospodarsko menjavo med Avstrijo in Goriško, je govoril predsednik goriške trgovinske zbornice dr. Enzo Bevilacqua. Povedal je tudi, da avstrijski gospodarski operaterji kažejo veliko zanimanje za nove infrastrukture v tržiškem pristanišču. Pa tudi cestna povezava je danes z dograditvijo avtoceste odlična. V zaključni fazi pa je posodobitev železnice med Italijo in Avstrijo. Vse te infrastrukture bodo seveda koristile tudi tržaškemu pristanišču.

MARKO WALTRITSCH

Program sodelovanja občin IB in D-N

ILIRSKA BISTRICA — V Ilirski Bistrici sta se sestali delegaciji po-bratenih občin Ilirska Bistrica in Devin-Nabrežina ter se dogovorili o letošnjem programu sodelovanja na kulturnem, športnem, družbenopolitičnem in gospodarskem področju. Letos so sodelovanje, ki traja že od leta 1983, še obogatili.

Tako bodo poleg utečenih oblik srečanj izmenjavo popestrili s sodelovanjem Bistričanov na majskem srečanju pevskih zborov v Nabrežini, udeležili se bodo srečanja kulturnih skupin ob 2000-letnici nabrežinskih kmmolomov in sodelovali na Mavrici solidarnosti.

Nabrežinci pa bodo letos poslali svoje pisce na bistriške literarne večere in se udeležili tamkajšnjega ex tempore. Večkrat se bodo srečali smučarji, balinarji, taborniki in planinci. Program seveda ni zaprt in ga bodo sproti dopolnjevali z novimi idejami in vsebino. (J. O.)

»Šolski vrh« v Celovcu: zadovoljni obe strani

CELOVEC — Napeto pričakovani »šolski vrh«, razgovor o problemu manjšinskega šolstva med predstavniki treh deželnih strank in koroških Slovencev, se je v sredo po poldrugi uri končal brez pretresov in v (delno) zadovoljstvo obeh strani.

Sprejet je bil predlog nove avstrijske prosvetne ministrice Hilde Hawlicek - s katero so se predstavniki obeh organizacij koroških Slovencev pogovarjali zadnji petek na Dunaju - da se namreč pri zvezni vladi (na ministrstvu za šolstvo) ustanovi posebna komisija izvedencev, ki bo nanovo pretresla šolski model, ki ga je lani izdelala koroška pedagoška komisija. Kar velja pozdraviti pri tej »zvezni komisiji« je, da bodo v njej sodelovali pedagogi »koroške pedagoške komisije«, pa tudi pedagogi iz vrst slovenske narodnostne skupnosti in avstrijskih univerz. Vsi skupaj pa naj bi po besedah predsednika koroške SPÖ in deželnega glavarja Leopolda Wagnerja pripravili takšen model, »ki bo prilagojen koroški šolski stvarnosti« in ki bo »v prvi

vrsti predvidel skupno šolo in takšno rešitev, da bo vsak otrok deležen tistega pouka, ki ga hoče«. Dosedanji »pedagoški model« naj bi - tako trdi Wagner - »retuširali tu in tam, oziroma, kjerkoli se to izkaže za potrebno«, ker njemu, deželnemu glavarju, gre končno za to, da ohrani »notranji mir v deželi« in za rešitev problema, ki naj bi se ne zavlekel v deželne volitve (1989) ter »spet postal osrednja volilna tema«.

Matevž Grilc, predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev, ki je v imenu predstavnikov slovenske narodnostne skupnosti po pogovorih spregovoril novinarjem, je poudaril, da naj bo »skupnost v ospredju«, da so zato, ker so vedno »hoteli pedagoške in ne politične argumente, lahko z izidom tega srečanja zadovoljni«, da pa bodo Slovenci vztrajno odklanjali ločitve, ker pri zahtevi po »skupnosti ne izhajajo le iz skupne stavbe« v kateri je pouk, ampak tudi iz skupnih šolskih razredov.

BARBARA GORIČAR

Skupščina F-JK sprejela spremembe pravilnika

TRST — Glavna razprava na včerajšnji seji deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine se je odvijala okrog predlogov za spremembo notranjega pravilnika, o katerih je bil poročevalec socialdemokratski svetovalec Nemo Gonano. Skupščina je razpravljala o vrsti predlogov, s katerimi izboljšati delovanje deželnega sveta in drugih skupščinskih organov.

Predlagane spremembe so bile sprejete — z dvetretjinsko večino glasov kot predvideva pravilnik — po obširni razpravi, ki se je zaključila v popoldanskih urah. V njo so posegli svetovalci Cavallo (DP), Morelli (MSI), Manzon (PSI) in Tonel (KPI), vsem pa je repliciral poročevalec Gonano.

Deželni svet je tudi z večino glasov odobril zakonski osnutek o pogodbeni reviziji ekonomskega tratmaja osebja v pokojju, ki ga je osrednja vlada pred časom zavrnila.

Na začetku seje je bilo sklenjeno — na zahtevo svetovalcev Tonela (KPI) in Specogne (KD), da bo skupščina ponovila glasovanje za izvolitev članov-suplentov v osrednji nadzorni odbor na eni prihodnjih sej.

CGIL-CISL-UIL urgirajo zaščito manjšin

VIDEM — Sindikati Spodnje Furlanije, z Videmskega in Gornje Furlanije so včeraj, v tiskovnem poročilu, označili kot »zaskrbiljujoče« vse zamude, s katerimi se v italijanskem parlamentu razvija postopek za odobritev državnega zakona o zaščiti jezikovnih manjšin.

Sindikalne organizacije CGIL — CISL — UIL so večkrat urgirale parlament — je med drugim rečeno v tiskovnem poročilu — naj končno izbere predlog, na osnovi katerega bi naposled prišlo do izvajanja šestega člena ustave. S tem v zvezi so se omenjene sindikalne federacije — ki so ponovno potrdile nujnost za pozitivno rešitev tega vprašanja, ki se že preveč zavlačuje — obrnile na furlanske in druge parlamentarce, da bi s svojim delom pripomogli pri premoščanju ovir, ki se že dalj časa postavljajo na pot hitre odobritve omenjenega zakonskega osnutka.

Sindikalne organizacije so v tiskovnem poročilu ob koncu tudi poudarile, da so vprašanja kulture in jezika velike važnosti za zaščito in razvoj celotne furlanske skupnosti.

Od četrтка do četrтка

»PITAMITZ-AVŠČINA«

STANISLAV RENKO

Razlogov, zaradi katerih je nastal, poleg tistega prejšnji četrtek, še pričujoči zapis o zlovešči oddaji o »fojbah« po državnem RAI 2 v terek, 12. t.m. je več. Predvsem so nekateri mladi bralci pokazali zanimanje za podrobnosti nezalishanih potvarjanj »publicista« Antonia Pitamitza, verjetno tudi zaradi nedeljskega objektivnega in stvarnega komentarja openskega radia in morda tudi branja v tržaškem katoliškem tedniku od 19. t.m., da »nič ne reagiramo, pohlapano sklanjamo glave, stiskamo rep med noge«. - Med te razloge spada tudi nedeljsko pogrevanje torkove oddaje za vso Italijo z običajnim pismom v »la mickenem« dnevniku, tistega tržaškega advokata, ki bi ga kakšni slovenski hipotetični asimilatorji večine morda ulegli prekrstiti v Jurija Vodopivca. Ta tudi skoraj vsakodnevna poročila o krivolovskem izzivanju ribičev z zahodne Jadranske obale (enkrat celo iz daljne Ravenne) spadajo med te razloge.

Seveda bi bilo predolgo, če bi hoteli odgovarjati na vse laži namenjene tisti oddaji, prvi po Osimu za vso Italijo. Zato se bomo omejili na omenjenega publicista tako očitno jančarskega porekla in s tem hujšega od potujočevalcev in prekrščevalcev samih. Pa tudi zato, ker mu je voditelj »debate«, očitno zaradi nepristranosti, dal kar sedemkrat besedo z neprikritim namenom, da v čim večji meri ponovi laži, ki jih je že v maju in juniju leta 1983 objavil v uglednem Mondadorijevem mesečniku »Storia illustrata« v kar dveh nadaljevanjih s fotografijami, ki s tržaškimi kraškimi jamami in z letom 1945 nimajo nobenega opravka.

Najbrž je moralo v terek dopoldne 10. t.m. vse kolikor toliko objektivne poslušalce tiste torkove »debate« najbolj ogorčiti Antonia Pitamitza, ki je postal pravi »fojbolog« - potvarjanje podatkov o smrtnih obsodbah pred fašističnim posebnim tribunalom v Julijski krajini, potvarjanje, ki ga doslej ni zagrešil - kakor smo zapisali že prejšnji četrtek - niti najbolj pokvarjen fašist. Dobesedno je namreč trdil: »Mrtvih in na smrt obsojenih pred posebnim fašističnim tribunalom v Julijski krajini je bilo devet, od katerih štirje Slovenci, en Hrvat, ostali pa Italijani«. - Po teh besedah je nato prezirljivo in omalovaževalno dodal: »Se mi ricordo bene«. - Ali po italijansko: »I morti e condannati a morte dal tribunale speciale fascista nella Venezia Giulia furono nove, di cui quattro Sloveni, un Croato e resto Italiani«.

Uradni podatki, ki jih je o teh obsodbah objavil dr. Lavo Čermelj (ki je bil zaradi točnih podatkov v svoji knjigi obsojen na smrt) v knjigi, ki je izšla leta 1974 tudi v italijanščini (»Sloveni e Croati in Italia tra le due guerre«, ZTT - Editoriale stampa triestina, Trieste) se namreč glasi-jo:

»Od 24 smrtnih obsodb, kolikor jih je izrekel posebni tribunal, je kar 33 prizadelo Slovence in Hrvate. Od treh obsojencev na dosmrtno je bilo eden Slovenec, za ostalih 442 slovenskih in hrvaških obsojencev so znašale kazni 4.893 let ječe, medtem ko so za vso Italijo znašale 24.737 let.« Glede števila procesov v vsej državi pa je Čermelj sorazmerje prebivalstva med Italijani in Slovenci in Hrvati 1:90, glede procesov 1:74, glede obsojencev pa 1:8,6.

Poleg tega je ta ponarejevalski »fojbolog« govoril še šestkrat. Med drugim je tudi zatrjeval, da so po kapitulaciji Italije italijanski vojaki postali najprej nemški nato pa jugoslovanski ujetniki ter dodal, da je treba ravnanje z njimi še »preveriti«. Res bi bil P. moral preveriti tisto, kar je tisočim in tisočim italijanskim okupatorskim vojakom znano: Da so jih med njihovim umikom iz Jugoslavije po kapitulaciji skozi slovenske, hrvaške (bosanske in dalmatinske) vasi, ki so jih samo nekaj mesecev prej požigali, slovenske matere (zlasti kraševske) katerih sinovi so bili že pri partizanih ali pa so se vključevali in začeli organizirati slavne prekomorske brigade, te okupatorske vojake - sedaj razorožene - ne samo nahranile, temveč jih preoblekle v civilne obleke svojih sinov ter jih tako - na tisoče - rešile, da jih Nemci niso poslali v taborišča smrti. O tem naj bi Pitamitz pisal in govoril vsej Italiji, kjer se ni še nihče oglasil s hvaležno besedo za reševanje tistih, ki se niso hoteli pridružiti (oziroma kljub temu) jugoslovanskim borcem proti nacistom in nato še proti republikom. Vse to naj bi raziskal in pošteno bi bilo, da bi ugotovil, da ni bilo vsem jugoslovanskim vaščanom vedno in povsod lahko razumeti navodil partizanskih voditeljev, da se niti tisti, ki so jim samo tri ali štiri dni pred kapitulacijo požigali hiše, ne smejo nad požigalci maščevati, ampak jih povabiti, naj pomagajo dokončno premagati Nemce, če pa tega nočejo, naj jim omogočijo prosto pot domov. Kdor je takrat vse to doživljal, ne bo nikoli pozabil, kakšno zgodovinsko človečansko vlogo so opravile s prepričevanjem zatirane-ga ljudstva v prvi vrsti Titovi partizani. Zato je svoj »fojbo-lovovo« protijugoslovansko hujskanje - letošnje in pred štirimi leti - naravnost ogabna; tembolj nerazumljivo pa je, da mu vse to omogoča državna radijska postaja, ki bo morala prej ali slej to svojo škodljivo početje vsaj delno popraviti z oddajami, ki bodo vsej Italiji razkrile zgodovin-

sko resnico o reševanju vojakov premaganega fašističnega imperija.

In kakšen občutek naj ima ob vsem tem sleherni antifašist, ko bere v zadnji številki (sobotni) melonarskega tednika z gigantskimi, kričečimi črkami natiskano zgražanje, da utegnejo bivši italijanski vojaki z Primorske in Istre prejeti dedno odškodnino za vse trpljenje v italijanski vojaški suknji na bojiščih Afrike in tudi Sovjetske zveze ter v posebnih bataljonih, trpljenje in velikodušnosti kmečkih mater, česar z nikakršnimi milijardami ni mogoče poplačati. To pa velja predvsem za podatke, ki jih je v odgovor Pitamitzu povedal med debato predsednik tržaškega zgodovinskega zavoda: »...tra 1941 e 1943 abbiamo tutta una serie di violenze selvagge che anche le autorità italiane fasciste compiono. Abbiamo 108 fucilati a Podhum vicino a Fiume con 800 deportati dello stesso villaggio, uomini, donne e bambini; abbiamo 60 uccisi dai battaglioni »M« nei villaggi vicino a Villa del Nevoso, abbiamo migliaia e migliaia di internati nei campi d'Italia, uomini, donne, vecchi e bambini...«

»Fojbologu« je bilo v oddaji dovoljeno razlivati svoj protijugoslovanski žolč - tudi brez zveze z oddajo - ko je govoril o britanski predaji jugoslovanski armadi 5.000 četnikov, 200 tisoč ustašev in 15 tisoč domobrancev in omenjal celo »emarginiranega« Kobeka. S tem je hotel dokazati, da je jugoslovansko vodstvo naročilo »infojbiranje«. Toda povedano mu je bilo (pogovor s prof. Pirjevcem), kako so v Trstu »deževali ovadbe fašistov in kolaboracionistov«. Sicer pa je mednarodno ugledni slovenski zgodovinar prav prejšnji terek v oddaji Radia Trst A povedal, kakšna navodila je dajal Boris Kidrič glede zakonitosti ravnanja prav, s tržaškimi kolaboracionisti. Vsi tržaški pravniki - od sodnih funkcionarjev do odvjetnikov - so vedeli za veliko število osumljenih in aretiranih kolaboracionistov, ki jih je na podlagi tistih ovadb ukazal izpustiti tedanji politični komisar komande mesta Trsta Franc Štoka. (»Saj smo zmagali, se je pozneje opravičeval.«) Znana pa je tudi v tem pogledu - vsaj delno nerazumljiva - razlika med jugoslovansko NOB in italijanskim odporištvom, katerega CLN in vojaško poveljstvo je izdalo pismo navodilo, da se vsi ujeti fašistični federali, fašistični kvestorji in prefekti likvidirajo brez formalnih sodnih postopkov. V Jugoslaviji takih navodil ni bilo; kar potrjuje na Primorskem tudi epizoda z ujetim že priletim goriškim prefektom Pacejem, ki je med potjo s poveljstva 9. korpusa v Čermelju iz lovske kočice pri Postojni mladima zaspanima kurirjema ponoči enostavno pošel k Nemcem v Postojno.

Pitamitz je tudi zamen dokazoval, da sodelovanje med italijanskimi in jugoslovanskimi antifašisti po krivdi slednjih ni bilo mogoče. Ne glede na znameniti pariški pakt med Tiger in KPI leta 1935 (Pitamitz ga gotovo pozna, saj ga je že pred več kot petnajstimi leti objavil italijanski rovinjski zgodovinski inštitut), smo prav tako v ponedeljski oddaji po Radiu Trst A Tiger poslušali, kako so njegovi kurirji prenašali čez mejo v Italijo italijansko antifašistično literaturo (o tem piše v svojih spominih tudi Ivan Regent).

Končno pa v zvezi s tisto »debato« ne bi smela ostati neomenjena beseda »sramota«, ki jo je v registriranem pogovoru izrekel bivši urednik nekdanjega udarnega iredentističnega puljskega tednika - verjetno v dobri veri - ko je odgovarjal na vprašanje o današnjem mnenju Slovencev o »fojbah« in pri tem trenutno pozabil na 45 tisoč pobitih fašistov od Milana do Turina. Tista beseda utegne namreč zdrkniti na rob »poskusa kriminalizacije celotnega našega ljudstva«, kot smo brali v uvodniku prej omenjenega katoliškega tednika.

Tudi bivši urednik »Voce Libera« in omenjeni predsednik bo verjetno 19. marca med napovedanim predavanjem na Opčinah pojasnil svojo omembo »izginotja« članov CLN v Trstu in Gorici. Saj se zdi nemogoče, da vsa zadeva - kolikor je sploh obstajala - ni bila razčiščena že pred obiski pri Titu Togliattija in nato še Parrija, ki je bil predsednik CLNAL.

Za zaključek pa še dve vprašanji: 1. Kdaj bo Slovenska matica v Ljubljani ponatisnila slovensko izdajo Čermeljeve knjige, omenjene v teh zapisih, katerih prvenstveni namen je opozarjati zlasti naše mlade bralce na vse tisto, kar se hoče v takih in podobnih strupenih oddajah in tisku potvarjati? Poleg zgodovine NOB bi morala namreč biti pomožni učbenik in vseh jugoslovanskih šolah. 2. Kdaj se bo prenehalo z rabo izraza »fojba«, ki ga do leta 1946 ni poznalo ne slovensko ne italijansko izrazoslovje? O tem se lahko vsakdo prepriča, če prelista ponatis debele knjige (L.V. Bartarelli - E. Boegan - »DUEMILA GROTTI« Edizioni D.N. Fachin, Trieste 1986). (Strani 696 s prilogezi zemljevida kraških jam v Julijski krajini v merilu 1:100.000).

SLOVENIJALES

DOMA
IN V SVETU
DOBRO POZNAN

Po odložitvi razprave v tržaškem občinskem svetu Neobstojnost večinske koalicije glavni vzrok za prekinitev seje

Nepričakovano prekinitev in odložitev predsinočnje seje tržaškega občinskega sveta je težko tolmačiti kot zgolj neroden »tehnični« spodrsilaj, bolj utemeljena je politična razlaga, ki izvira iz ugotovitve, da večinska koalicija, sestavljena preteklega septembra na osnovi sporazuma med Listo za Trst, KD, PSI, PRI in Slovensko skupnostjo, sloni na zelo trhljih temeljih in da je zato solidarnost med temi silami zelo vprašljiva. Delovanje občinske skupščine je bilo namreč v teh kratkih mesecih od umestitve nove uprave, ki ji načeluje melonarski župan Staffieri, že večkrat na prepihu zaradi odsotnosti v vrstah svetovalcev koalicije, tako da so bile večkrat seje sklepčne zgolj zaradi disciplinirane prisotnosti svetovalcev opozicije.

V teh razmerah je razumljiva živčnost župana, ki je predsinočnjim po dvakratnem štetju prisotnih in ob ugotovitvi, da jih je bilo poldrugo uro po sklicu seje manj kot polovica, sklenil zasedanje prekiniti in razpravo o svojih programskih izjavah odložiti na petek. Staffieri bi bil morda tudi še sejo rešil, saj se je takoj po ugotovitvi nesklepčnosti pojavilo še nekaj svetovalcev, tako da bi bila prisotnost zadostna, toda očitno je tudi sam tolmačil preštevne vrzeli v vrstah večinskih svetovalskih skupin kot znamenje politične neangažiranosti. »Ne bom prosil za prisotnost svetovalcev,« je jezno komentiral župan svojo odločitev, da sejo prekine.

Kako je do prekinitev prišlo smo povedali že v včerajšnjem krajšem poročilu. Že na začetku seje (z običajno tričetrturmo zamudo) je bila zasedba v dvorani občinskega sveta nerazumljivo majhna, zlasti upoštevajoč pomembnost dnevnega reda, ki je predvideval razpravo o decembrskih programskih izjavah župana. Mimo morda upravičenih odsotnosti pri socialistih, ki so zavzeti s kongresnimi opravili, je velike vrzeli v klopih KD in Liste za Trst težko tolmačiti

drugače, kot da gre za znamenje brezbriznosti za usodo koalicije, ki kaže na svoje težavne notranje odnose tudi z zavlačevanjem preverjanja, ki se vleče že nekaj tednov brez vidnega izhoda.

Ko je župan odgovoril na nekaj interpelacij in zahteval nato ugotavljanje sklepčnosti je bila v dvorani morda polovica svetovalcev, tajniško osebje pa jih je napačno sešelo 33, kar je izzvalo protest svetovalca KPI Monfalcona, ki je zato zapustil sejo. Pri ponovnem štetju se je izkazalo, da je bilo v dvorani le 29 svetovalcev in da je torej seja nesklepčna, čemur je sledila posledična prekinitev. V vrstah večinske koalicije je prišlo do velike zadrege, ki se je odrazila tudi v nasprotujočih si izjavah. Demokristjani in socialisti so skušali prikazovati dogodek kot zgolj tehnični incident, češ da bi Staffieri lahko še nekoliko zavlekel odgovore na interpelacije, da bi se prikazali tudi zamudniki, republikanec Pacor pa je skušal zvrniti krivdo za prekinitev na komuniste.

Komunistična svetovalska skupina pa je kmalu po prekinitvi seje izdala tiskovno sporočilo, v katerem ugotavlja, da je to spet nov dokaz neobstojnosti večinske koalicije, ki sicer razpolaga z 39 svetovalci od 60. KPI poudarja, da je že doslej samo prisotnost komunistov omogočila delovanje skupščine, in da je njihov predsinočnji protest imel vzrok v neangažiranosti večine. Svetovalska skupina KPI zato naglaš politični pomen dogodka, zlasti upoštevajoč, da večina že nekaj tednov zavlačuje brezizhodno preverjanje in še zlasti dejstvo, da so do začetka predsinočnje seje samo zastopniki Liste za Trst predložili resolucijo za odobritev Staffierijevih programskih izjav, medtem ko tega niso storili načelniki skupin ostalih strank večine, ki podpira občinski odbor.

Godalni kvartet GM se je uspešno predstavil

V Kulturnem domu v Trstu je bil predsinočnjim že šesti abonmajski koncert GM v letošnji sezoni. Gost koncerta je bil tokrat Godalni kvartet Glasbene matice, ki ga sestavljajo: Žarko Hrvatič in Aleksandra Pertot, ki igrata violino, Marko Bitežnik - violo in Peter Filipčič - violončelo. Program koncerta je obsegal dela Haydna, Lipovška in Mendelssohna — skladbe, ki so jih navedeni ustvarjalci napisali prav za te vrste glasbeno zasedbo.

Šlo je za zelo lep glasbeni večer, prežet s subtilnim in harmoničnim muziciranjem štirih mladih tržaških glasbenikov. Šlo pa je tudi za velik in pomemben dogodek v našem glasbenem dogajanju, saj smo po tolikih letih presledka spet doživeli nastop domačega ansambla, v sestavi in v sodelovanju glasbenikov, ki so izšli iz vrst Glasbene šole GM, kjer so opravili prvi del študija in nato diplomirali na tržaškem konservatoriju Tartini. Vsi štirje so tudi zelo angažirani v naši glasbeni stvarnosti kot solisti, pevovodje, v drugačnih glasbenih zasedbah in še kot glasbeni pedagogi.

Koncert je prav gotovo zadovoljil poslušalce, ki niso štedili s priznanjem. Bil je tudi spodbuda članom kvarteta, da z delom in nastopi nadaljujejo, bil pa je tudi glasbeni dogodek, ki dela čast naši osrednji glasbeni ustanovi v Trstu.

(N. L.)

Na šolah Župančič, Slomšek in Sv. Ciril in Metod danes in jutri brez pouka

V slovenskih šolah v Ul. Caravaggio 4 pri Sv. Ivanu danes in jutri ne bo pouka. Šolsko poslopje, v katerem imajo svoj sedež osnovna šola Oton Župančič, nižja srednja šola Sv. Ciril in Metod in učiteljske Slomšek, v teh dneh popravljajo, da bi preuredili dotrajano električno napeljavno in jo tako prilagodili varnostnim normam. Danes in jutri bodo v poslopju izklopili elektriko, da bi tako omogočili nadaljevanje del. Zaradi tega ogrevanje ne bo delovalo, kar je šolskim in občinskim oblastem narekovalo začasno prekinitev pouka na teh treh šolah.

V zadnjih mesecih občinske oblasti hitijo s popravili in preureditvami električnih napeljav v šolskih poslopih, da bi bile le-te v skladu s predpisi zakona št. 818 iz leta 1984. Dela v šolskih poslopih so povzročila že nekaj nevšečnosti. Tako je bil na primer lonjerski otroški vrtec v začetku meseca dobrih deset dni zaprt, da so lahko delavci popravili električno napeljavo. Sedaj je na vrsti šolsko poslopje v Ul. Caravaggio 4 pri Sv. Ivanu. Podjetje mora opraviti svoje delo do konca tedna, saj prav v soboto, 28. februarja, zapade rok, ki ga določa zakon št. 818. Do tega termina bi morala biti vsa šolska poslopja opremljena z varnostno neoporečnimi električnimi napeljavami.

Nekatere občinske uprave so že sporočile, da jim ne bo do tega roka uspelo prilagoditi napeljave predpisom. Tako je na primer dolinska občina najavila, da nima zadostnih finančnih sredstev za kritje celotnega stroška (skoraj 470 milijonov lir). Dolinski župan je v tej zvezi posegel pri podtajniku Spiniju. Ta je sicer napovedal, da bi morali sedanji rok preložiti, doslej pa ni na tem področju nobene novosti.

Tri nove strokovne komisije SSK

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti je na svoji zadnji seji, kot je razvidno iz njenega tiskovnega poročila, razpravljalo o sedanjem zakonodajnem postopku v senatu za odobritev zaščitnega zakona za slovensko narodnostno skupnost. Ponovilo je stališče, da lahko Slovenci sprejememo le pravičen in celovit zaščitni zakon. Veljati mora za vse Slovence v Furlaniji-Juljski krajini, brez takega ugotavljanja prisotnosti manjšine, ki bi ustvarjalo nacionalistično napetost in ki bi doseglo, da se ne upoštevajo človekove pravice in temeljna pravna načela, temveč volja močnejšega. Manjšinske pravice slonijo na italijanski ustavi, posebnem deželnem statutu Furlanije-Juljske krajine, in ravno tako na mednarodnih pogodbah. Raven zaščite, ki jo predvidevata Londonski memorandum in Osimska pogodba, ostaja zato neopovedljiva. Pravičen zaščitni zakon mora še upo-

tevat, da dosežena pozitivna določila, gospodarske in prostorske interese, jezikovne, kulturne, šolske, informacijske in druge potrebe manjšinske skupnosti, ki naj se obravnava kot subjekt.

V zvezi s hudo finančno krizo Slovenskega stalnega gledališča se je deželno tajništvo SSK zavzelo za tako rešitev, ki naj ne ogroža finančnega kritja bodočega globalnega zaščitnega zakona. Poudarilo je še, da je treba s skupnimi naporii reševati težavni položaj tudi drugih za manjšino pomembnih ustanov in združenj.

Za večjo poglabitev tedaj vprašanj in za strokovnejšo obravnavo vse aktualne problematike je deželno tajništvo SSK ustanovilo tri strokovne komisije na deželni ravni: za pravna vprašanja, za gospodarska vprašanja in za vprašanja kulture ter družbenih občil.

Bralne značke: priznanje mladim knjižnim moljem

"Vesel sem, da skoraj ni več slovenske šole, kjer ne bi bilo bralnih značkarjev. Zato tudi nisem v skrbah za usodo slovenske knjige." Tako je zapisal pisatelj Anton Ingolič ob nedavnem jubileju Bralnih značk, te "nagrade učenca za neprisluseno tekmovalstvo pri branju knjig." Bralne značke so se pred več kot dvema desetletjema pojavile v matični domovini in se v nekaj letih razširile po vsej Sloveniji. Njen val je kmalu pljusnil čez mejo v zamejstvo, na Tržaško, Goriško, avstrijsko Koroško, v madžarsko Porabje, in tudi med zdomce v Vzhodni Berlin, Švico, Francijo, Švedsko, zato lahko upravičeno trdimo, da bralna značka ne pozna meja in da je zavzela ves kulturni prostor, v katerem Slovenci živimo.

Na Tržaškem in Goriškem se je "bralna manija" med našimi šolarji toliko razpasla, da je lani dobilo značke kar 1.300 učencev in dijakov: kakih 400 prvošolčkov in drugošolčkov je prejelo Cicanove značke, ostalih 900 učencev in dijakov pa Bevbove, Prežihove, Levstikove, Milčinskega, Župančičeve, Kettejeve, Kosovelove in Cankarjeve značke.

V "boju" za bralno značko sodelujejo na Tržaškem vse osnovne šole in skoraj vse nižje srednje šole. Če se je zanimanje za slovensko knjigo med našimi najmlajšimi tako razširilo, gre gotovo zasluga mentorjem na posameznih šolah in še predvsem openski učiteljici Dragi Lupinc, ki je prava duša naših bralnih značk.

Učiteljica Lupinčeva je članica Sveta bralnih značk Slovenije, ki skupaj z Zvezo prijateljev mladine koordinira "značke". V voz bralnih značk so jo "vpregli" po poimenovanju openske šole po Francetu Bevku, ko so na Tržaškem po nekajletnem premoru obnovili to pobudo. Pred tem so se z značkami že seznanili na katinarski šoli, na dolinski, na proseški in na gro-pajski šoli.

Od obnove dalje se je zanimanje za slovensko knjigo med šolsko mladino večalo. K temu so nemalo botrovali tudi obiski slovenskih pesnikov in pisateljev na naših šolah ob podeljevanju značk. Obisk je bil večkrat spodbuda tudi za tiste, ki dotlej niso z vne-mo brali slovenske knjige, da so z lažjo roko segli po njej.

Pri širjenju bralnih značk imajo seveda pomembno vlogo mentorji. Le-ti

morajo znati šolarju svetovati dobro knjigo, morajo mu jo pravilno prikazati, vzbuditi zanimanje za branje. Mentor nato tudi preveri ali je šolar knjigo tudi dejansko in pazljivo prebral. Pri tem "preverjanju" so mu sami učenci in dijaki v veliko pomoč, saj so le-ti do svojih sošolcev zelo kritični in "hudi".

Ob letošnjem podeljevanju značk bo nekaj prijetnih novosti. Pred meseci, ob 100-letnici Ribičičevega rojstva, je bila namreč ustanovljena nova bralna značka, ki nosi ime prav po tržaškem mladinskem pisatelju Josipu Ribičiču. Svoj domicil ima na svetljakobski osnovni šoli, to je edini šoli, ki je doslej poimenovana po Ribičiču.

Drugo letošnje novost bo predstavljala podelitev prvih bralnih značk šolarjem iz Beneške Slovenije. Že lani so se tamkajšnje učiteljice udeležile podelitve značk; letos so v slovenskem šolskem centru v Špetru uvedle "tekmovalstvo v branju knjig", in 22. maja bodo tamkajšnji učenci prvič prejeli iz rok slovenskih ustvarjalcev priznanje za njihov medšolski trud.

Kot rečeno, bodo letos podelili bralne značke 22. maja. Mentorji na posameznih šolah imajo vse do konca meseca čas, da učiteljici Lupinčevi sporočijo število šolarjev, ki so zadostili zahtevam "tekmovalstva" (najmanj pet prebranih knjig), saj mora zamejska članica Sveta bralnih značk Slovenije že v začetku marca sporočiti kolikšno število značk bodo letos razdelili med naše mlade ljubitelje slovenske knjige.

SKD »France Prešeren« iz Boljunca posveča veliko pozornosti vsem vaškim dejavnikom

Tudi KD France Prešeren je kot večina drugih društev priredilproslavo Dneva slovenske kulture. Čeprav je bila prireditve že v soboto, 14. t. m., jo kljub temu velja omeniti. Na njej so sodelovali otroci boljunske osnovne šole, ki so se predstavili z lepljenko »Mojo srčno kri škropite«, v kateri so ob diapozitivih in veznem tekstu tudi peli in igrali. Kot slavnostni govornik je spregovoril prof. Jože Pirjevec, ki je skušal podatipredvsem zgodovinsko interpretacijo lika Franceta Prešerna. Nastopila sta nato še otroški zbor KD France Prešeren, ki ga od lanskega decembra vodi Magda Švara in Alenja Zobec, in deklški zbor Vesna iz Križa. Le-ta je pod vodstvom Bogdana Kralja odlično zapel Merkujeve »Sonce ljubo«, »Čarni kus«, »Nana ščeričica« in »Zeleni polog« ter Ubalda Vrabca »Čuk se je oženil« in »Bilečanko«. Ob teh priredbah ljudskih pesmi pa gotovo ni mogla manjkati še Vrabčeva Zdravica.

S to proslavo je boljunsko kulturno društvo zaključilo prvo polovico svoje delovne sezone od zadnjega občnega zbora, oktobra lani. Ta datum je nekakšen mejnik, ker se je tedaj podoba društva nekoliko preoblikovala. Izvoljen je bil samo en predsednik, Edi Zobec, ki je tako nadomestil prejšnje »kolektivno vodstvo«. Društvo se je tako vrnilo k tradicionalni obliki in pri glavnih funkcijah opustilo skupinsko delo. Iz odbora, ki ga sestavlja 34 odbornikov, se je izluščila posebna delovna skupina, v njej so poleg najvišjih funkcij zastopani še vsi društveni odseki. Njena naloga pa je, da sledi vsakodnevnemu delovanju kulturnega društva. Na prvi seji po oktobrskem občnem zboru si je društvo zastavilo kot glavni cilj usmerjeno delovanje, ki naj

bi zadostilo potrebam vseh vaščanov. Društvo naj bi zato upoštevalo sodelovanje z vsemi vaškimi komponentami in z drugimi kulturnimi organizacijami. Na dan je prišla tudi zamisel, da bi mlajše odbornike s posebnimi predavanji seznanjali z novimi prijemi in načini delovanja. V tem okviru je KD France Prešeren pred kratkim priredilo notranji seminar, kjer je prof. Vinko Skalar predaval o vodenju in o medosebnih odnosih v skupinah. V teku sezone pa se bosta zvrstili še dve podobni predavanji.

Zato, da bi k društvenemu delovanju pritegnili čimveč mlajših, je odsek za stike z osnovno šolo, v sodelovanju s ŠD Breg, priredil sobotne družabno-sportne popoldneve, ki jih vodi Tine Kraševac. Poleg tega je ta odsek, ob dnevu slovenske kulture, priredil t.i. Knjižne dneve, ki so bili namenjeni predvsem osnovnošolskim otrokom. Med pomembne pobude pa spada tudi sestanek z učiteljicami boljunske osnovne šole, na katerem so jasno prišli na dan vsi problemi v zvezi s sodelovanjem med obema organizacijama.

Najbolj obiskane prireditve pa so predavanja, oziroma večeri diapozitivov, za katere skrbi poseben odsek. Tudi pri tem skušajo boljunski odborniki zadovoljiti okuse najrazličnejših obiskovalcev. Doslej so se zvrstili že trije predavatelji: Stanko Flego, ki je govoril o arheoloških najdiščih v Boljuncu in okolici, Sonja Gregori, ki je ob diapozitivih pripovedovala o svojem potovanju v Španijo in pa Egidij Baiss, ki je s svojim predavanjem o jogi vzbudil toliko zanimanja, da je društvo priredilo poseben tečaj o jogi.

V glasbeno-pevskem odseku delujejo tri skupine: poleg pred kratkim ustanovljenega otroškega zbora sta še tamburaški ansambel in kvintet Roulette. Tamburaško skupino že vrsto let požrtvovalno vodi Drago Žerjal, na začetku te sezone pa se mu je kot strokovni mentor pridružil še Igor Cvetko. Skupina, ki ima za seboj že celo vrsto nastopov, teži zdaj k temu, da bi se okrepila in izboljšala svoj način igranja. Kvintet Roulette sestavljajo štiri pevke: Gabrijeli Prodan, Magdi in Nadiji Švari se je pred kratkim pridružila še Dunja Sosič in pa mladi kitarist Edvard Žerjal.

V KD France Prešeren že tretje leto deluje tudi plesna šola, v katero je letos vpisanih 62 otrok. Poleg začetniškega in izpopolnjevalnega tečaja za mlajše, poteka letos tudi trimesečni večerni plesni tečaj za odrasle.

Poleg teh že naštetih skupin delujeta še odsek za fotokino in dramski odsek. Prvi v glavnem skrbi za fotografski arhiv društvenega in vaškega dogajanja ter pripravlja tečaj črno-bele fotografije in razvijanja. V dramski odsek spadata narečna in mladinska gledališka skupina. Trenutno pa je delovanje omejeno na prirejanje dramskih gostovanj.

V teh dneh pa so vse društvene moči usmerjene v prirejanje pustnih plesov. Letos se bodo od četrtega, 26. t. m., do torka, 3. marca, zvrstili kar štirje ansambli: poleg Veselih godcev in ansambla Pomlad bosta igrali še skupini Taims in Bazar. V petek, 27. t. m., pa bo pustni ples, kot že lani, priredil mladinski krožek KD France Prešeren. (dam)

pismo uredništvu

Zakaj so dovolili oddajo Radia Opčine

Dragi urednik!

V Primorskem dnevniku berem, da je tržaški občinski odbor dovolil oddajo Radia Opčine o županovih programskih izjavah na pregovarjanje predvsem opozicije. Da temu ne more biti tako, spoznamo že iz dejstva, da opozicija ni prisotna v odboru. Oddajo so dovolili zato, ker sem v odboru zavzel odločno stališče predvsem sam in izjavil, da bom zahteval glasovanje o tem, kdo je za ali proti svobodi obveščanja. Spričo tega so se tisti, ki so bili oddaji nasprotni, previdno umaknili, kar je omogočilo sprejetje predloga.

Z odličnim spoštovanjem
prof. Aleš Lokar

Javno srečanje o Istranih v Trstu

Krožek Istria prireja danes ob 17.30 v Novinarskem krožku, Korzo 12, javno srečanje na temo »Prisotnost in prispevki Istranov v Trstu, med 19. in 20. stoletjem«. Na današnjem srečanju, ki se navezuje na predavanje preteklega decembra na podobno temo, bodo v razpravo posegli Gianni Giuricin, Livio Pesante in Stelio Spadaro.

Včeraj popoldne v kongresni dvorani Tržaškega velesejma

Avtoprevozniki iz dežele pojasnili svoje težke pogoje dela in zahteve

Tudi avtoprevozniki iz naše dežele so na bojnem polju. V kongresni dvorani tržaškega velesejma, kjer je Deželno združenje obrtnikov (Federazione regionale degli artigiani) priredilo zborovanje, so včeraj popoldne tudi v vročih tonih dali duška svojemu nezadovoljstvu in pojasnili svoje težke delovne razmere ter pogoje, da po štirih dneh ponovno primejo za volan. Če v Rimu ne bo prišlo do sporazuma, so približili, se bodo vzdržali dela do 1. marca, kar bi za občane lahko imelo dramatične posledice.

»Vlada mora razumeti, da ni več čas praznih obljub in odlašanja. Kdor dela od nedelje ponoči do sobote ponoči, zato da plačuje menice, ne da bi imel zajamčeno niti dostojno pokojnino, ne sme plačevati za politične napake drugih. Avtoprevozniški sektor, večinoma obrtniški, prevaža okrog 80-90 odstotkov vsega blaga. To mora vlada resno upoštevati in ustrezno spoštovati. Politični smisel našega protesta je ves v tem.« Tako je naglasil predsednik Deželne federacije obrtnikov Della Mora, za njim pa je platformo zahtev predstavil deželni predstavnik kategorije Presat. Pet je naj-njih točk: parlament naj čimprej sprejme dekret o varnosti prometa s spremembami, ki sta jih vnesli zbrani komisiji za prevoz in javna dela pri poslanski zbornici; vlada naj zviša avtoprevozniške tarife za 10 odstotkov; za tovornjake naj ministrstvo za javna dela v roku 15 dni zviša dovoljeno hitrost na 70 km/h po navadnih cestah, 90 pa na hitrih in avtocestah; v pokrajinskih uradih za motorizacijo naj imenujejo nadzornike, ki naj preverjajo resnično izplačane tarife in končno, naj se uvede procedura za proglasitev kriznega stanja v avtoprevozništvu. Poleg teh pa je v platformi še šest zahtev za splošno izboljšanje razmer avtoprevoznškega dela.

Na deželni ravni avtoprevozniki zahtevajo hitrejša carinske postopke, predvsem pa bilateralne dogovore med Italijo in vzhodnimi državami, ki naj italijanskim operaterjem jamčijo iste pogoje kot tujim. V vročih tonih je o pravicah avtoprevoznikov spregovoril nato videmski predstavnik Masotti, ki je poudaril, da so v Vidmu pripravljeni prekrizati roke do sprejema sporazuma. Pokrajinski tajnik Vsestranske konfederacije obrtnikov (CNA) Cosolini je opozoril na potrebo po enotnosti, predvsem med operaterji, ki delajo na obrtniški ravni. Tajnik Slovenskega deželnega gospodarskega združenja Odo Kalan je v prvi vrstili iznesel predlog, naj bi vse prizadete organizacije ustanovile delovne skupine za bolj učinkovito in operativno reševanje problemov avtoprevoznikov, ob tem pa je

omenil tudi nekatera protislovja, ki avtoprevoznike nerazumljivo penalizirajo. Zborovanju so dvignili nato temperaturo posegi posameznih avtoprevoznikov, ki so opozorili na svoje neštete težave in probleme. »Osnovne razloge, da je prišlo do tako globoke krize tega sektorja, je treba iskati v sedemdesetih letih. Pogoji za nakup tovornjaka so takrat bili zelo ugodni, tako da si lahko že z deseti-mi milijoni postal avtoprevoznik. Huda kriza v industriji, izseljevanje z Juga, opuščanje kmetij; vsi ti pojavi so prispevali, da se je število avtoprevoznikov ne-normalno pomnožilo in da se je konkurenca med njimi izredno nastroila. To okoliščino logično izkoriščajo komentirki, ki izročijo pošiljko najcenejšemu prevozniku. Da izplačša 130-150 milijonov drag

tovornjak, moraš torej delati, delati in samo delati, pa čeprav pod tarifami. Če denimo greš iz Trsta v Kalabrijo in nazaj ter pri tem imaš srečo, da dobiš pošiljko (vsaj delno) tudi za povratno vožnjo, potrebuješ po normah dekreta Signorile (voziš lahko 4 ure, nato se moraš ustaviti za eno uro, nato spet 4 ure vožnje in končno 12 ur počitka) en teden, da si spet v Trstu. Cistega zaslužka imaš za poldrugi milijon lir. Pri tem pa moraš upoštevati, da si en teden na cesti, da ne smeš nikoli zboleti, da se ti večkrat pokvari tovornjak in po več dni ne moreš na potovanje, da imaš pravico do dopusta, ki ti ga nihče ne plača, da si boš moral kupiti nov kamion, ki stane najmanj 130 milijonov lir. Tako je pripovedal včeraj mlad tržaški avtoprevoznik in žel burne aplavze kolegov.

Na Tržaškem večjih težav ni

Na Tržaškem stavka avtoprevoznikov zaenkrat ne povzroča težav, ki jih v dramatični obliki beležijo v drugih predelih Italije. Problem bencina je v našem mestu bistveno omiljen, saj večina tržaških avtomobilistov kupuje bencin čez mejo, kjer je kljub podražitvi še vedno veliko cenejši. Nekaj težav pa je z oskrbo dolgotrajne zelenjave, ki prihaja na naše mize iz južnih predelov Italije. Cene teh pridelkov so v zadnjih dneh poskočile, tako da je kilogram sladkega janeža (fenočev) stal včeraj na trgu na debelo 1400 lir, torej skoraj dvojno kot prejšnji teden.

Po včerajšnjem sestanku med tajniki koalicije

Za imenovanja v razne javne ustanove še ni dogovora med strankami večine

Preverjanje med strankami, ki sestavljajo večinsko koalicijo na tržaški Občini in Pokrajini, se je včeraj nadaljevalo na ožjem sestanku med samimi tajniki Liste za Trst Staffierijem, KD Pupom, PSI Seghenejem, PRI Pacorjem, Slovenske skupnosti Harejem ter PSDI Bercetom in PLI Bernijem (zadnji dve stranki nista vstopili v oba odbora in ju podpirata od zunaj). Srečanje je bilo namenjeno rešitvi kočljivega vprašanja porazdelitve mest v vodstvih raznih javnih ustanov, in se je tudi včerajšnja seja končala še brez dokončnih odločitev.

Najvažnejša ustanova, kateri je treba imenovati novo vodstvo, je vsekakor Območje za znanstvene in tehnološke raziskave, ki jo sedaj vodi kot komisar socialist Anzellotti. Toda mandat mu zapade že 31. marca. Stranke večinske koalicije so se že septembra, ob sklenitvi sporazuma za občinsko in pokrajinsko upravo, dogovorile za kandidaturu bivšega župana Cecovinija za predsednika, toda imenovanje spada v neposredno pristojnost ministra za raziskave Granellija, ki ima baje drugačne namene. V koaliciji pa je blizu dogovor tudi o 4 mestih v upravnem odboru, ki so

domena občinske, pokrajinske in deželne skupščine, in naj bi pripadala KD, PSI, PRI in PLI, medtem ko naj bi kandidata Kraške gorske skupnosti prepustili KPI.

Druge še odprto vprašanje je imenovanje predsednika Ustanove za tržaški velesejem, mesto, ki ga je KD obljubila bivšemu listarju Marchiu, kot protiuslugo za njegovo zapustitev predsedstva Pokrajine, republikanci pa bi radi ohranili zadolžitev, ki je za pripadala odstopivšemu Torreselli. Prav tako je še več kandidatov za nadomestitev demokristjana De Ferre na vodstvo operne ustanove Verdi, kamor se zdi, da socialisti kandidirajo Agnellija. Ostali pomembnejši ustanovi, ki jima je treba obnoviti ali dopolniti upravne organe, sta še Konzorcijalno podjetje za prevoze in Ustanova za tržaško industrijsko področje, kjer se zdi možnost sporazuma večja. Včeraj tajniki strank večine niso še sprejeli nobenega sklepa in bodo nadaljevali razpravo o vseh teh imenovanjih na novem srečanju, ki bo posvečeno temu vprašanju prihodnji torek zjutraj na sedežu tržaške občinske uprave.

Z včerajšnje sindikalne skupščine v Aquili

Zahteva po nujnem srečanju na ministrstvu za industrijo

Po torkovem srečanju na Deželi, ki so se ga udeležili najvišji predstavniki deželne in krajevnih uprav, sindikatov in tovarniškega sveta ter finančne družbe Friulia, je bila včeraj popoldne v jedilnici rafinerije Aquila skupščina vseh zaposlenih. Pokrajinski sindikalni tajniki in vodstvo tovarniškega sveta so imeli nelahko nalogo razložiti delavcem, kaj se dogaja v ozadju ne-rešenega položaja žavelske rafinerije, za katerega je še pred nekaj meseci kazalo, da je pred dokončno in ugodno rešitvijo.

Toda, očitno ni nič kaj preprosto imeti opravka z nadnacionalnimi družbami — kot je pred časom priznal sam deželni odbornik za industrijo Francescutto — in z njihovimi navzkriznimi interesi, v katerih kolesju je žavelski obrat le droben, nepomemben kamenček. Deželna finančna družba Friulia, ki je že pred časom formalizirala svoj vstop v družbo New Aquila, je preko svojega predsednika Zanona jasno posvarila, da tega koraka ne namerava uresničiti s "fantazmi", pač pa s konkretnimi podjetniki, ki pa jih doslej še nihče ni videl, saj so vsi stiki z njimi doslej potekali le preko zastopnika avstrijske družbe Dravotec.

Z včerajšnje sindikalne skupščine v Žavljah, še ene iz nepregledne vrste v zadnjem letu dni, ni moglo priti drugega, kot novo ogorčenje delavcev.

Ne samo, da se perspektiva vrnitve na delo znova — in morda celo za vedno — oddaljuje, pač pa jim ni več zagotovljen niti življenjski minimum iz dopolnilne blagajne. Družba Total namreč noče več izplačevati predumov na zneske iz dopolnilne blagajne (kot je bilo dogovorjeno v sporazumu iz lanskega avgusta), tako da bo treba sedaj — po besedah predstavnika tovarniškega sveta Clapiza — čakati na dolg birokratski postopek zavoda INPS. Vse, kar so delavci in njihovi sindikalni predstavniki včeraj lahko sklenili, je odločna zahteva po nujnem sestanku s predstavniki ministrstva za industrijo in deželne uprave. Na njem naj pride do politične odločitve o takojšnji in najustrežnejši rešitvi položaja v Aquili in usode njenih delavcev. Skupščina delavcev Aquile se bo spet sestala v torek, 3. marca, ob 9.30.

80-letnica Marije Tavčar vd. Milič

Na Opčinah slavi danes svoj osemdeseti rojstni dan Marija Tavčar vd. Milič. Čeprav gre za nadvse častljiv jubilej, ki ni namenjen vsakomur, bi Mariji Miličevi človek pravzaprav ne pripisal vseh teh let, saj je v njej, poleg še vedno krepkega

zdravja, tudi neverjetno veliko energije in življenjskega navdušenja, pa tudi zanimanja za vse, kar se dogaja okrog nje. Med drugim jo zelo veselijo potovanja, ki omogočajo spoznavanje sveta, navad, življenja. »Rada bi vsaj sedaj, na stara leta, doživela in uživala to, kar mi ni bilo dano v mlajših letih«, ima navado reči. In dejansko ni bilo v njenih mladih letih vseh tistih možnosti, ki jih nudi današnje življenje. Tudi Marija se je morala, kot skoraj vsakdo v tistih težkih letih, spoprijemati že od rane mladosti s trdo stvarnostjo življenja. Rodila se je 26. februarja 1907 v Krepljah na Krasu, v številni in zavedni družini, ki je žrtvovala tudi dva sinova, Marijina brata, v narodnoosvobodilni borbi. Še sorazmerno mlado jo je življenjska pot privedla na Briščike, v znano gostilno Milič, kjer se je poročila s Pepijem Miličem, znanim in pred pol-drugim letom umrlim gradbenim podjetnikom, s katerim sta se tik pred vojno od Briščikov preselila na Opčine. Skupaj sta doživela veliko lepih, pa tudi težkih trenutkov, med katerimi je bila smrt komaj devetletnega sina Maria, ki se je takoj po vojni ponesrečil z razstrelivom. Ostala pa sta jima hči Marta in sin Pavel, ki marljivo in uspešno nadaljuje očetovo podjetniško dejavnost in je tudi predsednik Openske hranilnice.

Ko danes Marija, še vedno čila, zdrava in polna energij, slavi v krogu svojih družine svoj lepi življenjski jubilej, naj ji gredo poleg čestitk in voščil hčere Marte, sina Pavla in vseh, ki jo imajo radi, tudi naše čestitke in voščila, da bi lahko še veliko potovala, predvsem pa da bi bila še naprej tako čila in zdrava.

Prošnje po zakonu Gorja za posojila za nakup prvega stanovanja

Od preteklega torka sprejemajo poštni uradi priporočene prošnje za posojilo za nakup prvega stanovanja, ki ga predvideva zakon 891/86 (tako imenovan zakon Gorja). V ta namen je vlada nakazala tisoč milijard lir, ki jih bodo razdelili po kronološkem redu prošenj.

Prošnji na posebnem obrazcu je treba priložiti družinski list, kopijo obrazca 101 in izjavo, da prosilec izpolnjuje vse pogoje, ki jih predvideva zakon. Za posojilo lahko zaprosijo odvisni delavci, ki nimajo več kot 45 let, ki imajo vsaj dve leti delovne dobe in ki niso lastniki družinskega stanovanja v isti občini. Prispevek je vezan na letni dohodek in na ceno stanovanja ter ne bo mogel preseči 60 milijonov lir. Dobitniki bodo morali posojilo vrniti v dvajsetih letih, obrestna mera pa bo od 10 do 13 odstotkov, sorazmerno z višino dohodka.

Prošnje morajo zainteresirani s priporočenim pismom poslati bankam, ki so za to pristojne. V naši deželi je to Goriška hranilnica: Cassa di Risparmio di Gorizia - Sezione di Credito fondiario, Korzo Verdi 104, 34170 Gorica. Za podrobnejše informacije pa lahko telefonirate na številko 0481/381628.

26. 2. 1985 26. 2. 1987

Ob drugi obletnici smrti

Bruna Zulianija

se ga z ljubeznijo spominjata Silvana in Morena.

Nabrežina, 26. februarja 1987

Ob težki izgubi dragega Šefana Rasmana izreka svojem občuteno sožalje KD Fran Venturini.

Sprehod po mestnih trgovinah v iskanju pustnih oblek

»Tenerone« prevladal nad zaprašenim Pierrotom

Če te dni po naših vaseh kar vre v pripravih na pust, ne moremo istega reči za mesto. Lani smo ravno ob tem času in na teh straneh pisali, kje in kakšne pustne obleke in maske lahko kupimo in zlasti, po kakšnih cenah. Letos smo izkoristili lep, sončen dan in si ogledali skorajda iste izložbe, s prav neprijetnim presenečenjem. Kupimo namreč lahko le to, kar je ostalo od lani (in predlani) neprodano. Še več, v Trstu lahko pred pustom kupimo pustne obleke...s popustom. Cista resnica, mimo besedne igre.

V največji tržaški blagovnici smo naleteli na isto obleko, celo z istim obešalnikom, kot lani. Srednjeveško princsko, vso v žametu in brokatu lahko dobimo s kar 70-odstotnim popustom, Indijanca pa še takorekoč zastoj, dovolj bo, da nas je v višino pičil 150 centimetrov. S 40-odstotnim popustom pa dobimo še otroškega pajaca, Harlekina, Pulcinello, otožnega Pierrota, čigar snežno belo oblekico iz sintetične svile je že napadel neusmiljen podstrešni prah. A kdo bi gledal take majhnosti! Če pa boste nemara povprašali po razvpitem »Spider Manu« - pajkovicu, vas bodo prodajalke omaloževalno pogledale, češ, od kod pa prihajate? Takih pustnih oblek že zdavnaj ni

več v prodaji. Nekoliko vsiljiveje razsaja letos rožnati, plišasti »Tenerone«, jezikava in opravljava pojava iz televizijske varietete Drive in, ki se običajno basa z vestmi iz najbolj opravljenih časopisov. Teh imajo za vse postave, od najbolj betežne do najbolj stasite. Njim primerne pa so tudi cene, od 100 tisočakov navzgor. Ampak če bo, kot kaže, hladno, bo tak rožnati kožuh še kako dobrodošel.

Je morda vse to znak, da tovarnarjem zmanjkuje domišljije, ali pa da je celoten pustni čas neusmiljeno podvržen inflaciji? Kdo ve. Kdor spada v skupino "pustno pozitivnih" bolnikov, si s tem ne beli glave. Bolj ali manj spretno se bo spopadel s šivanko in sunkancem in si sešil kaj nenavadnega, izvirnega ali prirejenega. Kdor se zanaša na ponudbo v specializiranih trgovinah, bo pa nekoliko bolj na suhem.

Kakorkoli že, po kraških vaseh, in letos tudi po brežan-skih, veselo kipi. Kaj se bo iz tega skuhalo, bomo še videli, že danes pa smo prepričani, da vsaj izven mestnega vrveža, pustni čas ohranja svoj čar in nedopovedljivo veselje. Mar ni res, da so tudi krofi, ki jih sicer lahko jemo vse leto, ravno v pustnem času najslastnejši? (mi)

Ponesrečil se je v ponedeljek zvečer pri Valmauri

Dvajsetletni vespist podlegel poškodbam

Komaj 20-letni Matteo Franforte je tri dni po prometni nesreči podlegel poškodbam. Umrl je včeraj ob 14.10 v oddelku za oživljanje katinarske bolnice.

Fant, ki je služil vojaški rok, po poklicu pa je bil elektrikar, se je ponesrečil v ponedeljek zvečer malo pred

enajsto uro, ko je vespa, ki jo je vozil njegov prijatelj Danilo Stefani, trčila v fiat 128, ki je zavozil na levo, morda zaradi sunka burje. Mladenec je imel čelado na glavi, vendar se je ranil po vsem telesu, tako da je bilo njegovo stanje brezupno. Zdravniki so mu tri dni zamenjali rešiti življenje, vendar brez uspeha.

■ V križišču med ulicama Svevo in Doda je včeraj zjutraj prišlo do trčenja med mopedom malaguti in alfo 33, pri katerem se je huje poškodoval 47-letni Franco Milelli, Ul. Commerciale 20, ki se je peljal na mopedu. V ortopedskem oddelku so mu poleg raznih udarcev ugotovili zlom levega gležnja, zaradi katerega se bo moral zdraviti dva meseca. Avtomobil je upravljal 43-letni Ferruccio Vivoda, ki stanuje v Ul. Tacco 5.

gledališča

ROSSETTI
 Nocoj ob 20.30 bo Teatro Stabile iz Bocna ponovil delo D. Wassermanna **LET NAD KUKAVIČJIM** "GNEZDOM". Igrata T. Schirinzi in Paola Mannoni. Režija Marco Bernardi. V abonmaju odrezek št. 7. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

VERDI
 Danes ob 20. uri (red F/B) je na sporedu Puccini: **LE VILLI** in **GIANNI SCHICCHI**. Dirigent T. Severini in režiser F. Crivelli. Ponovitev v nedeljo ob 16. uri za red D.

kino

ARISTON - 16.00, 22.00 **La storia ufficiale**, dram., Arg. 1984; r. Luis Puenzo; i. Norma Alejandro, Hector Alterio.

EXCELSIOR I - 16.30, 22.15 **Noi uomini duri**, kom., It. 1987, 100'; r. Maurizio Ponzi; i. Renato Pozzetto, Enrico Montesano.

EXCELSIOR II - 17.00, 22.00 **Gothic**, dram., ZDA 1986, 90'; r. Ken Russell; i. Gabryel Byrne, John Sands, □

GRATTACIELO - 16.30, 22.15 **Crocodile Dundee**, kom., Avstral., 1986, 102'; r. Peter Fairman; i. Paul Hogan, Linda Koslowsky.

NAZIONALE I - 16.30, 22.00 **Over The Top**, pust., ZDA 1986, r. M. Golan; i. S. Stallone, R. Loggia.

NAZIONALE III - 16.30, 22.00 **Questa è l'America**, er., □

NAZIONALE II - 16.15 **Slip caldo bagnato**, porn., □□

EDEN - 15.30, 22.00 **La signora dei cavalli**, porn., □□

FENICE - Zaprto zaradi popravil.
MIGNON - 16.00, 22.15 **Le avventure di Peter Pan**, ris., ZDA 1953, 76', prod. Walt Disney.

CAPITOL - 16.30, 22.00 **Il nome della rosa**, dram., It./Fr. 1986, 100'; r. Jean-Jacques Annaud; i. Sean Connery, F. Murray Abraham, Michel Lonsdale.

ALCIONE - 16.30, 22.10 **Monty Python - Il senso della vita**, kom., VB 1983; r. Terry Jones; i. Graham Chapman, John Cleese, □

LUMIERE FICE - 16.30, 22.00 **Il gregge**, dram., Turčija 1979; r. Zeki Okten; i. Tarik Akan, Melike Demirag.

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.00 **7 chili in 7 giorni**, kom., It. 1986; r. Luca Verdone; i. Renato Pozzetto, Carlo Verdone.

RADIO - 15.30, 21.30 **French erotica**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

NG Galerija
Ul. sv. Frančiška 20

vas vabi danes, 26. t. m., ob 18. uri na

otvoritev
grafične razstave
LOJZETA LOGARJA

letošnjega Prešernovega nagradjenca za grafično delo.

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 26. februarja 1987
MATILDA

Sonce vzide ob 6.50 in zatone ob 17.46 — Dolžina dneva 10.56 — Luna vzide ob 6.23 in zatone ob 15.43.

Jutri, PETEK, 27. februarja
GABRIJEL

PLIMOVANJE DANES: ob 2.37 najnižja -20 cm, ob 8.13 najvišja 43 cm, ob 14.49 najnižja -64 cm, ob 21.25 najvišja 48 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 3 stopinje, zračni tlak 1022,3 mb ustaljen, veter 14 km na uro severovzhodnik z burjo, vlaga 34-odstotna, nebo skoraj jasno, morje razgibano, temperatura morja 8,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Gabriele Siccardi, Michael Petronio, Eleonora Macovez, Enrico Regolin, Daniele Arcudi, Lorenzo Galazzo.

UMRLI SO: 79-letna Evelina Gialuz, 82-letna Paola Degennaro, 90-letna Angela Baic, 93-letna Stefania Maitz, 72-letni Ferruccio Montalbetti, 90-letna Maria Trobec, 85-letni Antonio Michelazzi, 89-letni Francesco Buttignon, 88-letni Giorgio Batan, 84-letna Maria Cattaruzza, 58-letni Mario Bianca, 91-letni Giuseppe Ciramì.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN
Od ponedeljka, 23., do sobote, 28. feruarja 1987
Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
 Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Ul. S. Cilino 36 (Sv. Ivan), Ul. Dante 7, Ul. dell'Istria 18, ZGONIK (229373), MILJE - Mazzinijev dvorevred 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 19.30 do 8.30
 Ul. Dante 7, Ul. dell'Istria 18, ZGONIK (tel. 229373), MILJE - Mazzinijev dvorevred 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
 Nočna služba ob 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

KD France Prešeren in pustni odbor priredita v gledališču F. Prešeren v Boljuncu
Pustovanje

SPORED:
danes, 26. februarja, ob 20.30 do 0.30 - igra ansambel **TAIMS**;
jutri, 27. februarja, ob 20.30 do 0.30 - igra ansambel **BAZAR**;
v soboto, 28. februarja, ob 21. do 4. ure - igra ansambel **TAIMS**;
v nedeljo, 1. marca, ob 20.30 do 0.30 - igra ansambel **POMLAD**;
v ponedeljek, 2. marca, ob 20.30 do 0.30 - igrajo **VESELI GODCI**;
v torek, 3. marca, ob 21. do 4. ure - igra ansambel **POMLAD**.
V nedeljo, 1. marca, ob 14.30 do 18. ure

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE z zabavnim programom

Za jedačo in pijačo poskrbljeno.

Vabljeni!

razstave

V **galeriji Torbandena** - Ul. Torbandena 1 - so na ogled dela jugoslovanskega slikarja **MIODRAGA DJURICA** - DADA.

V **galeriji Cartesius** bo do 5. marca na ogled skupinska razstava številnih grafikov naše dežele.

V **Ljubljani - Bežigradska galerija** - je do konca meseca odprta antološka razstava **MILKA BAMBIČA**.

ZSKD obvešča, da sta na ogled v Kulturnem domu v Trstu vsako jutro likovni razstavi **GOVORICA NAŠIH BARV** ter dokumentarna razstava **SLOVENCI TAM ZA GORO**, ki prikazujeta kulturno delo Slovencev in videmski pokrajini.

V **TK Galeriji**, Ul. sv. Frančiška 20, je na ogled razstava risb in grafik **MIHE MALEŠA** in **TONA ZANCANARA**.

V **občinski galeriji** bo do 4. marca na ogled razstava slikarja **NINA GERGOLETA**.

koncerti

Società dei Concerti - Tržaško koncertno društvo. V ponedeljek, 2. marca, ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil pianist **A. COHEN**.

Gledališče Verdi - **GLEDALIŠČE CRISTALLO. Nedeljski koncerti**. Prihodnjo nedeljo bo v gledališču Cristallo nastopil vokalni ansambel gledališča Verdi. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi.

šolske vesti

Bralne značke — Voditelji bralnih značk didaktičnih ravnateljestev osnovnih ter nižjih srednjih šol so naprošeni, da do 28. t. m. sporočijo vrsto in število bralnih značk za posamezne šole na naslov: D. Lupinc - šola F. Bevk - OPČINE. Poznejša naročila ne pridejo v poštev!

razne prireditve

KD I. Grbec - **Škedenj** priredi v soboto, 28. t. m., ob 16.30 **OTROŠKO PUSTNO RAJANJE** z animacijo in ob 20. uri **PUSTOVANJE**. Vabljeni!

KD Vesna in ŠD Mladina prirejata v nedeljo, 1. in v torek, 3. marca, ob 15. uri v Domu A. Sirka otroško pustno rajanje.

KD Kraški dom vabi na **PUSTNI PLES**, ki bo jutri, 27. t. m., v telovadnici v Repnu. Igral bo ansambel L. Furlan. Vstopnice dobite pri vходу pred začetkom plesa.

Krožek mladih komunistov priredi **PUSTNI PLES** 28. t. m. v Ljudskem domu v Križu. Vstop z vabili, ki so na razpolago v Ljudskem domu

KD F. Venturini vabi na **PUSTOVANJE** '87. V nedeljo, 1. marca, otroško pustno rajanje, ob 20. do 24. ure **PUSTNI PLES**. V torek, 3. marca, ob 20. do 1. ure **PUSTNI PLES**. V Kulturnem centru A. Ukmar-Miro pri Domju.

Športna šola Trst in Slovensko stalno gledališče v Trstu vabita v **PRAVLJČNI SVET VILINČKA** in na **VELIKO OTROŠKO PUSTNO RAJANJE**, ki bo v nedeljo, 1. marca, ob 15. do 19. ure.

Tabor mladih priredi **PUSTNI PLES** za »znane osebnosti« v Prosvetnem domu na Opčinah 2. marca ob 21. uri. Vabila dobite vsak dan od 19. do 21. ure v Prosvetnem domu na Opčinah.

PD Slovenec iz Boršta in Zabrežca priredi **OTROŠKO PUSTNO RAJANJE** v nedeljo, 1. marca, ob 15. uri v srenjski hiši v Borštu.

SKD Barkovlje vabi na predstavitev knjige Jurija Paljka in Davorina Devetaka »Soba 150« jutri, 27. t. m., ob 20. uri v prostorih društva v Ul. Cerreto. Pesmi bere Aleksij Pregarc.

SKD Vigred priredi v nedeljo, 1. marca, **OTROŠKO PUSTNO RAJANJE**, ki bo v prostorih osnovne šole ob 15.30 do 18. ure. Vsi otroci toplo vabljeni!

Repentabsrki pustni odbor vabi vse občane na pustno zabavo, ki bo v nedeljo, 1. marca, ob 20.30 dalje v občinski telovadnici v Repnu. Poskrbljeno bo za prigrizek in ples.

SKD Tabor-Opčine moški in ženski zbor vabita na **PUSTNO OSMICO** »NA BEKARJEVEM BRJAČU« v Prosvetnem domu, kjer bodo od danes, 26., do sobote, 28. t. m., na voljo pustne specialitete in domača kapljica. Danes, 26. t. m., tudi zabava s plesom.

Slovenski kulturni klub in mladinska sekcija Slovenske skupnosti prirejata v soboto, 28. t. m., **VELIKO PUSTNO ZABAVO** s plesom v Marijinem domu pri Sv. Ivanu. Pričetek ob 18. uri. Vstop samo z vabili, ki se lahko dobijo na slovenskih višjih šolah.

čestitke

V **Praprothu** se danes sreča z **Abrahamom PEPI ZIDARIČ**. Še toliko zdravih in srečnih let mu želijo družine Šušterčič, Dovgan in Smotlak.

V **Praprothu** slavi danes okrogel jubilej **NADA**. Vse najboljše posebno še mnogo zdravja in veselja v krogu družine ji želijo vsaki Pepi, Franc in Just, svakinje Elda, Renata, Marčela in Genija z družinami.

Naša teta **NADA** praznuje pol stoletja. Še enkrat toliko zdravih, srečnih dni ji želijo nečaki Davorin, Vedrana, Damjana, Sabina, Martina, Aljoša, Robi, Alenka in Jadranka.

prispevki

V spomin na Josipa Pečenika daruje Dragi Žerjal z družino 100.000 lir za pevec **KD F. Prešeren**.

V počastitev spomina inž. Stanka Starca daruje Minka Pahor 20.000 lir za **TPK Sirena** - Barkovlje.

Oskar Racman daruje 20.000 lir za **KD F. Venturini**.

Olga in Milan Komar darujeta 20.000 lir za **KD F. Venturini**.

Ob obletnici smrti očeta Ninija daruje Marjetica z družino 15.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

Ob 1. obletnici smrti Antona Sandalja daruje družina Čandek 10.000 lir za **Sklad M. Čuk**.

V spomin na Danila Ugrina daruje Mara Grando 5.000 lir za **SKD Barkovlje**.

V spomin na Marijo Ostrouška in na Srečka Štoko darujejo Dolencevi (Devinščina) 50.000 lir za **ŠD Kontovel**.

Ob prvi obletnici smrti Artemija Požarja darujeta Angela in Barbara 50.000 lir za **SSG**.

Ob 23. obletnici smrti žene Matilde daruje Leopold Adam 40.000 lir za **Dijaško matico**.

Ob obletnici smrti drage none darujeta Katja in Sonja 50.000 lir za Mladinski pevski zbor Glasbene matice - Trst.

V počastitev spomina Marije Ostrouške in Marije Dolenc darujeta Angela Škerlavaj z Jadranko 20.000 lir za Glasbeno matico ter 40.000 lir za **Dijaško matico**.

V spomin na ing. Stanka Starca daruje Tončka Tomažičeva 50.000 lir za **TPK Sirena**

V spomin na Stanka Starca darujeta Magda in Vojko Kocjancič 20.000 lir za **SKD Barkovlje**.

V spomin na dragega Dorota Zergola daruje Fabio Pečar z družino 20.000 lir za **Ljudski dom** v Podlonjerju ter 20.000 lir za Mladinski Partizanski zbor P. Tomažič.

V spomin na Vardota Puntarja in Stanka Prašlja darujeta Ada in Mara Verša 60.000 lir z Kulturni dom Prosek-Kontovel.

Ob 9. obletnici smrti dragega brata Antela in v spomin na drage starše ter sestro Milico darujeta Ksenia in Laura 50.000 lir za **Dijaško matico**.

Namesto cvetja na grob Srečka Štoke daruje Giulio Gulič 50.000 lir za **ŠD Kontovel**.

V spomin na Mirka Cibica in na Srečka Štoko daruje družina Fabijan 50.000 lir za ženski pevski zbor Prosek-Kontovel.

V spomin na Josipa Kariža daruje Pepca Racman 10.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev, 20.000 lir za Marijin dom pri Sv. Ivanu in 20.000 lir za ricmanjsko cerkev.

Ob priliki razdeljevanja izkaznic **VZPI-ANPI** sekcija Trebče darujejo za sekcijo **VZPI-ANPI**: Emil Čuk 5.000 lir, Zdenka Kalc 5.000 lir, Stano Kralj 5.000 lir, Karlo Pahor 5.000 lir, Fani Kokoravec 15.000 lir, Evgen Čuk 5.000 lir in Lucijan Malalan 15.000 lir.

Ob priliki razdeljevanja izkaznic **VZPI-ANPI** sekcija Trebče darujejo za sekcijo **VZPI-ANPI** iz Trebče: Ivanka Kralj 15.000 lir, Olga Stükler 20.000 lir, Ivan Malalan 15.000, Livio Malalan 15.000 lir, Bruno Kalc 10.000 lir, Gizela Čuk 5.000 lir, Viktor Ferluga 5.000 lir, Albert Žerjal 5.000 lir, Miro Čuk 5.000 lir, Franc Kralj 5.000 lir, Sergej Milkovič 5.000 lir, Rudolf Kralj 5.000 lir in Stano Škarab 5.000 lir.

V spomin na Luigija Persija daruje sestra Marija 50.000 lir za Center za rakasta obolenja.

V spomin na Alojzija Briščik darujeta Anica in Paolo Vatovac 10.000 lir za sekcijo **VZPI** Prosek-Kontovel.

V spomin na Mirkota Cibica darujejo Anica in Paolo Vatovac 10.000 lir in Marija in Milan Ukmar 10.000 lir za sekcijo **VZPI** Prosek-Kontovel.

Namesto cvetja na grob Mirka Škarabarja daruje družina Škarab (Repen 30) 10.000 lir za **KD Kraški dom**.

mali oglasi

OSMICO ima odprto Ostrouška - Zagradec št. 1. Toči belo in črno vino.

DAJEM v najem stanovanje, 100 kv. m, delno opremljeno, za nebivajoče v Trstu. Tel. 228390.

PRODAM 1.400 kv. m zemljišča za obdelovanje s cesto v Dolini. Tel. 228390.

KUKUKEVI v Doberdobo so odprli osmico. Gostom nudijo pristno kraško vino ter svež prigrizek lastne proizvodnje. **PRODAM** nekaj stotov koruze. Tel. 0481/882048.

PRODAM po polovični ceni celotno količino 1.100 vreck raznovrstnega cvetja in zelenjave. Tel. 226272.

PRODAM autobianchi primula po ugodni ceni. Tel. 822103.

15-LETNO pomočnico sprejemmo v službo — trgovina čevljev Mara, Ul. G. Vasari 10, tel. 763129.

IŠČEM inštruktorja za matematiko (I. letnik strokovne šole). Tel. 228218 od 12. do 14. ure ali po 20. uri.

PRODAM akacijeve kole za trte in drva za kurjavo. Tel. v večernih urah na št. 0481/391637.

IZGUBIL se je med Sesljanom in Nabrezino psiček, šest mesecev star, pasme nemški ovčar. Najditelja prosimo, da telefonira na št. 291024 ob urah obedov ali 631113 ob uradnih urah (nagrada).

PRODAM dobro vpeljano čistilnico. Posebna izvežbanost v poklicu ni nujna, ker priprava na delo je možna v navednem sedežu. Za pojasnila tel. na št. 772669.

MLADIČE škotskega ovčarja, stare dva meseca, prodam. Oče camp. Yu, mati odlična. Cena 300.000 lir. Tel. 0481/31177 - 882317.

NA **RAZPOLAGO** so še tri samice nemškega ovčarja odličnih staršev. Tel. 0481/31177 - 882317.

Namesto cvetja na grob Pepeta Kariža darujejo sestrične Pregarc 30.000 lir za **Sklad M. Čuk**.

Ob prvi obletnici smrti drage Barbare se je spominjajo nono, nona ter teta Marta in darujejo 50.000 lir za Glasbeno matico.

V spomin na pok. inž. Stanka Starca daruje Drago Sedmak 20.000 lir za **SKD Barkovlje**.

Namesto cvetja na grob inž. Stanka Starca darujejo Danica in Stojan, Nadja in Miran ter Nataša in Oskar 90.000 lir za **TPK Sirena**.

Namesto cvetja na grob Pepija Sosiča daruje družina Pregarc 10.000 lir za **KD Skala**.

Namesto cvetja na grob pok. Marije Dolenc darujeta družini Sosič in Nussdorfer 50.000 lir za cerkev sv. Jerneja na Opčinah.

V spomin na strica Josipa Sosiča darujejo Klara in Oskar 30.000 lir ter Vincenc in Karlo Sosič 15.000 lir za **KD Skala** - Gropada.

Namesto cvetja na grob Srečka Štoke darujeta Majda in Rado Menucci 15.000 lir za **Amaterski oder Jaka Štoka**.

V spomin na gospo Marijo Dolenc vd. Holstein daruje Iva Golob 20.000 lir za cerkev sv. Jerneja - Opčine.

Nino daruje za Skupnost Družina Opčine 14.000 lir.

<i>menjalnica</i>		25. 2. 1987	
Ameriški dolar	1283.—	Japonski jen	7.90
Nemška marka	708.50	Švicarski frank	837.50
Francoski frank	211.50	Avstrijski šiling	100.40
Holandski florint	626.—	Norveška krona	182.60
Belgijski frank	33.30	Švedska krona	198.—
Funt šterling	1980.—	Portugalski eskudo	8.60
Irski šterling	1875.—	Španska peseta	9.50
Danska krona	185.20	Avstralski dolar	825.—
Grška drahma	9.20	Debeli dinar	2.05
Kanadski dolar	950.—	Drobni dinar	2.—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
 Tel.: Sedež 61446 - 68881
 Agencija Domjo 831-131

Veleblagovnica Tolentino

obvešča, da se prične jutri, 27. t. m.,
RAZPRODAJA
S POPUSTI

od 30 do 80%

pri oblačilih za moške in ženske
ter pri spodnjem perilu.

TRST
Ul. XXX Ottobre 5
Tel. 61600

IZREDNA PRODAJA

PLAŠČEV PLAŠČEV PLAŠČEV VSEH VELIKOSTI

TRST - Ul. S. Maurizio 16 (Trg Ospedale) - Tel 794669

avtomobil in človek

ivan fischer

Tudi pri nas nov Citroenov malček

Označujeta ga elegantna zunanost in pičla poraba

Trije motorji (954 kub. cm, 1124 kub. cm, 1360 kub. cm), troje vrat in štiri stopnje dodelanosti označujejo novega Citroenovga malčka AX, o katerem smo sicer že pisali, ko so ga predstavili v Franciji, kjer je naprodaj že od septembra. Smo se pa povrnili k novorojenčku, ker bo čez nekaj dni na voljo tudi v Italiji. Citroen AX bo v daljši perspektivi očitno zamenjal viso, ki pa ostane nekaj let še v proizvodnji.

Zunanost je kar se da prijetna in resnici na ljubo je slika do citroena AX krivična, saj je v resnici še prijetnejši. AX je relativno širok avto, saj meri v širino 156 cm, dolg pa točno tri metre in pol. Prostoren je ravno toliko, da je vožnja prijetna tako v mestu, kot tudi na nekoliko daljših potovanjih. Težave bo imel le voznik, ki ima nekoliko daljše noge. Prtljažnik prav gotovo ni velik, je pa primeren za ta razred avtomobila. Na nekaterih italijanskih avtih (primerjave so sicer vedno antipatične) smo imeli priložnost videti mnogo skromnejše prtljažnike. V notranjosti je tudi mnogo kotičkov in polic za drobnjarije. Na obeh vratih je prostor za steklenico ali za termos, kar dokazuje skrb za malenkosti. Najbrž bi preživeli tudi brez takega posebnega prostora, marsikdo pa bo na daljša potovanja vzel s seboj termos s kavo ali čajem, ali pa morda z mrzlo pijačo v poletnih mesecih.

Sicer pa je vožnja s citroenom AX zelo prijetna: petstopenjski menjalnik (samo najcenejši model AX 10 E ima štiristopenjskega) omogoča izbiro pravih prestave v vsaki okoliščini, zavore s servočepalnikom (spredaj koluti, zadaj bobni) pa prispeva k varnosti. Imeli smo sicer vtis, da je AX nekoliko hrupen, sliši pa se tako ropot motorja, kot šum vetra ob karoseriji. Edini očitke zavoram bi lahko bil ta, da so nekoliko premehe, vendar pa je to najbrž odvisno od modela, ki smo ga vozili. Poraba je res minimalna in pri nekaterih modelih dosega 4 litre za 100 km.

Beseda o cenah je nujna: AX 10 E (najcenejša različica) bo veljal 8,8 milijona lir, najpopolnejša 1400-kubična verzija AX 14 TZS pa 12,5 milijona.

Novo izvozno zastavo so poimenovali jugo florida

KRAGUJEVAC — Novo vozilo zastava 103 se bo imenovalo jugo florida. To je med predstavitvijo novega avtomobila dejal predsednik poslovnega odbora Crvene zastave Radoljub Mičić. Dejal je, da so vozilo naredili za tuja tržišča in da so se za takšno ime odločili zaradi lahke izgovorjave in ker je novo vozilo namenjeno predvsem izvozu. Načrtovali so ga domači strokovnjaki ob posvetovanjih s tujimi avtomobilskimi izvedenci. Zastavo 103 bodo začeli izdelovati

konec prihodnjega leta, na leto pa bodo naredili 60.000 vozil. Za zunanjo obliko vozila je poskrbel Italdesign, količnik zračnega upora karoserije je pod 0,32. Kar zadeva ceno bo podobna ceni takšnih modelov v Evropi in se bo gibala od 13.500 do 15.000 zahodnonemških mark, kar je približno triletni znesek povprečne plače v Jugoslaviji. V vozilo bodo vgrajevali motorje od 1100 do 1600 kubikov, vključno tudi dieselske. Jugo florida je dolg 3,96, širok 1,64 in visok 1,43 metra.

ženska in njena stvarnost

breda pahor

O sodobnih vlogah

Sociološke raziskave so velikokrat vir presenečenj: med štirimi pojavi, ki so zadnje čase v Italiji postali družbeno izredno relevantni sta kar dve kategoriji izključno ženski. Za vzpenjajočimi se yuppies, za vedno bolj množičnimi singles, oboji pa seveda lahko računajo na veliko ženskih pristaž, se odločneje in odločneje uveljavljajo ženske na odgovornih mestih, medtem ko se je v armadi gospodinj izoblikovala udarna četa tako imenovanih gospodinj novega tipa.

Velik pomen pa jim pripisujejo prav tiste ženske, ki so si svoje življenje uredile povsem drugače. Borbene ženske, ki so se uveljavile na delovnem mestu, zelo cenijo nov tip gospodinj, ki so jih s profesionalno natančnostjo poimenovala za "žene z veliko dodatno vrednostjo". Te dodatne vrednosti naj bi bil seveda deležen zakonski tovariš energičnih novih gospodinj, ki veliko pripomorejo k profesionalni uveljavitvi družinskega poglavarja.

Med tradicionalnim in novim tipom italijanske gospodinje je po mnenju strokovnjakov veliko bistvenih razlik. Najprej jih moramo številčno opredeliti: na približno 11 milijonov vseh italijanskih gospodinj naj bi 2 milijona zaslužila definicijo dodatne vrednosti. V povprečju so "nove gospodinje" relativno mlade, saj so stare od 25 do 44 let, petnajst na sto ima univerzitetno izobrazbo, večina jih živi v večjih mestih, pripada pa srednjemu ali srednje-visokemu družbeno-ekonomskemu razredu. Veliko jih je bilo tudi pred poroko zaposlenih za krajše obdobje (v povprečju od tri do pet let), po poroki pa so se zelo aktivno zavzele, da bi v poklicu uspel mož (včasih imajo namreč isto izobrazbo kot mož). Često so celo prepričane, da se bodo, ko bodo otroci odrasli, tudi same posvetile poklicu; medtem pa se v prostem času ukvarjajo s kulturnimi pobudami ali s prostovoljnimi delom v raznih organizacijah.

Razpoznavni znak, ki nepreklicno odloča o pripadnosti v kategorijo "gospodinj novega tipa" je pravilo o prostovoljni izbiri. "Žena z visoko dodatno vrednostjo" ne moreš postati naključno, pravijo pripadnice te kategorije, temveč se moraš zavestno odločiti in verjeti v to funkcijo. K tej vlogi pa sodi poleg skrbi za dom in družino še psihološko-organizacijska pomoč pri izgradnji moževe kariere, kar terja veliko energij in tudi smisla. Možu, ki ima tako ženo ob strani, je skoraj soglasna ocena, je veliko lažje uspeti v poklicu. V večini primerov pa taka žena, ki si prizadeva, da bi utrdila poklicni uspeh moža, blesti v družbi zaradi posebnih pobud ali kake odmevne dejavnosti part-time, kar seveda blagodejno vpliva na možev prestiž.

Med najbolj zanimivimi značilnostmi nove gospodinje pa je po mnenju raziskovalcev centra Eurisko, ki so tudi zbrali največ podatkov o tem novem pojavu, dejstvo, da ne doživlja svoje vloge kot nesprenmenljivo danost, temveč da jo nenehno kritično presoja. Sicer so vzorčni primer kategorije, ki po njihovi presoji postaja z družbenega vidika čedalje zaznavnejša, takole opisali: imeti mora umske sposobnosti managerja, instinkt gejša, dobro se mora počutiti kot žena uspešnega moža, vseč ji morajo biti gospodinska opravila, toda imeti mora tudi visok socialni čut.

Še odločneje v načrtovanju svoje življenjske poti so seveda ženske, ki so se odločile za prodor k vrhu poklicne uspešnosti. Njihovo združenje, ki mu same pravijo network, ker mu dajejo predvsem operativni pomen, šteje že šest krajevnih sedežev poleg centralnega, ki je v Milanu. Pred kratkim je namreč predsednica in ustanoviteljica networka, ki mu v italijanščini na kratko pravijo "donne in carriera", Federica Olivares na rimski zasebni univerzi Luiss predstavila namene združenja. Po njenem mnenju ne gre za združenje, temveč za network, ker skuša operativno povezati osebe, ki imajo mnogo skupnega in si med drugim prizadevajo, da bi nekoliko spremenile okolje, v katerem živijo. Pod pojmom uspeti pa ne pojmujejo samo uspešnosti v poklicu, temveč celostni razvoj osebe. Zato so mnenja, da morajo ženske "investirati v same sebe", kar pomeni, da se morajo vsesplošno izobraževati in nenehno poklicno izpolnjevati, predvsem pa se naučiti umetnosti, ki ji lahko evfemistično pravimo "obvladovanje stresa."

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 7.20 Rubrika: Uno Mattina 9.35 Nan.: L'inafferrabile Reiner 10.30 Rubrika o gospodarske stvari 10.50 Aktualnosti: Okrog nas 11.30 Nanizanka: I magnifici sei 12.05 Variete: Pronto... chi gioca? 13.30 Dnevnik 14.00 Pronto... chi gioca? (2. del) 14.15 Dokumentarec: Quarkov svet 15.00 Informativna oddaja: Italijanska kronika 15.30 Informativna oddaja: Glasbila 16.00 Nanizanka: La baia dei cedri 16.30 Otroška oddaja: Il sabato dello Zecchino - Veliki pust 17.25 Rubrika o knjižnih novostih 17.50 Danes v parlamentu 18.05 Inf. odd.: Odprti prostor 18.25 Filmska oddaja: Laurel & Hardy - glavi brez pameti 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.30 Film za TV: L'ombra nera del Vesuvio (r. Steno, i. Carlo Giuffrè, Massimo Ranieri, 2. del) 22.10 Dokumentarno-zabavna oddaja: Jaz Renato Rascel 22.35 Dnevnik - zadnje vesti	RAI 2 11.15 Informativna oddaja: Monografije - Rimska arhitektura v času protireforme 11.30 Rubrika: Cordialmente 13.00 Dnevnik 13.30 Nanizanka: Quando si ama 14.20 Risanka: Braccio di Ferro 14.35 Mladinska oddaja: Tandem 16.50 Dnevnik: Iz parlamenta 17.00 Dnevnik - kratke vesti 17.05 Inf. odd.: Dnevi in zgodovina 18.05 Filmske novosti 18.15 Športne vesti 18.30 Nanizanka: L'ispettore Derrick - Appuntamento con la morte 19.40 Vremenska napoved 19.45 Dnevnik 20.15 Športne vesti 20.30 Zabavna oddaja: Scherzi di Carnevale 1987 (iz gledališča v Viareggio, vodi Gigi Sabani) 22.30 Dnevnik - športne vesti (22.45 košarka za Pokal prvakov Zalgiris-Tracer in rokomet) 23.45 Film: Vento caldo di battaglia (vojni, 1962, r. Charles Brabant, i. D. Carrell, R. Pellegrin)	RAI 3 12.00 Informativna oddaja: Človek v vesolju (5. del) 12.30 Informativna oddaja: Le montagne luminose 13.00 Informativna oddaja: Manager 13.30 Tečaj angleškega jezika 14.30 Informativna oddaja: Jeans 15.30 Film: Giallo (kom., 1933, r. Mario Camerini, i. Assia Noris, Sandro Ruffini) 16.40 Šport: kolesarstvo 17.00 Zabavna odd.: Tutto di ... noi 18.00 Glasbena oddaja: Brendel izvaja Schuberta 19.00 Dnevnik 19.30 Deželni sporedi 20.05 Dokumentarec: Teledidattica 20.30 Film: Bellissima (dram., lt. 1951, r. Luchino Visconti, i. Anna Magnani, Walter Chiari) 22.20 Dnevnik 22.25 Izobraževalna oddaja: Geo - Pustolovščina in odkritja 13.15 Dnevnik 23.45 Dokumentarna oddaja: Za Luchina Viscontija - Za vsako ceno (3. oddaja)	RTV Ljubljana 9.00 TV mozaik: Filmska vzgoja, Kaj je film - Izrazna sredstva: Slika 9.30 Jugoslovanski kratki film 16.35 TV mozaik (pon.) 17.35 Poročila 17.40 Otroška oddaja: Z besedo in sliko - Na kaj bi zaigrali 17.45 Dokumentarna oddaja: Bilo je... 18.25 Informativna oddaja: Potrošniška porota 18.45 Risanka 19.00 Danes. Obzornik 19.26 Vremenska napoved 19.30 Dnevnik 20.00 Tednik 21.10 Nadaljevanka: Sonce in sence (po trilogiji Gonzala Torrenta Ballestera, Španija, r. Rafael Moreno Alba, i. Amparo Rivelles, Eusebio Poncela, Charo Lopez, Carlos Larranaga, 2. del) 22.00 Dnevnik 22.15 Dokumentarna serija: Mir in razorožitev - Pesem čudovite dežele - Češka (13. del dokumentarne nadaljevanke, ki jo je pripravila OZN)	TV Koper 14.00 TV novice 14.10 Rubrika: Parola mia 15.25 Otroški spored 18.00 Nad.: I cento giorni di Andrea 19.00 Odprta meja V današnji Odprti meji bodo med drugim naslednji prispevki: PORDENON — Otvoritev specializirane razstave Samulegno GORICA — Program gledališkega festivala Alpe Adria TRST — Prva otroška urica v NŠK TRST — Razstava slikarja Gergoleta OPČINE — Zadnje priprave na Kraški pust 19.30 TVD Stičiče 19.45 Rubrika: Mesto danes 20.00 Nanizanka: Hello, Larry 20.25 TV novice 20.00 Košarka - Pokal prvakov: Zadar-Real Madrid 21.35 Košarka: Pokal pokalov, vmes dnevnik 23.00 Nadaljevanka: Valentino (r. M. Ponzi, zadnji del)
--	---	---	--	---

CANALE 5 8.40 Nanizanka: La grande vallata 9.30 Nadaljevanka: Una vita da vivere 10.20 Nanizanka: General Hospital 11.10 Kvizi: Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito 13.30 Nadaljevanka: Sentieri 14.30 Film: Non mangiate le margherite (kom., ZDA 1960, r. Charles Walters, i. David Niven, Doris Day) 16.30 Nanizanka: Alice 17.00 Kviz: Doppio slalom 17.30 Nanizanki: Love Boat, 18.30 Baretta 19.30 Variete: Studio 5 20.30 Kviz: Pentatlon 23.00 Aktualna oddaja: 2000 e dintorni 23.45 Filmske novosti 24.00 Nanizanki: Squadra speciale, 1.00 Missione impossibile	re, 12.30 La piccola grande Nell 13.00 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke Sui monti con Annette, Mila e Shiro, Il giro del mondo di Willy Fog 14.30 Nanizanka: La valle dei pini 15.20 Nanizanka: Così gira il mondo 16.15 Dokumentarca: To je Hollywood, Kanadska narava 17.20 Nadaljevanka: Febbre d'amore 18.15 Kviz: C'est la vie 18.45 Kviz: Il gioco delle coppie 19.30 Nanizanka: Charlie's Angels 20.30 Film: Gli sposi dell'anno secondo (kom., 1971, r. Jean-Paul Rappena, i. Jean-Paul Belmondo, Laura Antonelli) 22.25 Film: Il falcone (pust., lt. 1982, i. Franco Nero, Sanja Vejnovich) 1.15 Nanizanka: L'ora di Hitchcock	11.00 Nanizanke: La strana coppia, 11.30 Quincy, 12.30 T.J. Hooker, 13.30 Tre cuori in affitto 14.00 Zabavna oddaja: Candid camera 14.15 Glasbena oddaja: Dee-jay Television 15.00 Nanizanka: Time out 16.00 Otroška oddaja: Bim, Bum, Bam, vmes risanke Holly e Benji, Evelyn, Lupin 18.00 Nanizanke: La casa nella prateria, 19.00 Arnold, 19.30 Happy days 20.00 Risanki: David gnomo amico mio, Vola mio mini pony 20.30 Film: Sapore di mare 2. Un anno dopo (kom., lt. 1983, r. Bruno Cortini, i. Eleonora Giorgi) 22.30 Filmska rubrika 23.30 Film: Messia selvaggio (dram., 1972, i. Dorothy Tutin) 1.15 Nan.: Magnum P.I.	principe dei mostri, Moby Dick, Capitan Futuro 19.30 Nanizanka: Diego al cento per cento 20.30 Film: Liberi armati pericolosi (krim., lt. 1976, r. Romolo Guerrieri, i. Eleonora Giorgi, Tomas Milian) 22.20 Šport: Catch 23.25 Filmska rubrika: Tut-tocinema 24.00 Nočni film	TELEFRIULI 13.00 Rubrika o medicini 13.30 Nadaljevanka: Rosa De Lejos 14.30 Dražba: Roberta pelle 15.00 Dražba: Il tappeto orientale 15.30 Glasbena oddaja: Music box 17.25 Oddaja o plesu 17.45 Nadaljevanka: The Corruptors 19.00 Dnevnik 20.00 Tednik o poljedelstvu 20.30 Športne vesti 21.30 Variete: Dry vin 22.30 Dnevnik 23.30 Nanizanka: Bronk	TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 14.00 Dogodki in odmevi 19.30 Dogodki in odmevi	RADIO TRST A 7.00, 8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček, pravljična, glasba; 8.10 Od Milj do Devina (pon.); 8.40 Glasbeni mozaik; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Pisani listi: Naš jezik, Film, Mozaik; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Otok in šola; 14.30 Glasbene skice: Diskorama, Na goriškem valu; 17.10 Mi in Glasba: Nemški moški zbor Kammerchor Hausen iz Obertshausna; 18.00 Četrtnova srečanja: Iz snežniških gozdov na balkanski jug - spomini Alojza Zidarja; 18.20 Glasbene skice.	RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 17.30, Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.10 Vreme in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika in servis; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Na valu radia Koper; 13.40 Glasbeni utrinki iz zamejstva: posnetki s Senjama beneške pesmi; 14.40 Zanimivost; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.35 Popoldanski koncert: skladbe Marjana Vodopivca; 18.00 Zaključek.	RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.45 Koledarček; 7.00 Za dober dan; 8.00 Prisrčno vaši; 8.35 Po vaši izbiri; 9.30 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Otroška oddaja: L'aquilone; 10.35 Vstop prost; 11.00 Su e zo per le contrade; 11.15 Perfetta armonia; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Glasba; 14.45 Edig Galletti; 15.00 L'aquilone (pon.); 15.45 Počitnice po Jugoslaviji; 17.33 Metal Health; 18.00 I magnifici sette; 18.33 Zborovsko petje; 20.00 Nočni spored.	RADIO OPČINE 10.00 Za vsakogar nekaj; 17.00 Skavtska oddaja - Jambury; 19.00 Te zanima tvoja prihodnost?; oddaje povezuje glasba.
--	---	---	---	--	--	---	--	---	--

V ospredju poleg splošnih tudi specifična vprašanja

Množičen odziv avtoprevoznikov na vsedržavno protestno akcijo

Odziv na vsedržavno protestno stavko avtoprevoznikov je na Goriškem tokrat zares množičen. Poleg splošnih zahtev se avtoprevozniki na obmejnih področjih in še zlasti na Goriškem morajo soočiti še s specifičnimi vprašanji. Pretežni del goriških avtoprevoznikov opravlja svojo dejavnost na mednarodnih relacijah, kjer so delovni pogoji največkrat zelo različni od tistih v državnem okviru.

Na množično udeležbo v protestni akciji je po vsej verjetnosti vplivala tudi ugotovitev, da se reševanje odprtih vprašanj v zadnjem času ni kdove kako premaknilo z mrtve točke.

Tovornjaki večjih prevoznških podjetij, kakor tudi zasebnih avtoprevoznikov so torej že od nedelje ustavljeni. Doslej se je protest odvijal omikano, brez večjih težav, ni poročil niti o cestnih blokkih ali podobnih dejanjih. Tako ugotavljajo pri poveljstvu prometne policije. Ni niti posebnih težav glede zagotavljanja redne oskrbe s

hrano in drugimi potrebščinami za bolnišnice in druge javne ustanove.

Seveda se stavka avtoprevoznikov odraža tudi na količini blagovnega prometa na mednarodnem mejnem prehodu pri Štandrežu. V ponedeljek je bil obseg dela običajen, zelo pa se je znižal v torek, ko funkcionarji carine v popoldanskem času sploh niso delali. Znatno nižji je bil blagovni promet tudi včeraj. Take razmere se bodo po vsej verjetnosti nadaljevale tudi danes in v prihodnjih dneh.

Doslej tudi ni slišati da bi bilo kaj težav glede oskrbe z gorivi. Prazni rezervoarji na črpalkah najbrž ne bi pomenili niti prehudih težav, saj so bencinske črpalke na drugi strani meje razmeroma lahko dosegljive. Povedati je treba tudi, da so goriški avtoprevozniki te dni s posebnim dokumentom in tudi z obiskom pri prefektu ponovno opozorili na pereča vprašanja, zlasti v odnosu na mednarodno usmeritev.

Številčno močna delegacija goriških avtoprevoznikov se je včeraj popoldne udeležila deželne manifestacije v Trstu.

Celodnevna stavka lesarskih delavcev

V vsej deželi bo danes osemurna stavka delavcev lesno-predelovalne industrije. Stavkajoči se bodo zbrali na sindikalnem shodu v Pordenonu. Glavni razlog za novo protestno stavko je v dejstvu, da so se pogajanja za obnovitev delovne pogodbe v zadnjem času spet prekomerno zavlekla in ni videti izhoda. Poleg delavcev v lesno-predelovalnem sektorju, bodo danes stavkali tudi delavci v opekarinah in tovarnah gradbenega materiala.

Sindikalne organizacije so poskrbele tudi za avtobusni prevoz delavcev v Pordenon.

Skupinska razstava v avditoriju

Velik uspeh je zabeležil letošnji, že peti po vrsti, natečaj likovne umetnosti, ki ga je priredila likovna galerija Il Torchio. Nagrajena in sprejeta dela skoro sedemdesetih umetnikov vidimo razstavljeni v teh dneh v goriškem avditoriju. Med nagradenci so tudi nekateri slovenski likovni umetniki iz naše dežele. Na natečaju pa niso sodelovali le umetniki iz naše neposredne bližine, marveč tudi taki iz drugih italijanskih pokrajin. S to razstavo, ki iz leta v leto pridobiva na veljavi, goriška galerija nudi tukajšnjim ljubiteljem umetnosti pregled nad sodobnim li-

kovnim dogajanjem v deželi ter tudi pri sosedih. Na otvoritvi se je zbralo veliko ljudi. Razstava bo odprta do 6. marca.

razna obvestila

Občina Doberdob obvešča, da bo občinska knjižnica ob petkih odprta javnosti od 10. do 12. ure. Za druge dni ostaja urnik nespremenjen.

Društvo slovenskih upokojencev za Goriško javlja urnik odhoda avtobusov za pustovanje v Solkanu v nedeljo, 1. marca. Vsi avtobusi bodo odšli ob 14. uri: prvi z glavnega trga v Štandrežu, drugi iz Sovodenj (ustavil se bo tudi pred Kulturnim domom v Gorici), tretji izpred spomenika v Podgori in se bo nato ustavil še v Števerjanu, na Oslavju, v Pevmi in pred gostilno Primožič v Drevoredu 20. septembra. Na pustovanju bodo nagradili najlepše šeme.

Komisija za socialna vprašanja pri TO SKGZ, Združenje aktivistov OF in Društvo slovenskih upokojencev obvešča, da je le še do sobote, 28. t. m., odprt rok za vlaganje prošenj (samoplačniki) za zdravljenje in rekreacijsko bivanje v naravnih zdraviliščih v Sloveniji v letu 1987. Prošnje in informacije na sedežu SKGZ, Ul. Malta 2, tel. 84644.

Mladinski odsek KD Sovodnje prireja pustni ples v Kulturnem domu v Sovodnjah v nedeljo, 1. marca, s pričetkom ob 20.30. Vstop do zasedbe prostorov.

kino

Gorica

VERDI Danes zaprto.
CORSO 18.00-22.00 »Mr. Crocodile Dundee«.
VITTORIA 17.30-22.00 »Morbosamente tua«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 18.00-22.00 »Hotel Colonial«.
EXCELSIOR 17.30-22.00 »La professionista del piacere«. prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 »Čas prve ljubezni«, ob 20.00 »Cotton club«.
DESKLE 19.30 »Noč komet«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Občinska, Ul. sv. Mihaela, tel. 21074.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Comunale, Ul. Terenziana 26, tel. 44387.

Združenje ANAAO vnovič opozarja na nevzdržen položaj v zdravstvu

Razprave in polemike o javni zdravstveni službi na Goriškem bodo v prihodnjih dneh predvidoma spet oživele, čeprav, resnici na ljubo, nikoli niso utihnile. V posebnem tiskovnem poročilu sindikalne zveze ANAAO-SIMP, ki združuje zdravnike zaposlene v bolnišnicah in drugih javnih zdravstvenih strukturah, je navedena ugotovitev, da je izvajanje reorganizacije javne zdravstvene službe, kljub temu, da so bili že izvoljeni statutarni organi, obostalo na mrtvi točki.

»Predstavniki strank, ki so podpisale dogovor, se kregajo kateri oddelek ali službo ohraniti in katero zapreti. Istčasno ostajajo odprte vse službe, vsi oddelki, ki jim je treba, tako ali drugače zagotoviti delovanje. Vse to ob stalnem nižanju števila uslužbencev.«

Združenje ANAAO vnovič opozarja na nujnost sprejetja takojšnjih ukrepov, da se zaustavi nadaljne razpadanje javne zdravstvene službe. Zahteva takojšnje prenehanje jalovega prerenkanja in začetek reševanja stvarnih vprašanj.

Lovska dejavnost se konča 28. t. m.

Pokrajinski odbor za lov obvešča, da je bil z dekretom predsednika deželne odbora določen rok za konec lovse sezone 1986/87.

28. februarja se zaključijo lov na tri-najst, v glavnem vodnih, ptic in takih, ki živijo na močvirnatem območju. Slehera lovška dejavnost pa se zaključijo 10. marca.

Obisk delegacije SKGZ v Tolminu

Teritorialni odbor SKGZ za Goriško se je te dni sestal z novim vodstvom občinske konference SZDL iz Tolmina. Delegacijo SKGZ je vodil predsednik Mirko Primožič, tolminsko SZDL pa je zastopal novoizvoljeni predsednik Franko Simčič, ki ga je spremljal tolminski občinski sekretar ZKS Drago Podobnik.

Primožič je gostoma obrazložil sedanje politično stanje v zamejstvu, s posebnim poudarkom na goriško področje. Seznanil ju je tudi z delovanjem in organizirano SKGZ ter njenih članic na Goriškem.

Po tej uvodni predstavitvi sta obe strani poudarili potrebo po tesnejših medsebojnih stikih na vseh področjih delovanja, kulturnem, političnem, športnem in drugih.

PRIZNANO POGREBNO PODJETJE

»FRANCESCO PRESCHERN«

Remigio Preschern & C. S. a. s. nudi vse usluge

34072 GRADIŠČE OB SOČI (GO) - UL. AQUILEIA 13 - TEL. 0481/99155

Poslovalnica: 34071 Krmin (GO) - Drevored Venezia Giulia 57
Tel. 0481/60303

Poslovalnica: 34077 Ronke (GO) - Ulica San Lorenzo 15
Tel. 0481/778380

MRLIŠKI OGLEDI PONOČI IN OB PRAZNIKIH 0481/93515

V Sovodnjah razburljiva seja o spremembi regulacijskega načrta

Občinski svet za razširitev tovarne

Sovodnjski občinski svet je odobrila sklep za pričetek postopka variante k splošnemu regulacijskemu načrtu za razširitev tovarne Manifattura Goriziana. Za sklep so glasovali svetovalci večine z izjemo odbornika Emila Tomsicha, ki se je vzdržal: na območju približno 25 tisoč kvadratnih metrov, ki naj bi ga zasedla tovarna, stoji namreč njegova hiša. Od tod vzdržanje, kljub prepričanju, kot je sam poudaril, da je odločitev odbora pravilna in razširitev tovarne potrebna.

Glasovanja se niso udeležili trije svetovalci manjšine, ki so pred tem zapustili sejno dvorano. Umik je utemeljila svetovalka Marija Češut: »To je tragičen dan za slovensko manjšino. SSK, globoko prizadeta zaradi odločitve večine, ne namerava biti pri njem soudeležena.«

Tako se je zaključila vroča seja, na kateri sta prišli v navzkriž nasprotujoči si gledanja na vprašanje, ki že kakih šest mesecev buri duhove.

Uvodoma je župan Primožič dejal, da je odbor upošteval vse različne aspekte problema, med temi tudi vprašanja gospodarskega in družbenega razvoja in povezanosti ekološki problem upepeljevalnika. Sovodnjam grozi

njegova podvojitev, saj si Goriška občina prizadeva, da bi vanj usmerili uničevanje odpadkov iz cele pokrajine. Prav zato je Sovodnjska občina pogojila svoj pristane k razširitvi tovarne na sporazum glede upepeljevalnika.

»Sporazuma nisem še podpisal«, je dejal župan, »ker sem hotel počakati na sklepe občinskega sveta. Vsekakor se je v njem Občina Gorica obvezala, da reši problem okuževanja, predvsem pa da ta upepeljevalnik, ne bo edini v pokrajini. Spoštovanje obvez jamči Pokrajina.«

Načelnik Občinske enotnosti Rafko Butkovič je podprl predlog odbora. »Manifattura Goriziana,« je dejal, »ima za Sovodnje zgodovinski pomen. Zaposlila je številne občane, zagotovila celi vasi boljši gospodarski status. Z razširitvijo se postavljajo pogoji za nove zaposlitve. Pozitivno je tudi, da je uprava postavila kot pogoj postopno zaprtje upepeljevalnika.«

Predstavnica SSK Češutova je zanimala povezavo s problemom upepeljevalnika. »Čistilne naprave je Goriška občina obvezana namestiti že po zakonu,« je dejala, »o morebitnem povečanju upepeljevalnika pa ni raz-

pravljaj še noben odbor«. Pritrdil ji je strankarski tovariš Branko Černic in pristavil, da bo treba vsekakor problem upepeljevalnika reševati drugače, ne pa z odstopanjem zemlje za tovarno.

Več predstavnikov večine je odvrnilo, da je povsem jasno, kakšne namere ima Gorica, saj je njen odbornik Zuccalli na uradnem sestanku na Pokrajini jasno povedal, da bi goriški upepeljevalnik postal edini v pokrajini. To bi pomenilo 60-70 tovarnjakov smeti dnevno skozi Sovodnje, pomenilo bi trikratno povečanje današnjega okuževanja.

Opozicija je iznesla še drug očitek: da občinska uprava ne upošteva mnenja, ki so ga občani izrekli na javnem posvetu.

»Mnenje in potrebe ljudi smo upoštevali, prav ko smo postavili pogoj upepeljevalnika«, je odvrnil Emil Tomsič. Rafko Butkovič je še dejal, da ob posvetu še ni bilo vseh elementov, ki danes vplivajo na odločitev. Treba je vzeti v pretes vse aspekte zadeve, vključno z vprašanjem upepeljevalnika, ne pa, kot to dela opozicija, gledati na stvar zgolj iz svojega omejenega zornega kota, in prisiljevati druge, da bi delali isto.

Podobne misli je izrekel tudi Marjam Tomsič, ki je še ugotovil, da »braniči slovenske zemlje ne dvigajo vika in krika, ko se prodajajo tujim ljudem slovenske domačije sredi vasi.«

»Domačije so drug problem, glede katerega se strinjam s teboj«, je odvrnil Černic. »Pri zadevi tovarne pa je vprašanje načelno: dati ali ne dati slovensko zemljo.«

Podžupan Klemše je v daljšem posegu utemeljil predlog uprave. »Kateri upravitelj si lahko prilasča pravico, da z vetom prepreči zaposlitev desetina ljudi, kar pomeni dohodek za desetine družin? V tovarni Manifattura Goriziana dela 38 Sovodnjencev, približno 90 jih je zaposlenih v industrijski coni. Treba je upoštevati tudi koristne aspekte«. Zato se je izrekel za varianto regulacijskega načrta, ki bo strogo finalizirana k razširitvi tovarne. Obstaja tudi obveza vodstva tovarne, da zaposli domačo delovno silo, med pogoji pa postavlja občina iskanje sporazumne rešitve z lastniki, čim višjo odškodnino za zemljo in tak načrt, da bi povečanje tovarne ne preveč kvarno vplivalo na okolje.

Glede načelnega vprašanja obrambe slovenske zemlje pa je Klemše de-

jal, da življenje niso samo načela, pač pa je treba upoštevati vse pogoje. Kakšen učinek bi veto Sovodenj novim delovnim mestom imel na preprostega italijanskega državljana, ko pa nazadnjaške sile že agitirajo, da smo Slovenci privilegirani glede zaposlovanja. Treba je odločati med odprtostjo in sožitjem, ki sta na narodnostno mešanem okolju potrebna, čeprav zahtevata tudi kako žrtev, in zapiranjem v neke vrste apartheid, ki pa je še vsako civilizacijo doslej vodil v propad.

Načelnik SSK Černic je nato prebral daljšo izjavo, v kateri SSK z vnetimi toni napada občinske upravitelje. Označeni so kot socialkomunisti, »v precepu med ideali NOB [obramba slovenske zemlje, op. ur.] in partijskimi direktivami« in še dobesedno kot »grobokopi slovenske prisotnosti«. Dejal je tudi, da je napaka v prisotnosti Sovodnjske občine v Konzorciju za industrijsko cono in da je SSK proti temu (Butkovič pa mu je očital, da ima tudi sama SSK svojega predstavnika v Konzorciju).

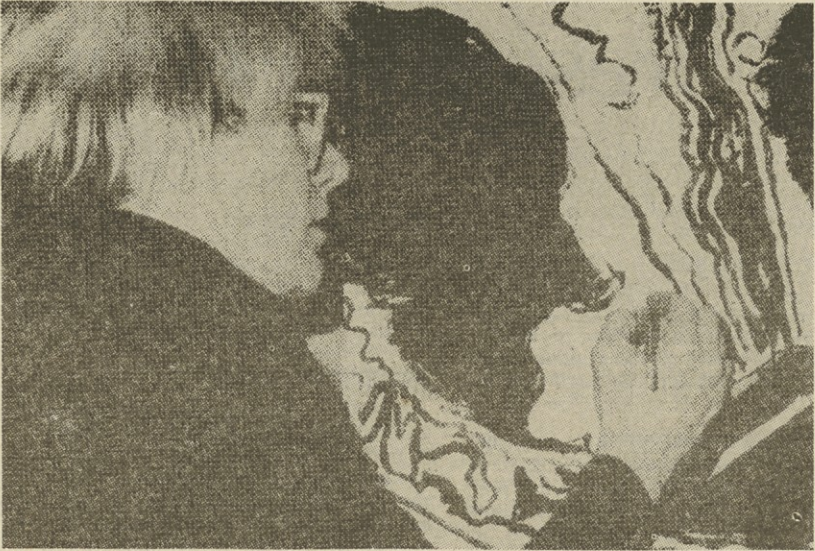
Svetovalci SSK so nato, z že navedeno utemeljitvijo, zapustili dvorano, večina pa je z desetimi glasovi odobrila sklep o varianti.

Suhljati, izpiti, ekscentrični, transeksualni prerok potrošniške umetnosti je umrl. Andyja Warhola, osrednjo osebnost ameriške pop-art (popular art) in ustanovitelja, kot je sam trdil med ironijo in grenkobo, business-arta, je zadela smrt v nedeljo po rutinski operaciji za odstranitev kamnov na žolču. Smrt ga je zadela med spanjem, nepričakovano, in na ta način prekinila življenje umetnika, ki je nenehno upodabljal mejo med življenjem in smrtjo. Smrt v Warholovih delih je bila sicer smrt današnjega človeka, ki živi v kaosu nenehnih sporočil, med plastiko in odpadki, in ki mu je vsak stik z resničnimi vrednotami in vsebinami življenja onemogočen od navala informacij in industrije vedno novih, neprirojenih potreb. Njegov opus je treba še preučiti in iz njega izluščiti prave umetniške vrednote, vendar pa ni mogoče zanikati izizvalne vrednote pop-arta, ki je znala izkoristiti že obstoječo umetnostno tradicijo in jo popularizirati ter izpostaviti njene najbolj revolucionarne elemente.

Andrew Warhol, sin češkoslovaškega izseljenca, se je rodil v Philadelphii leta 1930, obiskoval je Carnegie Institute of Technology v Pittsburghu in je svojo pot začel v reklamnem dizajnu. Na začetku 50. let se je začel posvečati slikarstvu. Na svoji prvi osebni razstavi v New Yorku leta 1952 je predstavil serijo risb, ki jih je posvetil pisatelju Trumanu Capoteju. Leta 1963 je odprl studio v Manhattanu "The Factory", v katerem se je posvečal raznovrstnim umetniškim izkušnjam in eksperimentaciji filma in kjer so se začeli zbirati njegovi pristaši in mladi newyorške underground scene, ki so iskali slavo. O dogajanju v njegovi "tovarni" (factory v

Andy Warhol

BARBARA GRUDEN

angleščini je tovarna) pripovedujejo nejasne in skandalistične anekdote o mamilih, seksu in razvrtnosti. Ena izmed njegovih igralk ga je celo ustrelila in težko ranila. Leta 1964, ko je pop-art začela zbuhati vedno večjo radovednost med svetovnimi poznavalci umetnosti, je Warhol razstavljal istočasno v New Yorku, Parizu in Turinu. Nekaj let pozneje pa so se začela njegova romanja po največjih galerijah sodobne umetnosti na svetu, od Amsterdama, do Philadelphie, Chica-ga, Pariza, Londona. Od leta 1967 se je posvetil skoraj izrecno filmu, ker mu je ta medij ponujal nove možnosti izživljanja. V začetku 70. let je ustanovil revijo »Interview«, leta 1975 pa je izšla njegova avtobiografska knjiga »Filozofija Andyja Warhola«.

Andy Warhol je v svojem življenju nedvomno izkazal veliko nadarjenost za biznis in za izkoriščanje tržišča. Vse od začetka njegovih nastopov z mitično skupino Roya Lichtensteina, Claesa Oldenburga in Jamesa Rosen-

quista je znal vedno šokirati, škandalizirati, izzvati in odbijati. Ko se je v 60. letih predstavljal umetnostnim kritikom in trgovcem, je doživljal enako velika odobravanja kot uničevalne kritike. Kljub dejstvu, da je za mnoge pojav pop-arta revolucionarnega pomena (predvsem zato ker je eden najbolj znanih in vulgariziranih umetniških tokov zadnjih desetletij), pa lahko iščemo njegove korenine v dadaizmu, ki ga je pop-art vulgarizirala in mu našla novih, bolj vsakdanjih in manj poetičnih predznakov. Dadaizem ali ameriški new-dada nista v prvih 60. letih še našla pravega tržišča. Na ameriškem tržišču se je najbolje prodajal abstraktni ekspresionizem, medtem ko se je underground scena posvečala novemu dadaizmu. Potreben pa je bil učinkovit prelom in izizvalnejši pristop temu umetniškemu toku. In v pravem trenutku so se našli omenjeni umetniki, ki so ZDA preplavili s svojimi serijskimi umetniškimi proizvodi in doleteli na široko občinstvo, ki je bilo pripravljeno sprejeti umet-

niške manipulacije iz svojega vsakdanjega življenja. Coca Cola Company si ne bi mogla izmisliti boljše propagandne akcije, kot so jo predstavljale Warholove množične grafike v sitotisku. Warhol in njegovi so vsemu svetu prodali novo podobo ameriške družbe, presnovali tisti »american dream«, ki je v 50. letih pomiril vesti ameriških državljanov in jim potrjeval pravilnost izbiri ameriških politikov. Zelo površno bi lahko rekli, da pop-art ceneno reklamizira in prodaja proizvode ameriške družbe (coca cola, juha campbell's, hollywoodske zvezdnice, kot je Marilyn Monroe in svetovljanske zvezdnice kot je Jacqueline Onassis). Kljub takojšnjemu in cenenemu učinku takšne umetnosti pa nam pop-art ponuja novo analizo sodobnega življenja. Tako kot ekspresionizem ali abstraktna umetnost, informal itd., tudi pop-art vnaša nova bivanjska vprašanja generaciji, ki so zrastle po vojni, niso doživele vojnih grozot in živijo v izobilju, so pa prav

zaradi tega toliko bolj izpostavljene izničenju in izpraznjenju življenjskih vrednot. Tako kot v Warholovih sitotiskih, fotografijah, stripih in filmih, je isti izziv čutiti na primer tudi v Oldenburgovih industrijskih predmetih, ki so brezvezno nametani in nakopičeni v umetnih izložbah in pripovedujejo o popredmetenosti človeka, ali v objektih Roya Lichtensteina, ki uprizarja človeka le kot priveska industrijskim predmetom: živi so le neonski napisi, reklama, prikazni iz hollywoodske realnosti iz celuloida in plošče iz vinila. Warholova umetnost je tavtologija obstoječega, realnosti, ki raste sama na sebi in ne pušča nikakršnega prostora za človekovo intimno življenje.

Moramo se seveda vprašati, kakšno vrednost imajo ti objekti kot umetniški proizvodi. Temu vprašanju pa je najlažje se izogniti. Zaenkrat jemljimo jih kot pričevanja nekega trenutka zahodne civilizacije. Pop-artisti so namreč znali izkoristiti tržišče do kraja. Warhol je pred nedavnim portretiral najslavnejše italijanske modne stiliste in na ta način nedvomno zaslužil marsikateri milijon dolarjev. In v zadnjem desetletju, ko je že do dna izkoristil eksplozivno sporočilnost svojih del, je znal prenoviti svoj lik. Prekleti umetnik se je umaknil dolgočasnemu businessmanu, ki je znal imenitno prodajati samega sebe. Računajo namreč, da je za sabo pustil 20 milijonov dolarjev zapuščine.

Še en mesec pred smrtjo pa se je kot blede prikazen, nedvomno je že znal za svojo bolezen, pojavil v Milanu, kjer so razstavili njegov zadnji "hommage" Leonardu da Vinciju. »Il Cenacolo di Warhol« je bil njegova poslednja stvaritev.

pismo uredništvu

O zapackani sliki...

Mimogrede: za novo, komaj natisnjeno številko Sodobnosti sem prispeval dve kratki prozi in ju opremil, na prošnjo urednika, s povsem običajno sliko, ki pa se je med tiskom žal zapackala. C'est la vie... Z začudenjem sem v Primorskem dnevniku (22. t. m.) prebral, da je zaradi tega fotografija že kar »megalomanska«, tisti, ki jo je poslal ali ki je na njej naslikan, pa naj bi bil - tako sklepam - seveda megaloman! Čemu takšno etimološko pretiravanje? Saj ima Slovar slovenskega knjižnega jezika izraze kot npr. slabo odtisnjena, pretemna, nerazločna, nejasna, ki so za sliko najbrže ustreznejši kot tisti »megalomanska«... Da jih nepodpisani avtor članka in urednik kulturne strani Primorskega dnevnika ne poznata? Da ne ločita med t.i. poročevalnimi, objektivnimi besedili kot so npr. novice, izjave, kronike in seveda tudi poročila, v ka-

terih je takšna subjektivna pripomba neumestna, in presojevalnimi besedili kot so, denimo, ocena, esej, komentar, v katerih lahko podpisani avtor članka posreduje bralcem svoje mnenje? To se mi seveda zdi nemogoče, megalomansko, saj govorim vendar o profesionalnih časnikaarih! In če je to jasno ločil pisec Dela (Književni listi z dne 19. t. m.), kateremu se je zdelo seveda pomembnejše poročilo o vsebini revije kot pa abderitsko pravičnjenje okrog oslove čence njene forme, zakaj ne bi uspelo nekaj podobnega tudi Primorskemu dnevniku, ki ni od muh? Ne, ne, najbrž - tako si dopovedujem - so se mi dioptrije povečale ali pa jo je dnevniku že spet zagodel tiskarski škrtat. Saj bi bilo v nasprotju primeru za sličico takšno pretiravanje megalomansko, mar ne?

Mimogrede... Miran Košuta

Prešernov nagrajenec L. Logar v TK Galeriji

Danes bodo v Galeriji TK otvorili razstavo grafik letošnjega nagrajenca iz Prešernovega sklada Lojzeta Logarja. Logar, letnik 1944, je študiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, kjer je dovršil tudi specialko za grafiko. Grafiki in slikar Lojze Logar je eden osrednjih likov tiste generacije mladih ustvarjalcev, ki so začeli nastopati v drugi polovici šestdesetih let in za katere je umetnostna kritika skovala izraz »nova« oziroma »ekspresivna figuralika«. Kritična in ironična konceptualizacija potrošniških sporočil, reklamnih lepakov in podob s televizijskih zaslonov označuje novo ikonografijo, ki povzema znakovni sistem le-teh, medtem ko razkriva ponarejenost sveta, ki ga ponujajo. Tudi ob pojavu novih umetniških tokov se je Logar vedno zavzemal za resno in odgovorno umetniško prakso, ki naj bi razreševala bistvena vprašanja likovne produkcije. V tem smislu gre razumeti tudi njegovo zavzetost pri potrjevanju neodvisnosti likovnega objekta od verbalnega diskurza, ki privilegira neprogramiranega gledalca, ki se toliko lažje vzivi v njegove podobe in barve. Njegove novejšie podobe, ki temeljijo na močno kontrastnem koloritu in ki jih preveča poseben čutni naboj, se vedno gibljejo na robu možnih opredelitev, prehajajoč iz sfere potencialno mimetičnega v čisto znakovnost in obratno (B. Kovič).

iz umetnostnih galerij

Skupinska razstava slikarjev iz naše dežele

Galerija Cartesius, ki ni le umetnostno razstavišče, ker ima poleg razstavnega prostora tudi grafično delavnico, v kateri odtiskujejo svoje plošče mnogi domači in ne le domači mojstri grafične likovne govorice, je sedaj pripravila novo kolektivno razstavo, vendar tokrat ne gre za razstavo grafike, pač pa gre za razstavo olj. Gre za izrazito komercialno razstavo, ki pa je na svoj način zanimiva iz več razlogov. Predvsem velja poudariti, da sodeluje na njej s po enim ali več deli štirinajst mojstrov, katerih polovica so domačini, ostali pa so iz Gorice ali iz Furlanije. Nadalje velja omeniti, da gre za mojstre, ki so se krepko uveljavili, saj bi mogli reči, da na tej razstavi sodelujejo malone najvidnejši mojstri čopiča in palette iz vse de-

žele Furlanije-Julijske krajine. Končno bomo dodali, da spada pretežna večina mojstrov v starejšo ali celo najstarejšo generacijo, vtem ko sta dva že pokojna in sicer Pedra Zandegiacomo, ki je umrla pred malone letom dni in Riccardo Bastianutto, ki je umrl pred kakimi osmimi leti.

Ne bomo se ustavljali pri vseh mojstvih in njihovih delih. Omenili pa bi vendarle radi nekatere, katerih dela dajejo razstavi nekakšen pečat. Tako je najstarejši mojster vsekakor Gianni Brumatti, ki je s svojimi 86 leti menda najstarejši aktivni slikar na Tržaškem. Na razstavi ima troje olj, in sicer malo marino, prav tako majhen kraški motiv ter eno olje svetopisemske vsebine. Zdi se, da nosi slednje delo do-

kaj staro letnico. Pokojna Pedra Zandegiacomo je še bolj bogato zastopana. Na razstavi so kar štiri njena olja, seveda v tipično njenem slogu ter s tipično njeno vsebino. Motivika pokojne umetnice se je pač ustavila tam nekje ob prelomu stoletja. S po enim delom sodelujeta na razstavi Lojze Spacal in Federico Righi, ki sta oba pri osmih križih. Spacalovo umetnost zastopa veliko polimaterično delo v krepkem reliefu a v dokaj medlih barvah, Righijevo umetnost pa predstavljajo olje, v katerem mojster upodablja enega svojih pred leti zelo priljubljenih motivov - granatno jabolko.

Med furlanskimi mojstri sta dva, ki ju moramo vsekakor omeniti. Prvi je Fred Pittino, ki je najstarejši in ima na razstavi dve tipično njegovi mari-

ni močnih barv in krepkih potez, drugi pa je eden najmlajših razstavljalcev, hkrati pa tudi najveljavnejših mojstrov. Je to Giuseppe Zigaina, katerega likovno ustvarjalnost predstavlja močno rdeče-rjavo delo izpred dokaj let. Pa tudi njegov rojak, Videmčam Giorgio Celiberti ima na razstavi delo s starejšo letnico.

Kot smo že rekli, ne moremo se ustavljati pri vseh štirinajstih mojstvih, a bomo dodali da so na razstavi dela znanih mojstrov, kot so Livio Rosignano, Marino Sormani, Goričana Mario Tudor in Sergio Altieri ter, končno, Tržačan Edoardo Devetta in Furlan Cesare Mocchiutti.

Na svoj način zanimiva razstava bo trajala do 5. marca. (Fre)

novost na knjižni polici

Emil Filipčič: Ervin Kralj

Verjetno najizrazitejši predstavnik mlade pisateljske generacije Emil Filipčič - po vsej gotovosti se mu v zadnjem času, s še nekoliko manj let, približuje Franjo Francič - vzpostavlja v svoji najnovejši knjigi »Ervin Kralj« pravzaprav posebno psihološko pojasnjevanje, ki ga ni kar tako na lahek način mogoče dešifrirati. Avtor knjig, kot sta »Grein Vaun« in »Kuku«, avtor gledaliških del - najstajmo le »Altamiro« in »Bolno nevesto« - filmskega projekta »Butnskala«, vsepovsod izrazit v dobesedni biološki eruptivnosti besede in miselnih povezav, drznih, pa vendar argumentiranih in dokumentiranih, vedno presenetljiv v preobratih in logičen v odkrivanju novih ugotovitev, novih pogledov na že utecene norme, obrazce, bodisi življenjske bodisi literarne - torej taisti Emil Filipčič v novi knjigi potuje po opravljenem delu, po opravljeni poti, v nekem smislu premleva - vedno na iskrih in oblikovno presenetljiv način - vse doživeto in napisano, se vrača nazaj in še enkrat nazaj, razmišlja, se čudi, se opredeljuje in ponavlja igro in igre, ki jih je že odigral. Pri »Altamiru« in »Bolni nevesti«, torej pri že citiranih gledaliških igrh, je omenjeni zavestni postopek tako razviden, tako načrten, da kar »prepiše« boljše odlomke ter osrednjo osebo poimenuje z nadevkom Jaz, -spet druge obrača in premetava svoj najnovejši zorni kot v krajših in spet daljših poglavjih, ki preskakujejo vsebino in temo, ustvarjajo nemogoče in vendar logične povezave, se spopadajo z nenavadno (avto)biografsko inventuro brez predaha in neustavljivo. Pa vendar: kaj pomeni taka in takšna knjiga, zakaj je nastala in zakaj je objektivizirala vendar razvidno psihološko stanje? In končno, za kakšno stanje pravzaprav gre?

Bralec, ki potrebuje bralsko (pa tudi življenjsko) varnost v tem smislu, da mirno sledi že prebavljeni snovi, urejeni v razvidno fabulo, razvidno moralo, razvidno razlago vsega napisanega, takšen bralec se bo seveda nad Filipčičem zmrdoval, prav nič mu verjetno ne bo do tega, da bi iskal izhodišče tako urejenih in razpostavljenih izpovedi, ki se križajo v izpraznjenem prostoru, švigajo zdaj sem in zdaj tja, da bi vendar prispele do nekakšnega oboda gotovosti in pravil, ki bodo pojasnila vse za nazaj in naprej. Toda dejstvo je, da je za nekakšnimi subjektivnimi izseki in izbruhi vendar mogoče čutiti logiko in smisel psihološkega izhodišča, ki vse skupaj spočenja in pogojuje. Lahko bi celo rekli, zaradi jasnosti, ki mora biti preprosta, zaradi ničesar drugega, da »Ervin Kralj« spominja na Fellinijev »8 in pol«, ko film pravzaprav pooseblja novo razpostavljanje ustvarjalče-

ve osebnosti in njegove nikoli do kraja razkrite skrivnosti, kjer se vse prevrača in obrača nazaj, navznoter, proč od srečanja z občinstvom pa vendar v smeri tega istega srečanja. Avtor ureja sebe, istočasno pa objektivizira to urejanje in na ta način svojo notranjo »inventuro« spreminja v prisposodob, v prisposodobu neke življenjske ali psihološke situacije.

Vse kaže, da je bil mladostni Filipčičev literarni izbruh biološko tako silovit - to končno ni nobena skrivnost - da je nujno reflektirati, zaobseči opravljeno, v nekem smislu uravnovesiti samega sebe, v svoje delo in življenje vstavi predah, mir, zatišje, ki bo postavilo stvari na pravo mesto. Na kakšno mesto, se seveda točno ne ve, toda prejšnja dolgotrajna erupcija je očitno že presegla norme naravnega ravnotežja, zato je težje v izravnavo, v premislek, v »počitek«. Kot bi se po prekomerni plimi morje pričelo počasi umikati v svojo naravno lego.

V omenjeni vizuri postane knjiga prav gotovo zelo zanimiva in tudi pojasnilna, spremeni se v organsko in zaokroženo celoto, ki je notranje povsem logična, čeprav je na zunaj nemara kaotična. Končno gre za psihološko stanje, umetniško izraženo in materializirano, ki je znano bolj ali manj vsakemu in vsakršnemu življenju: po silovitosti in poseganju navzven pride ali prihaja do pomirjenja. To seveda ne pomeni, da se subjekt vrača v prejšnje stanje, lahko da prejšnjega stanja sploh več ni, ker se je spremenilo zaradi svojih ognjevitih rezultatov, toda pribezališče in zaključek tovrstnega življenjskega in literarnega obdobja bosta nekje tam blizu, morda v rahlo korigirani poziciji, iz katere se bo nov vzgib nujno spet pognal iz sebe naprej, iz sebe navzven. Logično je tudi, da v kolikor takšno stanje dosehamo pri »živi zavesti«, kot to pač počne Emil Filipčič, nujno in na srečo priznavamo višjo logiko stvari, ki se kaže predvsem v relativni nemoci posameznikovega doživljanja in ukrepanja. Odtod sila duhoviti relativizmi, ironiziranje lastne in vsakršne lažne veličine, napihnjenosti ter večno in kar nevrotično odpiranje brezmejnih prostorov, sredi katerih je človek - vsaj po Filipčiču - najmočnejši ali vsaj približno močan tedaj, ko odvrže vsako in vsakršno veličino starega kova in vedno sproti priznava svojo majhnost, nepomembnost, ki pa ne sme nikoli ostati brez vrednosti hrabrega in nepopustljivega duha.

JANEZ POVŠE

S. Verč: Evangelij po Judi

V zbirki Dramska knjižnica je te dni izšla igra tržaškega dramatika Sergeja Verča »Evangelij po Judi«. Knjigo je založila Zveza kulturnih organizacij Slovenije. O tem Verčevem delu se je že precej govorilo, sedaj pa je na razpolago bralcem, da si ga lahko preberejo in si ustvarijo o njem lastno sodbo.

Uvodno besedo h knjigi je zapisala Darka Čeh, ki med drugim ugotavlja: »Svet kakršnega je ustvaril Verč v svoji igri je grob in neotesan, zviti in izkoriščevalski, uničujoč. Življenje v njem postaja nesmisel. Jasno je, da je edini smisel življenja v lahko izgubljenem svetu, da človek najde samega sebe. Pravi križev pot je pot do samega sebe.«

Nogomet: v prvih tekmah četrtfinala italijanskega pokala Drugoligaši presenetili elito

V prvih četrtfinalnih tekmah italijanskega nogometnega pokala je prišlo do mnogih presenečenj. Ekipa B lige, ki nastopajo v tej konkurenci, so italijanski nogometni eliti - ekipam A lige, dale pravo lekcijo borbenosti in nogometnega znanja. V medsebojnih srečanjih so namreč dvakrat zmagale in trikrat remizirale, niti enkrat pa izgubile, tako da bo prišlo v tem pokalu po povratnih tekmah, ki bodo na sporedu 29. aprila, do marsikaterega presenečenja.

JUVENTUS - LAZIO 0:0
Državni prvak je igral raztrgano in brez idej, tako da si je odlični drugoligaš Lazio povsem zaslužil točko. V povratni tekmi Marchesijevi varovanci mnogo tvegajo.

ROMA - BOLOGNA 2:2 (1:2)
STRELCI: v 3. min. Di Carlo (Roma), v 31. min. Stringara (Bol.), v 34. min. Marronaro (Bol.), v 66. min. Giannini. Roma je s površno igro in zaradi podcenjevanja tvegala pekoč domači poraz proti drugoligašu.

ATALANTA - CASERTANA 2:1 (1:1)
STRELCI: v 11. min. Progna (At.), v 35. min. Genzano (Cas.), v 75. min. Francis (At.).

NAPOLI - BRESCIA 3:0 (1:0)
STRELCI: v 16. min. Maradona, v 56. min. Muro in v 72. min. Giordano. V prvotligaskem derbiju je odlični Napoli naravnost pregazil neobgljeno Brescia ter dokazal, da je v izredni formi.

VERONA - CREMONESE 0:0
Verona Paola Rossija, Di Gennara in Elkjaerja ni bila sposobna doma premagati odličnega drugoligaša Cremonese. Tekma je bila dolgočasna in brez pravih priložnosti za zadetek.

CAGLIARI - TORINO 1:0 (1:0)
STRELEC: V 26. MIN. Maritzozzi.

EMPOLI - INTER 0:2 (0:1)
STRELCI: v 16. min. Altobelli, v 80. min. Fanna. V drugem prvotligaskem derbiju je Inter na tujem prepričljivo pregazil

Empoli in se bo zanesljivo uvrstil v polfinale tega tekmovanja.

MILAN - PARMA 0:1 (0:0)
STRELEC: v 82. min. Bortolazzi. Liedholmovi varovanci so nerodno izgubili proti drugoligašu Parmu, ki se je že med prvenstvom proslavil s hitro in dinamično igro.

Disciplinski ukrepi

MILAN — Športni sodnik je za eno kolo izključil več igralcev A in B lige. V nedeljo ne bodo mogli na igrišče: Progna (Atalanta), Colantuono in Gazaneo (Avellino), Maldera in Rocchigiani (Fiorentina), Tricella (Verona), Biagini in Costantini (Triestina), Canuti (Catania), Ciarrantini in Rebonato (Pescara), Fontolan (Parma), Minoia (Arezzo), Parpiglia (Campobasso), Pellicano (Bari), Policano (Genoa) in Longhi (Modena).

Zaradi obmetavanja s kovanci vratarja Triestine Gandinija bo moral Sambenedettese odšteti 6 milijonov lire globe.

Šah: začel se je dvoboj za določitev izzivalca Kasparova Karpov ali Sokolov proti »kralju«?

V torek se je v španskem mestu Linaresu začel finalni šahovski dvoboj za določitev izzivalca svetovnega šahovskega prvaka Garrija Kasparova med bivšim prvakom Anatolijem Karpovom in presenetljivim Andrejem Sokolovom. Slednji se je prebil v finale po zmagi nad favoriziranim rojakom Arturom Jusupovom, ki je skoraj do konca dvoboja vodil za dve točki, nato pa doživel psihološki zlom in izgubil tri zaporedne tekme.

Meč bodo odigrali na 16 partij, v primeru neodločenega izida pa bodo odigrali še po dve partiji do odločitve. Partije bodo na sporedu ob torkih, četrkih in sobotah, po mnenju šahovskih izvedencev pa ima Karpov najmanj 60 odstotkov možnosti za zmago. Morda so te napovedi prenačljene, dosednji medsebojni obračun pa govori celo v prid mladega, niti 24-letnega Andreja Sokolova.

Že v prvi partiji, v kateri je imel bele figure, je Sokolov dokazal, da ne bo poceni prodajal svoje kože. Partija se je sicer končala z remijem, vendar pa se je mlajšemu šahistu za las izmuznila zmaga. Druga partija bo na sporedu danes.

Na sliki: Sokolov (levo) in Karpov se rokujeta pred začetkom dvoboja.

Košarka: sinoči so bile povratne polfinalne tekme Koračevega pokala Po zmagi proti Mobilgirgiju Barcelona v finalu

KORAČEV POKAL
Barcelona - Mobilgirgi 113:88 (52:38)

BARCELONA: Jimenez 14, Costa, Sibilio 19, Solozabal 17, Trumbo 15, Ortiz 2, De La Cruz, Martinez 2, Bryant 13, San Epifanio 31.

MOBILGIRGI: Gentile 11, Esposito 7, Dell'Agnello 7, Capone 2, Oscar 42, Generali 12, Rizzo, Donadoni 3, Glouchkov 2.

Gostitelj Barcelona je gladko premagal peterko Mobilgirgija iz Caserte ter se tako uvrstil v finale Koračevega pokala, saj je brez težav nadoknadil devet točk iz prve tekme v Caserti.

Tekma se je sicer dobro začela za Oscarja in tovarise, saj so ob polovici polčasa vodili za pet točk (28:25), v zadnjih štirih minutah prvega dela igre pa so doživeli pravi »black - out« z delnim izidom 18:4, ki jih je dokončno spravil na kolena.

Mike D'Antoni (Tracer) morda drevice ne bo igral zaradi poškodbe

V drugem delu igre se je Mobilgirgi pogumno podal v napad, vendar pa so bili zanj Španci premočni. Pri domačinih so igrali dobro San Epifanio, Jimenez in Sibilio, med gosti pa se je izkazal le Oscar.

V drugi polfinalni tekmi je domači Limoges premagal ekipo iz Saragoze s 104:91 (42:38) ter se tako uvrstil v finale Koračevega pokala. Limoges je že slavil v Saragozi s 85:76.

POKAL PRVAKOV

Milanski Tracer si bo skušal drevice v Kaunasu priboriti predčasni vstop v veliki finale pokala prvakov. Skoraj gotovo je, da v ekipi Žalgirisa, ki je že izločen iz boja za naslov, ne bo igral slavni Arvidas Sabonis, ki ima vneto tetivo, vendar pa prav zaradi tega trener milanske ekipe Dan Petterson svari svoje igralce, naj še podvojijo koncentracijo, da ne bo prišlo do neprijetnega presenečenja. Tekma bo tudi v posrednem prenosu po RAI 2 ob 22.45.

Zadar pa bo drevice doma igral proti Real Madridu. Obe ekipi sta veliki razočaranji prvenstva (poleg Žalgirisa seveda), saj prav te dni v španskem

dnevniku »El Pais« piše, kako se je njihov košarkarski prvak v tej konkurenci dobesedno osmešil. Španci bodo med drugim igrali okrnjeni, saj ne bosta nastopila Itturiaga in Springs. Tekma bo tudi po koprski televiziji in RTV 2 s pričetkom ob 20.00. Jutri bo še na sporedu tekma v Tel Avivu med francosko ekipo Orthez in domačim Maccabijem.

POKAL LILIANE RONCHETTI

V polfinalu ženskega pokala Ronchetti pa je v Ljubljani domača Iskra Delta Ježica z 81:72 (45:36) premagala Daugawo iz Rige, vendar pa se ni uvrstila v finale, saj so nasprotnice v prvi tekmi slavile z 19 točkami razlike.

V drugi polfinalni tekmi je v Pragi ekipa Deborah iz Milana premagala domačo peterko Visoke s 71:70 ter se tako uvrstila v finale, ki ga bo odigrala proti ekipi iz Rige. V prvi tekmi so Milančanke gladko slavile s 96:65.

šport na primorskem

Pozornost predvsem odbojki

Poleg nogometnih dogodkov v Kopru (kot je znano, sta olimpijski reprezentanci Jugoslavije in Italije do 21. leta pred 6 tisoč gledalci igrali neodločeno, 1:1, zmagovalac koprskega turnirja pa je čehoslovaški prvotligaš Plastika), je na Primorskem pozornost veljala predvsem odbojki. Kanalski Salonit je ponovno navdušil in s 3:0 premagal Fužinarja.

V Novi Gorici pa je gostovala ženska šesterka Fužinarja, ki je premagala domačinke s 3:1. Odbojkarice Koper Cimoso pa so z 2:3 klonile v Dubrovniku, tako da sta zdaj ekipi zamenjali mesti na lestvici. Na zadnjem so Koprčanke.

Tokrat so v prvi slovenski odbojkarški ligi prijetno presenetili igralci Izole, ki so v gosteh s 3:2 premagali kranjski Triglav, ki vseeno trenutno zavzema četrto mesto na lestvici, medtem ko je Izola v spodnjem delu razpredelnice.

Nadaljevalo se je tudi tekmovanje v slovenskih košarkarskih ligah. Košarkarice Cimoso so naposled zmagale in sicer v gosteh proti Jesenicam. Pri moških je v primorskem derbiju Postojna v Kopru tesno, s 93:92, premagala domače moštvo, Kraški zidar pa je doživel nov poraz.

Lep uspeh sta v Murski Soboti dosegli koprski namiznoteniški igralci Čehovinova in Bratuževa, saj sta postali republiški pionirski prvakinja v paru. Čehovinova se je med posameznicami uvrstila v finale. Izkazali so se tudi mladi primorski smučarji: na državnem pionirskem prvenstvu so dosegli 6 uvrstitev med deseterico. V Novi Gorici je bil zanimiv plesni turnir, na katerem je nastopilo 30 parov iz Slovenije in Hrvaške.

Izreden mednarodni uspeh pa je dosegel novogoriški šahist Aljoša Grošar. Na mednarodnem turnirju v Bernu je v 9 kolih zbral 6 točk in tako osvojil drugi bal za naslov mednarodnega mojstra. (dk)

kratke vesti - kratke vesti

Viareggio: Torino in Vicenza v polfinalu

VIAREGGIO — Prvi dve četrtfinalni tekmi mladinskega nogometnega turnirja v okviru pustnih prireditev sta izločili še zadnjo tujo predstavnico. Torino je namreč gladko z 2:0 odpravil praško Duklo, Vicenza pa je po streljanju 11-metrovk izločila Bologno z izidom 8:7, potem ko se je redna tekma končala pri stanju 2:2.

Danes bosta na sporedu še zadnji dve tekmi četrtine finala. V Genovi se bosta v mestnem derbiju srečali Sampdoria in Genoa, v Viareggiu pa bosta igrali Fiorentina in Milan. Polfinalni tekmi bosta odigrani v soboto. Omeniti moramo, da je nogometni turnir v Viareggiu najvažnejši mladinski turnir za klube na svetu, saj so se ga udeležili tudi taki nogometaši, ki so nato zasloveli po celem svetu (Anagnoni, Vialli itd.).

Univerziada: srebro Italiji

STRBSKE PLESO — Italija je prišla do svoje prve kolajne na zimski univerziadi po zaslugi Alberta Nencettija,

ki se je uvrstil na drugo mesto v smuku. Zmagal je Peter Jurko (ČSSR). V hokejskem turnirju se bosta za prvo mesto srečali reprezentanci ČSSR in SZ, Jugoslavija pa bo igrala za uvrstitev od 5. do 9. mesta. Štafeta 3 X 5 km je šla tekačicam ČSSR, danes pa bodo do kolajn v ekipni konkurenci skušali priti jugoslovanski skakalci Debelak, Bajc, Mur in Štirh.

Mateja Svet: popoln monopol

MARIBOR — Mateja Svet je na jugoslovanskem smučarskem prvenstvu dosegla izjemen uspeh. Prvakinja je postala v slalomu, veleslalomu, superveleslalomu, smuku in kombinaciji. Pred njo je monopol imela v obdobju 1957-59 tudi Slava Zupančič, tedaj pa ni bilo na sporedu superveleslalomu.

Trije Jugoslovani na SP

BEograd — Atletskega dvoranskega SP v Indianapolisu se bodo za Jugoslavijo udeležili Slobodanka Čolović (800 m), Slobodan Popović (800 m) in Džordže Kožul (troskok).

Kolesarstvo: nalet Rosoli

AGRIGENTO — Italijan Paolo Rosola je v masovnem naletu osvojil tretjo etapo kolesarske dirke po Siciliji. Na skupni lestvici vodi še vedno Maurizio Rossi.

V organizaciji DPZIO J. Stefan

Odlično uspelo smučarsko prvenstvo

V organizaciji Državnega poklicnega zavoda za industrijo in obrt J. Stefan je bilo v Ravasclettu smučarsko prvenstvo v veleslalomu za slovenske šole. Nastopilo je preko 220 šolarjev s Tržaškega in z Gorškega, ki so zastopali 34 šol. Ob odličnem vremenu, dobro postavljenih dveh progah (za osnovno ter nižjo in višjo srednjo šolo) in brezhilni organizaciji ter pomoči časomerilcev SPDT je tekmovanje odlično uspelo. O letošnjem, že 7. po vrsti, šolskem prvenstvu bomo obširneje poročali v naši jutrišnji številki.

Slovensko planinsko društvo iz Trsta pripravilo program izletov

Tudi v tej sezoni vrsta zanimivih eno- in večdnevnihtur

Odbor Slovenskega planinskega društva iz Trsta je sestavil program izletov za letošnjo sezono. Tudi tokrat je bogat in uravnotežen med željami in zahtevami izkušenih in manj izkušenih planincev ter »turistov« in družin. Letos bo na sporedu tudi več daljših tur v bližnje in pa tudi zelo oddaljene kraje.

V nedeljo, 15. marca, bo pohod na Snežnik, le teden kasneje bo spet tradicionalni množični pohod, tokrat na Porezen (1622 m), izlet pa bo vodil Mario Milič. V ponedeljek, 20. aprila, bo na sporedu prvi tradicionalni spomladanski izlet, ki ga SPDT vedno prireja na velikonočni ponedeljek. Tokratni cilj bo Ivanca (1176 m) v Beneški Sloveniji. Izlet je primeren za vse, predvsem za družine, vodi pa ga Franc Armani. 10. maja bo izlet na prijeten in razgledni hrib Polhograjska grmada (898 m) v Polhograjskih Dolomitih v precejšnji bližini Ljubljane. V nedeljo, 24. maja, bo na Vremščici tradicionalno

srečanje pionirjev Primorske, katerega se bo udeležila tudi mladina SPDT.

31. maja bo spet na vrsti priljubljeno tradicionalno srečanje. Člani pobratenih društev SPDT in PD Integral bodo skupaj obujali spomine in kovali načrte med izletom po tržaškem Krasu (Grmada). Izlet vodi Žarko Vechiett. Teden kasneje se bodo člani in prijatelji SPDT podali na svojo prvo višjo goro v sezoni, in sicer na 2088 m visok Veliki vrh Košute. Izlet je relativno lahek in primeren za vse, vodil pa ga bo Aleksander Sirk.

Na prvi dan poletja bo SPDT priredilo 3. zaporedno srečanje med planinci z Reke, iz Ilirske bistrice ter iz Trsta. prvo je bilo na Snežniku, drugo na Snežniku, letos pa se bodo vsi podali v Glinščico in na Kokoš. Izlet vodi Stojan Glavina.

Od 28. junija do 5. julija bo na sporedu prvi enotedenski pohod SPDT in sicer po slovenski transverzali od Maribora do Solčave. Turo bosta verjetno vodila Mario Milič in Franc Armani. V nedeljo, 19. julija, bo avtobusni izlet na 2274 m Visoko Ponco. Izlet vodi Angelo Kermec, možno pa je več pristopov na vrh (tudi

po zavarovani poti), pa tudi čistega turizma s sprehodom pri Belopeških jezerih in še drugod. V soboto in nedeljo, 25. in 26. julija, bo na sporedu izlet v Dolomite za izkušene planince. Pod vodstvom Angela Kermeca se bodo slednji podali v skupino Schiara pri Bellunu.

Teden kasneje bo spet dvodnevni izlet. Planinci se bodo pod vodstvom Vojka Slavca povzpeli na Kanin (2587 m), Prestreljenik (2498 m) in na Rombon (2208 m). Prespali bodo v Domu Petra Skalarja. Izlet je primeren za vse, dovolj da so pač vztrajni. 8. in 9. avgusta se bodo planinci SPDT podali na avstrijski Petzek (3283 m). Izlet je primeren za trenirane planince, vodil pa bo Gigi Abram.

Od 22. do 30. avgusta bo drugi sezonski enotedenski planinski tabor SPDT. Kot znano, se bodo naši planinci podali v gorsko skupino Dachsteina (3004 m) v okolici Saltzborga v zgornji Avstriji ter na Wazmann (2750 m) v ZRN. Tura bo tudi izrazito turistična, saj si bodo udeleženci med rugim ogledali pričevanja hallstadtske kulture, jame, jezera ipd. Turo vodita Gigi Abram in Vojko Slavac.

V nedeljo, 6. septembra, se bodo člani SPDT udeležili tradicionalnega Pohoda v spomin na bazičevske junake, ki ga prireja SZ Sloga. 12. in 13. septembra pa bo dvodnevni izlet za izkušene planince v Karnijske Aple in sicer na Sernio (2187 m) in na Creto Grauzario (2066 m). Spanje bo v koči Grauzaria, izlet pa bo vodila Angelo Kermec in Aleksander Sirk. 20. septembra se bodo planinci SPDT pod vodstvom Maria Miliča ob priliki tradicionalnega srečanja podali na Učko (1396 m), teden kasneje pa bo na sporedu izlet na 2472 m visok Špič (vodi Sirk). To je pač tipičen jesenski izlet, dolg, a primeren za vse.

4. oktobra se bodo člani našega društva udeležili tradicionalnega pohoda na Slavnik, ki ga prireja Obalno PD iz Kopra, obenem pa bodo priredili tradicionalni vsakoletni Dan planincev SPDT. Izlet vodi Ervin Gombač. Enajstega oktobra (če bo mogoče bo izlet avtobusni) se bodo člani SPDT podali na Reisskofel nad Ziljsko dolino ob prvi obletnici smrti dolgoletnega odbornika in načelnika mladinskega odseka SPDT prof. Zlatka

Jelinčiča, ki se je ponesrečil 19. oktobra lani prav na teh pobočjih. 8. novembra se bodo tržaški planinci udeležili martinovanja na Matajurju, teden kasneje pa se bodo pod vodstvom Franca Armanija podali v Čičarju, na 1014 m visoko Zbevnico. Izlet je primeren za družine in bo torej idealen za zaključek letočnje planinske sezone.

Poleg že omenjenih izletov bodo seveda na sporedu še druge pobude, dovolj, da bo zanje dovolj interesov. Tako ne smemo pozabiti, da se bo SPDT letos jeseni podalo na trekking v Peru z ogledom Machu Pichuja in drugih zanimivosti (o tem bomo seveda še poročali).

Vsi izleti, razen enega ali dveh, so z osebnimi avtomobili, če pa bo za to zmanjše, se bodo člani SPDT podali tudi na tabor pod Dachstein z avtobusom. SPDT namerava tudi »osvojiti« vse vrhove Poti prijateljstva v treh letih (letos se bodo povzpeli na Kanin, Petzeck, Creto Grauzario in Reisskofel, leta 1988 na Grossglockner, Sönblick, Jof di Miezegnot, Zermula, Monte Cavallo in Peralba, leta 1989 pa še na Spitzgeil, Polinik, Klomnock, Coglians, Montaži in Viš) ter transverzalo v štirih letih. (dj)

V okviru stoletnice goriškega Sokola
Drevi v Kulturnem domu
filmi s športno tematiko

Po izredno uspeli akademiji ob 100-letnici goriškega Sokola, ki jo je ZSSDI pripravilo prejšnji petek v goriškem Kulturnem domu, bomo lahko danes zvečer prisostvovali predvajanju kratkometražnih filmov s športno tematiko. Večer, ki spada v niz pobud ob tem važnem jubileju našega telesnokulturnega gibanja, bo obsegal 6 kratkometražnih filmov, delo režiserjev Jožeta Pogačnika (5) in Nikole Majdaka.

Prvi film, ki si ga bomo lahko drevi ob 20.30 ogledali v Kulturnem domu, nosi naslov Zlati fantje in govori o svetovnem košarkarskem prvenstvu leta 1970 v Ljubljani.

Na isto tematiko, košarkarsko namreč, bo tudi drugi film s naslovom Kvišku - Ivo Daneu.

Motonauma bo prikazal spektakularnost hitrostnih motornih čolnov, film Sledim soncu pa govori o smučarskih poletih v Planici. Zadnji film režiserja Pogačnika obravnava orodno telovadbo in nosi naslov Tri etude za Ketty in Miloša. Fimsko delo Nikole Majdaka zadeva hokej na ledu na Jesenicah (Led in ogenj).

Naj povemo, da si bodo obiskovalci drevišnje filmske predstave lahko ogledali tudi dokumentarno razstavo o goriškem Sokolu ter o goriških športnih društvih.

komentar jadranskega trenerja petra brumna
Obramba 1-3-1 naše učinkovito orožje

Od časa do časa skozi celo prvenstvo, od zadnjih šestih polčasov pa kar v petih, demonstriramo in s pridom izkoriščamo jadransko paradno obrambo, cono 1:3:1.

Ce imamo v napadu le redkokdaj izjemno razpoložene igralce, ki je v stanju dati okrog 30 točk, je pa ta obrambna postavitev tisto, kar nasprotnikom povzroča silne težave. Od začetka pripravljalnega obdobja pa do sedaj, je samo ekipi Castor iz Pordenone, na eni od tekem za pokal Alpe-Jadran, uspelo z zelo dobro organiziranim napadom razbiti ta obrambni sistem. Za nas je velika psihološka razbremenitev vedeti, da imamo v rezervi orožje, ki ga še lahko uporabimo in ki je izjemno učinkovito. Hvaležni smo lahko nekdanjemu Jadransko trenerju Splihalu, ki je jedro sedanje ekipe temeljito naučil

igrati ta tip obrambe, ki smo mu sedaj še samo dodali nekaj malenkostnih novitet.

S prihodom novih igralcev pridobivamo na posameznih igralnih mestih dodatne kvalitete rešitve, seveda je pa lahko vse skupaj pozitivno le takrat, ko vsi igralci dajo svoj višek, tako v taktičnem, kot tudi v fizičnem smislu. Višek uspešnosti dosežemo tedaj, ko pri vsakem posamezniku najboljše poteka povezava med glavo, srcem in nogami, z drugimi besedami, med znanjem, željo in gibalnim učinkom.

Zavedamo se, da se nahajamo v zadovoljivi formi. Čeprav smo še prevelikokrat jadransko nepredvidljivi, se mi le zdi, da ima naša igra glavo in rep. Priznam, da sem bil v soboto v veliki meri zadovoljen, še posebej morda zato, ker sta se mi posrečili dve menjavi v kočljivih trenutkih srečanja. Še bolj pa bi mi bilo všeč, če ne bi osem do deset napadov nesmi-

selno prenačljeno zaključili, seveda neuspešno. V veljavi mora ostati stalen dogovor da, ko ni priložnosti za hiter, številčno premočen nasprotni napad, mora slediti organizirana igra okrog nasprotnikove obrambe. Ta igra pa temelji na, to seveda vadimo neprestano, pravilni zasedenosti posameznih igralnih mest, močnih podajah na večjo razdaljo, uporabi uigranih taktičnih gibanj z blokadami, v zadnjih desetih sekundah dovoljenega časa za napad na prodiranje in iskanju najboljše postavljenega igralca, ki ima dober met iz večje razdalje.

Ce do konca prvenstva osvojimo ta slog igre, bom vedel, da smo čas, v katerem smo se družili, koristno uporabili. Upam le, da ne bo prišlo v bližnji prihodnosti do večjih kadrovskih sprememb, kajti ta kolektiv ima, kljub nekaterim večjim (tipično košarkarsko zamejskim) in manjšim (osebne narave) težavam, še veliko rezerv.

Košarka: v promocijski ligi

Drevi v Gorici
važna tekma
Dom - Corridoni

Domovci bodo drevi odigrali na domačih tleh zaostalo srečanje z ekipo Corridonija iz Fogliana. Srečanje je izredne važnosti, saj bi se belo-rdeči v primeru poraza verjetno dokončno oddaljili od prvih mest na skupni lestvici.

V prejšnjem kolu so Semoličevi varovanci v soboto v derbiju kola v telovadnici Kulturnega doma v Gorici doživeli grenak poraz proti vodilni Albi Gioia iz Krmina, zato bodo danes napeli vse sile, da bodo popravili slab sobotni nastop.

Drevišnjega nasprotnika pa ne gre podcenjevati, saj je do danes osvojil kar deset točk in trenutno zaseda šest mesto na skupni lestvici.

Poleg tega bodo po vsej verjetnosti naši nastopili v okrnjeni postavi — po nerodni sobotni tekmi bo verjetno prišlo do kakšne izključitve — zato domovcem ne bo prav lahko.

Srečanje bo na sporedu drevi v telovadnici Kulturnega doma v Gorici s pričetkom ob 20.30.

M. ČUBEJ

trener franko drasič o meblovih tekmah

Rezervne igralke so bistvene

Imeli onkraj mreže ekipo, ki je nujno potrebovala točke, da bi se rešila repa lestvice, ki pelje v C-1 ligo. Prav zaradi tega psihološkega pritiska so nasprotnice igralce raztrgano in živčno, čeprav z veliko mero dobre volje in požrtvovalnosti.

Kaj pomeni dobra menjava v odbojcarski igri, smo lahko ocenili na sobotni tekmi. Erika je tako dobro nadomestila kapetanko Kraljevo, da njene odsotnosti ni bilo skoro opaziti. Kar je pa Erika igralca pokazala v soboto, je dokaz, da ima kvalitete za dobro odbojcarsko igralko. Rezervna igralca pri odbojcarski igri ima zelo važno in obenem zelo težko nalogo. Zaradi karakteristike odbojcarske igre, ki ne zahteva dolgotrajnih maksimalnih naporov, so rezervne igralke večji del tekme nedelavne in sedijo na klopi. Običajno igra vedno prva šestierka, ki je tudi najbolj uigrana. Zaradi tega tehnična telesna in predvsem psihična zmogljivost rezervnih igralk med prvenstvom neusmiljeno pada. Ko trener potrebuje njihovo pomoč, navadno odpovejo, saj stopijo na igrišče vedno v kočljivih in kritičnih trenutkih. Samo tista, ki ima v sebi dovolj ambicije, trme in želje po uveljavitvi, lahko vzdrži to prehodno obdobje treniranja brez igranja in postane navadno potem zelo dobra standardna igralca, saj ima prav tiste kvalitete, ki jih potrebuje prava športnica. Problem rezervnih igralk je občutiti pri vseh odbojcarskih ekipah, še posebno pa v nižjih ligah. Ker se čutijo zapostavljene in nepotrebne, večkrat odnehajo z igranjem ali pa nemotivirano trenirajo. S tem pa bolj škodijo kot koristijo svoji ekipi. Med trenerji velja mnenje, da je popolna odbojcarska ekipa tista, ki premore dobre rezervne igralke.

igor orel o tekmah vala kmečka banka

Več discipline pri igralcih

Veliko v napadu.

Goričanom očitno pustijo veliko posledic nepričakovani spodrsrljaji na domačih tleh. V Čedadu so delovali zelo nekoncentrirano in odsotno. Ko se pojavijo take situacije, začno igralci med seboj govoriti, komentirati, kregati se itd. Takoj nastopijo napake, ki povzročijo padec koncentracije in nikakor se ne morejo več zbrati.

To, kar sem gledal v soboto, je preseglo vse meje. Posebno v zadnjem setu so si bili igralci iz Štandreža pošteni v laseh. Za Val predstavlja že velik minus dejstvo, da trener Markič ne more voditi tekme s klopi, ker nima dovoljenja zveze. Zato je še bolj obsojdo vredno dejstvo, da so nekateri igralci kar sami vplivali na kapetana Lavrenčiča, da je samovoljno izvedel zamenjavo igralcev ter zaprosil za prekinitev.

V zvezi s tem dogodkom je vredno nekaj napisati. Mislim, da so igralci OK Val že toliko stari, da vedo, kakšni moraji biti odnosi med igralci in še posebno med igralci in trenerjem. Našim igralcem manjka veliko discipline v igri in na nekaterih tekmah se ne znajo pravilno zbrati.

Na vrhu lestvice ni nič novega, le to mogoče, da je vodilna Motta di Livenza premagala Ferroalluminio šele po petih zelo napetih setih. Ekipa iz Livenze prihaja v soboto v goste v Štandrež. Ta ekipa je nepremagana od 8. novembra lani, ko je izgubila (glej naključje) v Čedadu, proti ASFJR, svojo drugo tekmo. Bo uspelo odbojkarjem OK Vala Kmečka banka prekiniti zmagovito pot vodilnega? Vem, da so Goričani zmogni takega podviga, toda vse je odvisno od njih samih.

obvestila - obvestila

ŠD MLADINA
vabi vse člane na smučarski izlet in tekmo v Ravasclettu 1. 3. 1987 (21. ZSI - SPDT). Vpisovanje je na sedežu društva v Križu, Dom A. Sirk, še danes od 18. do 19.30. Odhod avtobusa z Opčin ob 6. uri, iz Križa ob 6.15.

SPDT
vabi zamejske smučarje na 21. zimске športne igre, ki bodo v nedeljo, 1. marca, ob 10. uri v Ravasclettu na progi Pascut. Vpisovanje je na sedežu ZSSDI (Ul. sv. Frančiška 20, 2. nad.). še jutri, 26. t. m., ob 10. do 12. in 19. do 20 ure. Tekmovalce lahko vpišejo le predstavniki društev, nato pa bo žrebanje.

PRIPRAVLJALNI ODBOR
za ustanovitev plavalnega kluba Bor vabi na ustanovni občni zbor kluba, ki bo jutri, ob 20.30 na stadionu 1. maj v Trstu, Vrdelska cesta 7, z naslednjim dnevnim redom: otvoritev občne zbornice; poročila predsednika pripravljalnega odbora; branje statuta; razprava in pozdravi gostov; odobritev statuta; izvolitev volilne komisije; volitve odbora; razno.

ZSSDI
vabi vse tiste, ki bi se radi udeležili 9. zimskega pohoda »Arihova peč in smučarski tek«, ki bo v nedeljo, 1. marca, s pričetkom ob 10. uri pri Po-

lancu na Čemernici (Hodnina) nad Šentjakobom v Rožu na Koroškem, naj se zglasijo (tudi telefonsko - 767304) v uradu ZSSDI za organizacijo skupnega pohoda. Na sporedu bosta med drugim smučarska teka na 3 km in 7 km za vse kategorije.

SK DEVIN
priredi v nedeljo, 1. marca, avtobusni izlet v Ravascletto ob priliki zimskih športnih iger SPDT. Za informacije tel. 200236.

ZSSDI
bo ob 100-letnici goriškega Sokola pripravilo danes, 26. t. m., ob 20.30 v mali dvorani goriškega Kulturnega doma VEČER KRATKOMETRAŽNIH FILMOV S ŠPORTNO TEMATIKO.

KOLESARSKI KLUB ADRIA
sporoča, da so seje kolesarjev vsak četrtek ob 20.30 v društvenih prostorih v Lonjerju.

JK ČUPA
vabi člane in prijatelje na predavanje jadrarca Jureta Šterka o njegovi samotni poti s šestmestno jadrnico preko Atlantika. Na predavanju, ki bo v petek, 6. marca, ob 20. uri v društvenem sedežu Čupe v Sesljanju, bo med drugim tudi predstavil svojo knjigo o tej samotni poti »Ruleta na Atlantiku«.

naše ekipe v pokrajinskih ligah

ODBOJKA

1. divizija - moški

ROZZOL - BOR 0:3
(5:15, 10:15, 7:15)

BOR: Jablanšček, Marega, Jerco, Starc, Biber, Clemente, D. in I. Gombac, Svab.

Začetek srečanja je bil izenačen, nato pa so borovci nadigrali objektivno slabšega nasprotnika. V drugem nizu so ga sicer nekoliko podcenjevali, a v tretjem so zaigrali res odlično in zaslužen gladko zmagali. V medtednem srečanju z ekipo ASSDIU pa so nerodno zgubili s 3:1. (A. S.)

1. divizija - ženske

SOTECO TORRIANA - AGOREST SOVODNJE 2:3
(15:12, 13:15, 15:4, 15:17, 14:16)

SOVODNJE AGOREST: Florenin, Lovisutti, Krašček, Tomšič, Pavšič, Furlan, Černe, Paulin, Grillo.

Igralke trenerja Prinčiča nadaljujejo s serijo pozitivnih nastopov. V ponedeljek zvečer so v Gradiški premagale tamkajšnjo ekipo Soteco. Za po samem delnem izidu je bilo razvidno, da je bila tekma razburljiva in napeta. Dodamo naj še, da je nasprotna ekipa šepala pri sprejemu. (K. M.)

Under 14 - ženske

MORARESE - SOVODNJE AGOREST 0:3
(7:15, 15:17, 5:15)

SOVODNJE: Florenin, A. Kuzmin, T. Kuzmin, Grillo, Pahor, Petejan, Lakovič, Azorre, Ferrari, Devetak, Jarc, Milocco, Marson.

V svojem prvem nastopu in obenem prvem gostovanju so igralke Sovodenj Agorest premagale domačo ekipo iz Morara, čeprav so imele v drugem nizu kar precej težav tako v sprejemu kot v obrambi. Naj povemo, da so bile še kar pridne v napadu. Domačinke so razumele, da bi z boljšo igro celo osvojile 2. set. Poslednji del igre je bila zgolj formalnost, saj je igralca Sovodenj Agoresta ob kolektivni dobri igri uspela iztržiti kar sedem točk z osebnim levim servisom.

Katja Florenin
Tanja Kuzmin

KOŠARKA

Propaganda

RICREATORI A - BOR INDULES 87:62 (49:31)

BOR INDULES: Korošec, Possega 27 (1:1), Bajc 7, Bajc 4, Brus 2, Tomšič 14, Vodopivec 6, Filipčič 1 (1:2), Ziberna 1 (1:2), Križmančič.

3 TOČKE: Bajc.

V ponedeljek so mladi borovci doživeli hud poraz. Kot po navadi so se borovci predstavili na igrišču brez vsakršne motivacije in zagrizenosti. Gostitelji so že od prve minute dalje branili zelo agresivno, kar je spravilo »playe« v zadrego. Domačini so to izkoristili in se z dobrim delnim izidom oddaljili od naših. Tedaj je bilo tekme praktično konec. Na tekmi je bilo razvidno, da imajo borovci velike težave proti ekipam, ki nimajo več miselnosti minibasketa. Kljub hudemu porazu sta pri borovcih najboljše igrala Possega in Tomšič. (U. A.)

Turnir Zini & Rosenwasser

BREG - FINCANTIERI 43:46
(23:25)

BREG: Gobbo 1 (1:2), Gropazzi, Kocjančič, Samec 16, Ota 4, Delise 2, Pintarelli, Novak 8, Klabjan 12 (2:2).

Najmlajši Bregovi košarkarji so klonili proti šibki ekipi Fincantieri. Pokazali so majhen napredek, toda treba je še veliko delati. V obrambi so se igralci nekaj izboljšali, treba pa je tudi v napadu igrati odločneje. Med tekmo je Bregova ekipa imela vedno nekaj prednosti, a ji je zmaga ušla prav v zadnjih treh minutah. Pohvalo zasluži jo v obrambi Novak in Gobbo, v napadu pa Samec in Klabjan.

(Robert Žerjal)

BRUNO RUPEL

Disciplinski ukrepi

V 2. AL je dobilo Primorje 50.000 lir globe, ker so bila vrata na igrišče odklenjena in ker je na igrišče brez dovoljenja stopil gledalec, ki je bil sicer takoj odstranjen. Omenili bi še, da bodo zaostalo tekmo med Olimpio in Zarjo odigrali v nedeljo, 19. aprila.

ob robu naših nogometnih igrišč - ob robu naših nogometnih igrišč

Andrej Race: »Kras se še vedno bori za napredovanje«

Kot smo predvidevali, je tudi prejšnja nedeljo vreme odločilo o rednem poteku amaterskih nogometnih prvenstev. Pokrajinska nogometna zveza se je celo ponovno odločila, da odloži vse tekme 3. AL v skupini L in M, v 2. ligi pa so spet odložili eno tekmo, tako da imamo sedaj že pet zaostalih tekem in je zato lestvica vedno bolj nepopolna. Glede rezultatov nedeljskih tekem lahko rečemo, da našim ekipam ni šlo najboljše, če upoštevamo, da so kar tri (Kras, Primorje in Zarja) igrala na domačih tleh. Od osmih možnih točk so namreč naše ekipe zbrale v nedeljo le tri. Še najbolj morda preseneča poraz Krasa, ki se je po dveh prisilnih gostovanjih vrnil v Repen.

Repsko igrišče je bilo namreč neuporabno zaradi snega in ledu za derbi z Zarjo (24. januarja) in za tekmo z Zaulami (8. t. m.). Zato smo se odločili za razgovor z Andrejem Racetom, ki je pri Krasu odgovoren za nogometno sekcijo. Andrej je v nogometnem ambientu precej poznan. Vrsto let je igral pri Campanellah, nato pri Esperni Plo XII in Olimpiji iz Gabrovca. V sezoni 78/79 pa je prestopil h Krasu. Naslednjo sezono pa je že prevzel mesto odbornika v nogometni

sekciji in njemu gre velika zasluga, da si je Kras že ob koncu sezone zagotovil prestop v 2. amatersko ligo.

V tej ligi so Kraševci igrali štiri sezone zaporedoma, od 80/81 do 83/84. Ob koncu te sezone je ekipa, katero je vodil sedanji trener Primorja Milan Mikuš, izpadla v 3. amatersko ligo. V tej ligi pa je Kras ostal le dve sezoni, saj si je lani po odločitvi dodatnih tekem zagotovil napredovanje v 2. amatersko ligo, kjer je letos začel res odlično. V zadnjih nastopih pa se ni najboljšo odrezal. Prav v zvezi s tem je stekel naš pogovor z Racetom.

»Andrej, kaj se dogaja z ekipo Krasa, da ne igra več tako zanesljivo?«

»Priznati moram, da z ekipo nekaj ni v redu. V začetku so vsi igrali bolj zagrizeno in si pomagali, sedaj pa igra vsak po svoje oziroma ni več tistega prijateljskega vzdušja. Celotno nogometašij med seboj očitajo in seveda s tem igra ne more biti najboljše, to pa se pozna pri rezultatih.«

»Mnogi pravijo, da so v tem delu prvenstva odpovedali napadalci. Je to res?«

»Deloma se strinjam. Vzemimo na primer Mosteti, ki je v prvih osmih tekmah dal kar sedem golov, nato pa ni več zatresel mreže nasprotnikov. Priložnosti je sicer imel, vendar jih ni znal uresničiti. Omenil bi še Demeglia, ki se je izkazal lani in tudi v začetku letošnje sezone. Sedaj pa tudi njemu ne gre. Na srečo pa obramba dobro drži, saj smo v zadnjih osmih tekmah dobili le štiri gole, vendar dali smo jih prav tako samo štiri.«

»Po drugem zaporednem porazu na domačih tleh ima Kras še možnost, da se poteguje za napredovanje?«

»Tako naj povem, da smo letos startali brez posebnih ambicij. Dobro smo začeli in se znašli takoj na zgornjem delu lestvice. Začeli smo seveda upati v ambiciozne cilje in seveda kljub dveh porazoma še nismo obupali. Prvenstvo je precej izenačeno. Če pogledamo lestvico, ugotovimo, da je razlika med zgornjim in spodnjim delom slednje res minimalna. V razdalji osmih točk od drugega do predzadnjega mesta imamo namreč 14 ekip in nekatere imajo še tekme v zaostanku. Skratka, kot za napredovanje, bo tudi za

izpad verjetno padla odločitev šele ob koncu prvenstva.«

»V nedeljo vas čaka derbi z Vesno. Kaj predvidevaš?«

»Priznati moram, da se mi zdi Vesna najboljša ekipa v tej ligi, saj ima celo vrsto dobrih in izkušenih nogometašev. Zato nas v nedeljo čaka težko gostovanje. Ne smemo pozabiti, da so Križani v zadnjem nastopu na domačih tleh (proti Opicini) prvič v letošnjem prvenstvu poraženi zapustili igrišče in bodo zato tokrat igrali še toliko bolj zagrizeno. Vendar v derbiju mnogokrat odloča športna sreča. V Repnu smo remizirali in s točko bi se zadovoljil tudi v Križu.«

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 120 - din, naročnina za zasebnike mesečno 2.000 - din, trimesečno 5.000 - din, letno 20.000 - din, upokojenci mesečno 1.500 - din, trimesečno 3.750 - din, letno 15.000 - din. Za organizacije in podjetja mesečno 3.000 - din, letno 30.000 - din, tedenski letno 4.000 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglašni - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglašni 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglašni 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglašni iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

26. februarja 1987

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

PIEG

Cian italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Filipinci proslavili prvo obletnico odhoda diktatorja Marcosa in povratka demokracije

MANILA — »Ljudsko gibanje«, ki je točno pred enim letom opravilo z 20-letno diktaturo predsednika Ferdinanda Marcosa in postavilo na oblast predsednico Corazon Aquino, je včeraj z množično manifestacijo proslavilo prvo obletnico povratka demokracije. Slavljenja se je udeležilo na milijone Filipincev, bivajočih na 7.000 otokih. Obletnico pobega diktatorja Marcosa in nekaterih njegovih najožjih sodelavcev s helikopterjem na Havaje so oznanili na predvečer z umetnimi ognji.

Prva uradna proslava je bila ob prisotnosti Aquinove pri glavnem vojaškem poveljstvu. Predsednica je pohvalila delež vojske »v korist demokracije in proti sovražnikom države«, potem pa je dodala, »da je filipinsko ljudstvo množično prispevalo k obrambi vaših življenj. Zdaj je vaša dolžnost braniti njegovo svobodo.«

V enoletnem obdobju predsednikovanja je Cory zavrnila tri poskuse državnih udarov in prav toliko zarot. Med vojsko sta se na stran Aquinove in proti Marcosu postavila takratni obrambni minister Enrile, ki je sedaj glavni navdihovalec zarot, in sedanji šef generalnega štaba Ramos. Obe pa je pomagalo ljudstvo, ki je preprečilo napad Marcosu zveste vojske. Izredno pomembno vlogo je imel tudi kardinal Sin, ki je včeraj rekel, da bodo »sami krivi, če bo gibanje poraženo«.

Filipinski vojaki med včerajšnjo parado (Telefoto AP)

Milijoni Filipincev so pozdravili prvo obletnico svobode (Telefoto AP)

Po sklepu jugoslovanske vlade Nova carinska določila

BEOGRAD — ZIS je spremenil sklep o določanju vrednosti blaga, za katero velja enotna carinska stopnja. V prihodnje lahko domače fizične osebe pri vsakem prihodu iz tujine prinesejo blaga v vrednosti 80.000 dinarjev. Poleg tega je mogoče uvoziti tudi hišni računalnik v vrednosti do 230.000 dinarjev. Delavci, ki so na začasnem delu v tujini, in člani posadk jugoslovanskih ladij, ki plovejo v tujini oziroma sodelujejo s tujimi partnerji, lahko ob prihodu na začasno bivanje v domovino poleg navedenega enkrat na leto uvozijo tudi predmete v skupni vrednosti 250.000 dinarjev.

ZIS se je strinjal z ustanovitvijo carinske cone v Kardeljevu in delno carinsko cono v Metkoviću. Tam bodo industrijsko proizvajali blago za izvoz, poleg tega bodo v coni skladiščili tuje blago in pripravljali neocarinjene proizvode iz tega vira za tržišče, oskrbovali pa bodo tudi ladje v mednarodnem pomorskem prometu.

Na seji je ZIS določil tudi osnutek sklepa o tiskanju bankovcev v vrednosti po 10.000, 20.000 in 50.000 dinarjev. Če bo skupščina SFRJ predlog sprejela, potem bodo bankovci za 10.000 dinarjev v obtoku že sredi prihodnjega leta, bankovci po 20.000 in 50.000 pa pol leta oziroma leto dni kasneje. (dd)

Kanada »aliensom« zapira meje

OTTAWA — V ZDA jih imenujejo »aliens«, kar po naše pomeni tujci: dejansko gre za ilegalne priseljence, povečini Mehikance in prebivalce drugih srednjeameriških držav, ki v milijonih skrivaj prihajajo v ZDA. Na tisoče teh tujcev, povečini brez beliča v žepu in oblečenih v poletne obleke, prav nič primerne za te mrzle kraje, se skuša prebiti v Kanado, kjer si nadejajo boljšega življenja.

Ti množični vdori vznemirjajo Ottawo, ki se je zavarovala pred tem pojavom s strožjim izdajanjem tranzitnih vizumov in priznavanjem statusa političnih beguncev.

Reka emigrantov se je iz ZDA preusmerila k njihovem severnemu sosedu po novem zakonu ZDA, ki bo uredil položaj ilegalnih priseljencev do leta 1982 in prisodil hude denarne kazni za tiste delodajalce, ki bodo tuje zaposlovali na črno. Komur je šel po vodi up o »ameriških sanjah«, se sedaj seli v mrzlo Kanado, v katero je bilo doslej lahko vstopiti, dobiti dovoljenje za delo in stalno bivališče. »Aliensi« iz Gvatemale in Salvadorja kakor tudi iz drugih 16 držav s civilnimi vojnami in iz vzhodnega bloka so doslej lahko postali politični begunci v Kanadi, ne pa v ZDA.

Ker se je vlada v Ottawi zbala, da bo število emigrantov naraslo v stotine, je prejšnjo sredo sprejela prvi zavorni ukrep. Poslej nobeden od »aliensov« ne bo avtomatično dobil pravice do političnega zatočišča.

Do sprejema tega ukrepa so se »aliensi« v New Yorku sedli na avtobus in se pripeljali v Kanado, kjer so takoj našli svojo drugo domovino. Po tej poti je lani pripotovalo 17.000 beguncev, v prvih šestih tednih letos pa že nekaj čez 6.000.

Na podlagi vladne odločitve so kanadski cariniki začeli vračati »bus people« z obljubo, da bodo njihove prošnje pregledali v 4-6 tednih; v tem času pa jih ZDA ne bodo izgnale. Nadzorstvo so okrepili tudi nad izdajanjem tranzitnih viz, da bi omejili število tistih, ki so v Latinski Ameriki kupili letalsko vozovnico za Evropo (čez Kanado) in so potem na kanadskem letališču izstopili in se (vsaj doslej z uspehom) prijavljali kot politični begunci.

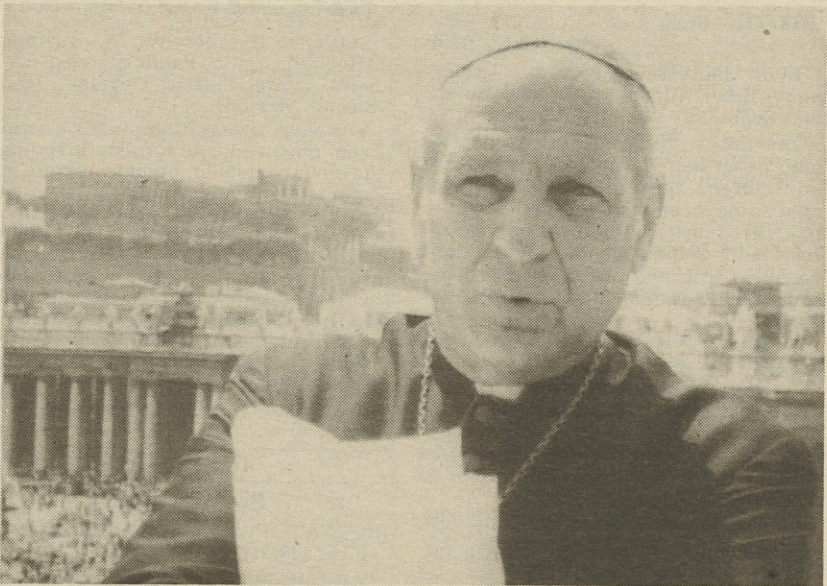
Obstaja bojazen, da bo Kanada sledila ameriškem ugledu. Toda kanadski minister zavrača takšno možnost, češ da bodo resnični begunci vedno dobrodošli v Kanadi.

Pred odpravo protekcionizma nemškega piva

BONN — Zveza potrošnikov Zahodne Nemčije z velikim zanimanjem čaka na razsodbo evropskega sodišča, s katero naj bi dokončno preprečili prepoved uvoza v Nemčijo tujega piva, ki ni v skladu z določili, ki so v veljavi v tej državi. Glasnik združenja, v katerem je včlanjenih 33 organizacij za zaščito potrošnikov, je namreč napovedal, da bi moralo sodišče izreči razsodbo 12. marca.

Postopek je sprožila Komisija EGS, ki ne soglaša z odločitvijo bonške vlade; ta je prepovedala uvoz piva, ki vsebuje konzervante, ki jih v Zahodni Nemčiji pri pivu ne uporabljajo, češ da so škodljivi zdravju. Na osnovi analiz so namreč ugotovili, da gre za snovi, ki niso škodljive in ki jih tudi v Zahodni Nemčiji uporabljajo za konzerviranje nekaterih živil. Pričakovati je torej, da se bo evropsko sodišče izreklo za odpravo te nove oblike protekcionizma.

IOR-Banco Ambrosiano: zaporni nalog proti msgr. Marcinkusu

Milansko sodstvo je naslovlilo več zapornih nalogov upraviteljem vatikanske banke IOR zaradi nezakonitih poslov s Calvijevim zavodom Banco Ambrosiano, ki je zašel leta 1982 v stečaj. Med njimi je tudi ameriški monsinjor Paul C. Marcinkus, ki ga vidimo na sliki. (Telefoto AP)

Aretacije otrok v J. Afriki

HARARE — Vprašanje temnopoltih mladoletnikov, celo otrok, ki so zaprti v južnoafriških zaporih in temnicah, je eksplodiralo tudi v parlamentu. Poslanec Napredne federalne stranke Helen Suzman je zahtevala od Bothovega notranjega ministra Adriaana Vloka, naj navede točne podatke o številu jetnikov, ki še niso dopolnili 18. leta.

Organizacije, ki se borijo proti apartheidu, so namreč izračunale, da je od 12. junija 1986, ko so ponovno uvedli izjemno stanje, vsaj 29 tisoč ljudi presedelo krajše ali daljše obdobje v zaporu. Med temi pa naj bi bilo približno 18 tisoč mladih. Mnogi naj bi bili še čisto mladi. Samo v Transvaalu naj bi po nalogu Bothove vlade pozaprli 720 otrok. Med temi sta bila tudi Peter Phofogae iz Munsieville, ki je bil zaprt tri mesece, in Edward Mosiane iz Kagisa, ki je v ječi prebil mesec dni. Oba otroka sta komaj dopolnila 10. leto starosti.

Te neuradne podatke je hotela Helen Suzman preveriti v parlamentu, Adriaan Vlok pa ji je odgovoril, da ni »v interesu varnosti države, da se razve skupno število jetnikov«. Tian Van Der Merwe, ki prav tako predstavlja v južnoafriškem parlamentu edini uradno priznani glas opozicije, je Vloka ožigosal s »strahopetcem« in z »državno sramoto«. Predsednik skupščine je od poslanca zahteval, naj se ministru opraviči, Der Merwe pa na to ni pristal in je zapustil dvorano.

Tri mesece zapora zaradi žalitve Natte

LUCCA — Sodišče v Lucci je včeraj obsodilo odgovornega urednika desničarskega periodičnega lista »Eco della Versilia« Nicolò Carlja na tri mesece zapora zaradi obrekovanja. Carlj je v avgustu objavil fotografijo iz leta 1941, na kateri je bila skupina študentov normalke v Pizi v fašistični uniformi. S puščico je bil označen mladenič, za katerega je pisalo, da gre za generalnega tajnika komunistične partije Alessandra Natto.

Na včerajšnji razpravi je Natta z navajanjem člankov, knjig in pričevanj zgodovinarjev dokazal, da je že tedaj opravljal aktivno antifašistično dejavnost, kljub temu da je res obiskoval normalko, v kateri je tudi sodeloval pri uredništvu neke šolske publikacije in je bil nekajkrat prisiljen obleči črno srajco.

Državni tožilec je za Carlja zahteval leto in mesec dni zapora ter pol milijona lir globe, sodišče pa se je odločilo za nižjo kazen: tri mesece zapora (seveda pogojno), plačilo sodnih stroškov in objavo razsodbe v listu »Eco della Versilia«.

Po koncu procesa je Natta v razgovoru s časnikarji poudaril, da je bila velika večina študentov normalke v Pizi protifašistično usmerjena in da so bili antifašisti tudi številni profesorji, ki so bili pretežno liberalno usmerjeni. To je bilo splošno znano, saj je za tako opredelitev dijakov in profesorjev vedel tudi sam minister Gentile.

800.000 osebam z več kot eno penzijo INPS poviša pokojnine

RIM — Zavod za socialno skrbstvo INPS bo v najkrajšem povišal pokojnine kakšnim 800.000 moškim in ženskam. Gre za upokojence, ki imajo po več penzij, od katerih je ena nižja od minimalne. Zavod bo s tem upošteval razsodbo štev. 314, s katero je ustavno sodišče določilo, da imajo pravico do minimalne pokojnine tudi tisti, ki ni-

majo dovolj vplačanih prispevkov. To pojde zlasti v korist vdov, ki prejema-jo poleg lastne penzije še pokojnino po umrlem možu, ki pa znaša le nekaj deset tisoč lir; po novem bodo ti zneski narasli na kakšnih 300.000 lir, vendar le za obdobje do leta 1983. Upokojenci dobijo torej tudi zaostanke, sicer za 5 let nazaj.

Umiranje supernove v vsemirju

SYDNEY — Avstralski zvezdoslovci opazujejo iz astronomskega observatorija Parkers eksplozijo supernove, ki je oddaljena od našega planeta 186.000 svetlobnih let (kar pomeni, da je eksplozija nastala pred 186.000 leti). Astronom Alan Wright je povedal, da je supernova LMC 1987.1 desetkrat večja od našega Sonca in da so se plini iz nje sprostili s hitrostjo 10.000 kilometrov na sekundo. Zanimivo je, da ni prišlo do eksplozije supernove tako »blizu« Zemlje že od leta 1600. Našemu planetu ne grozi nobena nevarnost, ker so zvezde v njegovi galaksiji »srednjih let«, zato bodo začele »umirati« šele čez lepo število milijonov let.

Mehikanci postajajo vse nižji

CIUDAD DE MEXICO — Poprečna telesna višina Mehikancev se vsakih deset let zniža za centimeter. To je dejal ravnatelj oddelka za epidemiologijo na univerzi v Puebli dr. Maximino Naba Betanzos in pojasnil, da gre pojav pripisati nezadostni in slabi prehrani, ki je posledica gospodarske krize oziroma hudih social-

nih neravnovesij. To se opaža že pri nosečnicah: zaradi preskromne in nepravilne prehrane se je teža novorojenčkov zmanjšala v poslednjih letih s 3,5 na 2,9 kilograma, a 13 odstotkov detet ne tehta več kot 2,5 kilograma, kar je že tista spodnja meja, pod katero otrok težko preživi.

200 let genocida v Avstraliji

SYDNEY — Odkar so se leta 1788 priselili v Avstralijo prvi belci, je na celine umrlo nič manj kot 750.000 temnopoltih domorodcev. Večinoma so podlegli »uvoženim« boleznim, kot so gripa, pljučnica in koze, pa tudi prehrani, ki je niso poznali, veliko pa so jih kolonizatorji pomorili s strelnim orožjem, strupi in raznovrstnim nasiljem. Seveda so se skušali domačini upirati, vendar je bilo razmerje med ubitimi na obeh straneh strašno neenako: dvajset domorodcev proti enemu priseljenca! Lektor antropologije na univerzi v Sydneyu dr. Pater White je rekel: »Evropejci so mislili, da je Avstralcev komaj kakšnih 300.000, pa jih zato vest ni tako hudo pekla...«

Kako so ukanili divje lovce

WASHINGTON — Lovski čuvaji v Virginiji so zalotili kar 17 divjih lovcev hkrati, zanimivo pa je to, da so jim stopili na prste z ukano. Potrpežljivo so vzele v roke blago, škarje in iglo pa se cel kup slame, in jelen je bil nared: seveda tak, kakršnega bi zagledali lahko na ulici ob pustnem času, vendar lep in veličasten. Položili so ga med drevje nedaleč od goz-

dne ceste v območju, kjer je lov prepovedan, in začeli prežati. Kaj kmalu se je pojavila gruča lovcev z dvocev-kami: ko je zagledala krasni prime-rek, je puške spraznila vanj kot za stavo. Brž so priskočili čuvaji, vsake-mu naložili 250 dolarjev globe in vprašali: »Ste ga zadel?« Odgovor: »Menda ne, saj se še premaknil ni.«